

RAPORT O STANIE GMINY ZAMOŚĆ

za 2024 rok

Wójt Gminy Zamość

Dnia 30 maja 2025 roku

SPIS ZAWARTOŚCI

Spis treści

1. WSTĘP	4
2. DANE OGÓLNE O GMINIE	4
3. OCENA STANU GMINNYCH FINANSÓW	12
4. REALIZACJA BUDŻETU 2024 ROKU	23
5. REALIZACJA POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII	39
5.1. Strategia Rozwoju Gminy Zamość do 2030 roku	39
5.2. Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zamościa na lata 2022 - 2027	49
5.3. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na lata 2012 - 2032	53
5.4. Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Zamość na lata 2019 - 2024	56
5.5. Program Ochrony Środowiska na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028 wraz z jego prognozą oddziaływania na środowisko	57
5.6. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Zamość na lata 2015 – 2019 / aktualizacja do roku 2025	64
5.7. Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Zamość na lata 2022 – 2025.	66
5.8. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.....	68
5.9. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2026.....	69
5.11. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024	78

5.14. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie pożytku publicznego na rok 2024.....	82
5.15. Ocena aktualności obowiązujących dokumentów planowania przestrzennego	85
6. REALIZACJA UCHWAŁ PODJĘTYCH PRZEZ RADĘ GMINY ZAMOŚĆ	86
7. BEZPIECZŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA	90
7.1. Ochotnicze Straże Pożarne	90
7.2. Zarządzanie kryzysowe.....	95
7.3. Komenda Miejska Policji w Zamościu	96
8. ANALIZA DZIAŁNOŚCI WÓJTA GMINY W INNYCH OBSZARACH.....	99
8.1. Podatki lokalne	99
8.2. Mienie gminne.....	102
8.3. Oświata i wychowanie.....	107
8.4. Fundusz Sołecki w Gminie Zamość	114
8.5. Uchwały zebrań wiejskich Sołectw Gminy Zamość lat 2015 – 2021.....	116
8.6. Organizacja lokalnego transportu zbiorowego	122
8.7. Promocja, kultura, sport, rekreacja, turystyka	124
8.8. Współpraca z innymi samorządami, instytucjami, organizacjami i społecznościami lokalnymi	153
8.9. Funkcjonowanie jednostek organizacyjnych i jednostek pomocniczych Gminy	156
9. PODSUMOWANIE	162

1. WSTĘP

Podstawą prawną opracowania Raportu o stanie Gminy Zamość jest znowelizowana w 2018 roku ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym. Zgodnie z jej zapisami Wójt Gminy każdego roku, do 31 maja przedstawia Radzie Gminy raport o stanie Gminy.

Raport jest szerszym niż roczne sprawozdania budżetowe i innym spojrzeniem na stan gminnych spraw. Obowiązkowy zakres dokumentu obejmuje sprawozdanie ze stanu realizacji polityk, programów, strategii, uchwał Rady Gminy, oraz budżetu za zakończony rok. Rada Gminy Zamość uchwałą nr VI/56/19 z dnia 21 marca 2019 roku dodatkowo uszczegółowiła zakres raportu.

Analizy i informacje zawarte w niniejszym dokumencie są fundamentem samorządowych decyzji. Mają także służyć zwiększeniu wiedzy o funkcjonowaniu Samorządowej Wspólnoty Gminy Zamość. Są bazą informacyjną do prowadzenia społecznego dialogu o stanie gminnych spraw i zarządzania nimi.

2. DANE OGÓLNE O GMINIE

Gmina Zamość leży w południowej części województwa lubelskiego. Jest gminą wiejską, ludnościowo największą w ziemskim powiecie zamojskim. Na powierzchni **197 km²** funkcjonuje **35 sołectw** (także miejscowości), w których zameldowanych na pobyt stały i czasowy są **23 982** osoby (stan 31.12.2024r). Jest także największą ludnościowo gminą wiejską w województwie. Gmina otacza renesansowy Zamość. Miasto założył w XVI w. Jan Zamoyski – Wielki Kanclerz i Hetman Koronny, który urodził się w Skokówce, dzisiaj miejscowości Gminy. Do minionych czasów nawiązuje herb Gminy Zamość, którym jest srebrny gryf na czerwonym tle, wyłaniający się zza złotego mostu. Gryf był znakiem Niemierzów - Ostrowskich, XV-wiecznych właścicieli dóbr pod dzisiejszym Zamościem. Most podkreśla związki gminy z miastem, którego pierwotna nazwa brzmiała “Zamoście”.

Gmina sąsiaduje z 8 gminami: Nielisz, Stary Zamość, Skierbieszów, Sitno, Łabunie, Adamów, Zwierzyniec i Szczepleszyn. Gmina Zamość jest typu pierścieniowego, gdyż otacza miasto Zamość, ważny ośrodek gospodarczy, kulturalny i naukowy w regionie, mające status powiatu grodzkiego. W mieście Zamościu jest też siedziba administracyjna Gminy.

Przez gminę Zamość przebiegają ważne szlaki komunikacyjne: tutaj krzyżują się droga krajowa nr 17 Warszawa – Lwów (z przejściem granicznym w Hrebennem) oraz droga krajowa nr 74 do Łucka (z przejściem granicznym w Zosinie). Na terenie gminy Zamość znajduje się stacja przeładunkowa Linii Hutniczej Szerokotorowej w Bortatyczach oraz lotnisko rekreacyjne Aeroklubu Ziemi Zamojskiej w Mokrem. W Gminie zlokalizowany jest też duży kompleks wojskowy.

Południowe tereny Gminy Zamość, wchodzące w skład Roztoczańskiego Parku Narodowego i jego otuliny, stanowią integralną część Transgranicznego Rezerwatu Biosfery „Roztocze”. Przeważają tu krajobrazy naturalne o najwyższych walorach przyrodniczych, kulturowych i widokowych. Znajdziemy tu tak cenne miejsca jak rezerwat susza perełkowanego „Hubale”, ostoja roślinności stepowej „Kąty” oraz rezerwat „Wieprzec”, chroniący cenną roślinność torfowiskową.

W jednej z leśnych miejscowości Gminy - w Lipsku Polesiu zlokalizowane jest Centrum Geoturystyczne. Wybudowano je w ramach projektu „RoweLove Roztocze – razem pomimo granic” przy wsparciu finansowym programu Transgranicznej Współpracy Polska – Białoruś – Ukraina lat 2014-2020. Jest ono doskonałym punktem rozpoczęcia pieszych i rowerowych wypraw za sprawą licznych tutaj tras turystycznych. Można tu wypożyczyć rowery i kijki nordic walking, a także wypocząć w altance. Atrakcją jest ścieżka przyrodnicza z gigantycznymi figurami roztoczańskiej flory i fauny. Centrum posiada też miejsca noclegowe.

Przez obszar Gminy Zamość przebiegają dwa piesze szlaki turystyczne, szlak konny oraz trzy ścieżki rowerowe.

Najdłuższy szlak rowerowy biegnący po terenie gminy to Ścieżka Rowerowa Gminy Zamość o długości 40,5 km, oznakowana kolorem czerwonym. Jej skrajne punkty znajdziemy w Skokówce i Płoskiem. Trasa ukazuje piękne widoki, obiekty i miejsca warte poznania, do których należy m.in. Kapliczka św. Romana nad źródłem u stóp Łysej Góry w Lipsku Polesiu.

Przedłużeniem ścieżki są dwa szlaki rowerowe wiodące w głąb Roztocza: rozpoczynający się w Lipsku Polesiu szlak „Po Wzgórzach Roztocza” i biorący swój początek w Wólce Wieprzeckiej szlak „Traktem Ordynackim”.

Warto odwiedzić, położoną pośród lasów RPN-u, Wólkę Wieprzecką, gdzie są stadniny koni, szlaki konne i nordic walking.

Do atrakcji turystycznych regionu należy lotnisko w Mokrem. Działa tu Aeroklub Ziemi Zamojskiej, oferujący szkolenia spadochronowe i samolotowe. 12.06.1999 r. lądował tu helikopter z Papieżem św. Janem Pawłem II, który odwiedził Zamość. Wydarzenie to upamiętnia tablica w miejscu lądowania.

W Wysokiem, czekają na turystów i pasjonatów etnografii unikatowe obiekty - Regionalnej Izby Pamięci (RIP) i Centrum Kultury Dawnej (CKD). Początki RIP sięgają 2005 r., kiedy panie z miejscowego Koła Gospodyń Wiejskich zaczęły gromadzić eksponaty dokumentujące historię, tradycję i życie zamojskiej wsi. Obecnie mieści się ona w drewnianym budynku stylizowanym na szlachecki dworek. Zbiory wynoszą ponad 1600 eksponatów. W otoczeniu Izby od strony wschodniej, ustawiono pomnik upamiętniający wysiedlenie mieszkańców Wysokiego, przy nim kwiatowy zegar słoneczny. Jest też altanka i zewnętrzny piec, w którym wypieka się bochny chleba i bułki. Obok RIP od 2021 roku odwiedzającym udostępniane są obiekty CKD – stodoła, kuźnia i młyn.

Gmina Zamość to również dziedzictwo przyrodnicze. Południowo – zachodnie tereny Gminy położone są w otulinie Roztoczańskiego Parku Narodowego (4933,3 ha). W Gminie funkcjonuje obszar Natury 2000 „Dolina Górnej Łabuńki” oraz rezerваты przyrody w Hubalach i Wieprzu. Natomiast w miejscowości Wierzchowiny swój początek bierze rzeka Wieprzec.

Gminę Zamość tworzy 35 sołectw. Bliskość miasta Zamościa, oraz infrastruktura i położenie na ważnych szlakach komunikacyjnych wpływają pozytywnie na rozwój podmiejskich osiedli mieszkaniowych i przedsiębiorczości.

Ponad 82 % powierzchni Gminy to grunty rolne. Dominują tu bardzo dobre i dobre gleby, łącznie aż 92,4 %, w tym gleby klas od pierwszej do trzeciej stanowią 63,4 %, a klasy czwartej 29 %. Ponad 19 % gleb to najżyźniejsze czarnoziemy i gleby brunatne. Najlepsze wyniki przynoszą uprawy roślin okopowych, zbożowych i przemysłowych. W produkcji rolniczej dominują pszenica, jęczmień, pszenżyto, żyto, owies, ziemniaki, buraki cukrowe, rzepak, warzywa gruntowe i truskawki. W produkcji zwierzęcej rolnicy najchętniej decydują się na bydło.

Tereny inwestycyjne w obrębie Gminy Zamość obejmują powierzchnie około 34 ha. Zlokalizowane są w Mokrem (własność Powiatu), Sitańcu (własność prywatna) i Sitańcu Wolicy. W opracowaniu miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący tereny inwestycyjne wokół Stacji LHS Bortatycze (własność prywatna)

Barwny i niepowtarzalny obraz Gminy Zamość tworzą przede wszystkim jej Mieszkańcy. Działają tu liczne organizacje społeczne, jak Koła Gospodyń Wiejskich (31 zarejestrowanych w ARiMR), Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych (12), inne stowarzyszenia (12) i kluby sportowe (10); ponad 20 formacji artystycznych (19 pod opieką GOK-u). W kulturowy krajobraz Gminy wpisuje się również wspomniane powyżej Regionalna Izba Pamięci Gminy Zamość w Wysokiem i Centrum Kultury Dawnej.

Mapa nr 1.
Zamość

**Gmina
35 Sołectw.**

Tabela nr 1 . GMINA ZAMOŚĆ – Liczba mieszkańców w sołectwach (zameldowanych na pobyt stały i czasowy).

Lp.	Nazwa sołectwa	Stan na 31.12.2019r	Stan na 31.12.2020r	Stan na 31.12.2021r.	Stan na 31.12.2022r	Stan na 31.12.2023r	Stan na 31.12.2024 rok		
							Liczba mieszkańców	Procentowy udział w liczbie mieszkańców w Gminy	Przybyło / ubyło w stosunku do roku 2023
1.	Białobrzegi	480	483	482	491	481	485	2%	+ 4
2.	Białowola	522	528	534	536	541	549	2%	+ 8
3.	Borowina Sitaniecka	482	474	470	483	489	504	2%	+ 15
4.	Bortatycze	378	385	385	385	379	369	2%	- 10
5.	Bortatycze Kolonia	309	313	322	320	319	319	1%	
6.	Chyża	535	515	515	504	499	495	2%	- 4
7.	Hubale	249	257	256	255	256	259	1%	+ 3
8.	Jatutów	729	723	715	717	716	708	3%	- 8
9.	Kalinowice	2118	2125	2154	2181	2207	2257	9%	+ 50
10.	Lipisko	855	851	848	832	828	826	3%	- 2
11.	Lipisko Kosobudy	132	129	127	126	128	132	1%	+ 4
12.	Lipisko Polesie	407	399	408	408	408	415	2%	+ 7
13.	Łapiguz	588	590	601	597	611	631	3%	+ 20
14.	Mokre	951	961	966	970	975	956	4%	- 19
15.	Płoskie	2364	2365	2382	2385	2391	2434	10%	+ 33
16.	Pniówek	958	990	1007	1012	1012	1021	4%	+ 9
17.	Siedliska	554	544	540	532	534	553	2%	+ 19
18.	Sitaniec	1750	1753	1747	1751	1736	1739	7%	+ 3
19.	Sitaniec Wolica	731	731	715	702	690	693	3%	+ 3
20.	Sitaniec Kolonia	354	355	354	361	366	366	1%	
21.	Skaraszów	304	305	303	304	301	305	1%	+ 4
22.	Skokówka	823	822	819	834	838	841	3%	+ 3

23.	Szopinek	943	945	976	1031	1066	1070	4%	+ 4
24.	Wierzchowiny	170	172	171	167	170	172	1%	+ 2
25.	Wieprzec	144	140	135	147	149	154	1%	+ 5
26.	Wólka Panieńska	759	788	804	840	868	891	4%	+ 23
27.	Wólka Wieprzecka	279	275	272	263	269	265	1%	- 4
28.	Wychody	243	243	235	236	231	231	1%	
29.	Wysokie	743	752	742	734	733	725	3%	- 8
30.	Zarzecze	201	203	199	198	197	198	1%	+ 1
31.	Zalesie	75	74	71	70	69	71	0,30%	+ 2
32.	Zawada	1930	1908	1909	1934	1956	1900	8%	- 56
33.	Zwódne	213	217	226	225	232	234	1%	+ 2
34.	Żdanów	864	869	880	882	876	864	4%	- 12
35.	Żdanówek	374	362	361	357	356	350	2%	- 6
ŁĄCZNIE		23 511	23 546	23 631	23 770	23 877	23 982	100 %	+ 105
Lp.	Nazwa sołectwa	Stan na 31.12.2019r	Stan na 31.12.2020 r	Stan na 31.12.2021r	Stan na 31.12.2023r	Stan na 31.12.2023r	Stan na 31.12.2024 rok		
							Liczba mieszkańców	Procentowy udział w liczbie mieszkańców w Gminy	Przybyło / ubyło w stosunku do roku 2023

W 2024 roku w Gminie Zamość:

urodziło się 140 dzieci tj. o 28 mniej niż w 2023 roku

zmarło 196 osób, tj. o 5 mniej niż w 2023 roku.

zawarto 160 małżeństw tj. o 47 mniej niż w 2023 roku

rozwiódł się 69 małżeństw, tj. o 18 więcej niż 2023 roku.

Gminną demografię prezentują poniższe zestawienia.

Tabela nr 2 GMINA ZAMOŚĆ – Stan ludności – porównanie lat 1990 – 2024 (według stanu na 31 grudnia)								
Rok	Liczba mieszkańców w Gminie Zamość				Urodzenia dzieci	Zgony osób	Liczba osób zameldowanych w ciągu roku z innych gmin – pobyty stały	Liczba osób wymeldowanych w ciągu roku – pobyty stały
	pobyty stały	pobyty czasowy	Razem	przyrost				
1990	17 314		17 314	+ 6 668	293	43		
1995	18 708		18 708		243	201		
2000	19 777		19 777		203	199		
2002	20 154		20 154		168	168		
2010	21 834		21 834		255	183		
2017	23 067	302	23 369		217	199		
2018	23 236 (+169)	314	23 550 (+181)		233	192	159	287
					+ 41		- 128	
2019	23 251 (+15)	260	23 511 (-39)		173	210	399	347
					- 37		+ 41	
					- 38		+ 129	
2021	23 419 (+77)	212	23 631 (+85)		212	254	459	340
					- 42		+ 119	
2022	23 575 (+ 156)	195	23 770 (+139)		168	216	466	301
					- 48		+ 165	
2023	23 681 (+ 106)	196	23 877 (+ 107)		168	201	611	313
					- 33		+ 298	
2024			23 982 (+105)		140	196		
					- 56			

Tabela nr 3				GMINA ZAMOŚĆ – Statystyka mieszkańców wg płci w latach 2018 – 2024												
(pobył stały i pobył czasowy wg stanu na 31 grudnia)																
Wiek	Mężczyźni								Kobiety							
					Powyżej 65 lat								Powyżej 60 lat			
	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok
0-2	310	308	280	247					309	295	291	250				
3	135	91	119	111					114	120	111	108				
4-5	230	280	234	231					230	230	251	258				
6	121	121	149	143					117	125	110	131				
7	107	127	124	145					115	118	131	112				
8-12	693	660	648	638					658	625	609	632				
13-15	408	418	452	450					385	426	465	430				
16-17	239	260	261	284					246	237	238	287				
18	152	110	132	130					137	130	117	116				
19-65	7 763	7 738	7 698	7 610	1 306	1487	1 533	1 575								
19-60									7 068	7069	7061	6 990	2 788	2 795	2 863	2 896
2018 rok	11 518								12 032							
2019 rok	11 493								12 018							
2020 rok	11 437								12 109							
2021 rok	11 464								12 167							
2022 rok	11 600								12 170							
2023 rok	11 630								12 247							
2024 rok	11 653								12 310							

3. OCENA STANU GMINNYCH FINANSÓW

Oceny stanu realizacji samorządowych zadań nie można przeprowadzać w oderwaniu od analizy sytuacji w gminnych finansach. Stwierdzenie to nabrało szczególnego znaczenia w sytuacji powstałej w dochodach i wydatkach bieżących budżetów Gminy lat 2022 – 2023, z jej konsekwencjami w 2024 roku. Stąd też ta krótka część wprowadzająca na początku RAPORTU O STANIE GMINY.

Budżet gminy to z jednej strony dochody i przychody, które pozwalają na realizację drugiej jego części – wydatków i rozchodów. Wszelkie gminne strategie, programy i decyzje muszą uwzględniać uwarunkowania wynikające z analiz obecnych i przyszłych relacji pomiędzy wspomnianymi częściami budżetów. Ich szerszą analizę zawiera WIELOLETNIA PROGNOZA FINANSOWA (WPF), która przyjmowana jest przez organy gminy razem z budżetem. Nie zawiera ona jednak elementów pozwalających ocenić to, co kryje się pod szeregiem wykazanych w WPF kwot. Wierzę, że prezentowane poniżej zestawienia pozwolą lepiej poznać specyfikę zarządzania gminnymi finansami.

Tabela nr 4 GMINA ZAMOŚĆ. WYNIK FINANSOWY budżetów lat 2015 – 2025										
Lp	Opis	Budżet 2015 rok	Budżet 2017 rok	Budżet 2019 rok	Budżet 2020 rok	Budżet 2021 rok	Budżet 2022 rok	Budżet 2023 rok	Budżet 2024 rok	Budżet 2025 rok 23.04.2025r
1	Dochody	58 759 428	83 353 563	101 733 413	111 577 083	130 721 255	125 682 361	122 086 118	133 819 591	155 221 308
2	Wydatki	59 302 591	84 210 859	105 762 159	105 115 383	111 498 192	131 651 988	133 320 609	136 031 540	165 650 109
3	Wynik / nadwyżka budżetowa / deficyt budżetowy	- 543 163	- 857 296	- 4 028 747	6 461 700	19 223 063	- 5 969 627	-11 234 490	- 2 211 949	- 10 428 801

Powyższa tabela nr 4 prezentuje ogólne wykonanie budżetów uwzględniające wynik porównania dochodów i wydatków. Nie uwzględnia przychodów i rozchodów, które także dużo mówią o tym co dzieje się w gminnym budżetowaniu. Dlatego moim zdaniem lepszą formą oceny mocy finansowej budżetów gmin jest porównanie ich nadwyżki operacyjnej – wiersz 11 tabeli nr 5. Jest to wynik uzyskany z różnicy pomiędzy dochodami bieżącymi i wydatkami bieżącymi (bez dochodów majątkowych i wydatków majątkowych). To co pozostaje (wynik dodatni) finansuje spłatę rat kredytów i gminne inwestycje. Wynik ujemny oznacza mniejsze lub większe kłopoty budżetowe.

Tabela nr 5 prezentuje sytuację w budżetach Gminy Zamość lat 2015-2025. Skupiono się na dochodach bieżących i wydatkach bieżących własnych, gdyż zadania zlecone Gminie przez administrację rządową niczego w tych analizach nie zmieniają (dochody i wydatki są takie same).

Tabela nr 5 GMINA ZAMOŚĆ. WYNIK FINANSOWY budżetów lat 2015 – 2025										
Lp	Opis	2015 rok	2017 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok	2025 rok - 23.04.2025r
1	Dochody bieżące własne	47 743 079	54 002 246	63 602 919	67 629 371	78 529 375	79 988 241	92 495 233	110 253 913	119 222 459
2					4 026 452	10 900 004	1 458 866	12 506 992	17 758 680	8 968 546
3							13 965 858			
4							31 724 538			
5							40 693 084			
6	Wydatki bieżące własne	41 293 698	44 301 812	53 340 225	55 184 405	63 797 694	74 094 874	86 642 931	97 933 050	105 724 589
7.					1 844 180	8 613 289	10 297 180	12 548 057	11 290 119	7 791 539
8.							22 845 237			
9.							34 135 356			
10.							41 926 895			
11.	Nadwyżka operacyjna	6 449 381	9 700 434	10 262 694	12 444 966	14 731 681	5 893 367	5 852 302	12 320 862	13 497 870
12.	Rozchody – spłata rat kredytów	4 751 350	3 541 308	4 501 720	5 591 760	6 263 440	6 333 000	6 269 000	6 821 000	5 800 000
13.					1 090 040	671 680	69 560	-64 000	552 000	
14.										
15.	Wynik finansowy budżetu	1 698 031	6 159 126	5 760 974	6 853 206	8 468 241	-439 633	-416 698	5 499 862	7 697 870
Lp	Opis	2015 rok	2017 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok	2025 rok - 23.04.2025r

W powyższej tabeli nr 5 warto zwrócić uwagę na porównanie wierszy 2 i 7 lat 2022 i 2021 (- 8 838 314 zł). Przyrost dochodów bieżących 2022 roku był o 8 838 314 zł mniejszy od przyrostu wydatków bieżących. Podobny obraz daje porównanie wierszy 3 i 8 określające relacje pomiędzy przyrostem dochodów bieżących i wydatków bieżących lat 2023 i 2021 (- 8 879 379 zł) To skutek zderzenia faktów tego okresu, obniżenia dochodów bieżących budżetu Gminy przekazywanych z budżetu Państwa z jednoczesną kilkunasto- procentową inflacją lat 2022-2023. W efekcie trudności w realizacji zadań gminnych w sposób jaki oczekują Mieszkańcy. O znaczeniu tego co wydarzyło się w budżetach gmin lat 2022-2023 świadczy porównanie przyrostów wydatków bieżących i dochodów bieżących lat 2024 i 2021 (wiersze 9 i 4), które daje wciąż wynik ujemny (- 2 310 818 zł). Nie zmieniły sytuacji w tym zakresie wzrost dochodów bieżących budżetów lat 2024-2025, ani też podejmowane ograniczania wydatków bieżących tych lat.

Powyższe ma bezpośredni wpływ na wynik finansowy budżetów obrazujący porównanie dochodów bieżących, wydatków bieżących i spłaty rat kredytów – wiersz 15 tabeli nr 5. Ujemny wynik budżetów lat 2022 i 2023 oznaczał brak własnych środków na inwestycje i potrzebę finansowania spłaty rat kredytów innymi środkami niż dochody bieżące danego roku. Budżetowy rok 2024 zamknęliśmy już wynikiem dodatnim **+ 5 499 862 zł** (wiersz 15) co pozwoliło kontynuować realizację inwestycji rozpoczętych w latach wcześniejszych.

Dla pełnego obrazu zarządzania gminnymi finansami w latach 2022-2025 brakuje informacji o wydatkach inwestycyjnych (majątkowych) oraz pozyskanych środkach zewnętrznych na realizację inwestycji. Zamieszczono je w poniższej tabeli nr 6.

Tabela nr 6. Gmina Zamość. Finansowanie inwestycji lat 2022-2025						
lp	Opis	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok	2025 rok - stan 30.12.2024r
1		12 496 099,10 zł	19 472 671,17 zł	33 756 668,79 zł	23 408 162,00 zł	45 259 806,59 zł
2	Wydatki majątkowe		121 897 308,55 zł			
3	Pozyskane środki zewnętrzne na realizację inwestycji (dotacje z programów krajowych i unijnych)	4 541 679,76 zł	7 404 827,33 zł	16 291 115,95 zł	8 401 103,89 zł	22 773 463,03 zł
4	Otrzymane środki zewnętrzne na realizację inwestycji z zakresu wodociągów i kanalizacji (subwencja z budżetu Państwa rozliczana w latach 2022-2025)	10 790 000,00 zł	0.00	0.00	0.00	0.00
6		15 331 679,76 zł	7 404 827,33 zł	16 291 115,95 zł	8 401 103,89 zł	22 773 463,03 zł
7	Łącznie środki zewnętrzne na realizację inwestycji		54 870 510,20 zł			
8	Przychody budżetów lat 2022-2025 (środki zewnętrzne na realizację inwestycji lat 2022-2025 otrzymane w dochodach budżetu 2021 roku)		13 248 466,00 zł			
9		4 000 000,00 zł	7 000 000,00 zł	8 000 000,00 zł	8 000 000,00 zł	8 000 000,00 zł
10	Środki własne w realizacji inwestycji - kredyt		31 000 000,00 zł			
11	Środki zewnętrzne + kredyt		99 118 976,20 zł			
12	Środki własne w realizacji inwestycji		22 778 332,35 zł			

Powyższa tabela nr 6 uzupełnia wiedzę o zarządzaniu gminnymi finansami lat 2022-2025. W trudnej sytuacji budżetów uwidocznionej w tabeli nr 5 realizowano duże kwotowo i zakresowo inwestycje na które pozyskano środki zewnętrzne. **Łączne wydatki inwestycyjne lat 2022-2025** to aż **121 897 308,55 zł** (wiersz 2 tabeli nr 6), a środki zewnętrzne na ich wykonanie (dotacje i subwencje) to **68 118 976,20 zł** (suma wierszy 7 i 8 tabeli nr 6). Konieczny więc był finansowy wkład własny w realizację inwestycji **22 778 332,35 zł** (bez kredytu) – wiersz 12 tabeli nr 6. Konsekwencją tej sytuacji były i wciąż są ograniczenia środków na realizację wydatków bieżących o których mowa w niniejszym raporcie na stronie nr 26 w tabeli nr 16. W 2025 roku kończymy realizację inwestycji na które pozyskano dotacje i subwencje w latach 2021-2024. Projektowanie budżetowe 2026 roku nie będzie więc już tak mocno obciążone skutkami zdarzeń budżetowych i podejmowanych decyzji tych lat.

Złożoność konstrukcji dochodów bieżących budżetów Gminy i ich uzależnienie od decyzji podejmowanych w Warszawie obrazuje poniższa tabela nr 7.

<u>Tabela nr 7.</u> GMINA ZAMOŚĆ. Dochody bieżące własne budżetów lat 2018 – 2025									
Lp	Opis	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022rok	2023rok	2024 rok	2025 rok - 15.11.2024
1	Udziały w podatku PIT i CIT	14 830 824	16 810 339	17 894 061	21 504 495	21 378 792	18 269 485	29 511 116	71 896 143
1a.		4 210 918	1 979 515	1 083 722	3 610 434	-125 703	-3 109 307	11 241 631	42 385 027
2.	Udziały w podatkach dochodowym od osób fizycznych PIT przekazywane z budżetu Państwa	14 743 940	16 753 282	17 822 786	21 295 648	21 282 083	18 088 251	29 237 978	71 424 695
2a.		4 158 306	2 009 342	1 069 504	3 472 862	-13 565	-3 193 832	11 149 727	42 186 717
3.	Udziały w podatku dochodowym i osób prawnych (CiT)	86 884	57 057	71 275	208 847,00	96 709	181 234	273 138	471 448
3a.		52 612	-29 827	14 218	137 572	-112 138	84 525	91 904	198 310
4.	Subwencje (bez oświatowej)	8 568 416	9 371 630	10 669 700	14 417 022	10 191 762	16 772 377	14 670 372	12 613 588
4a.			1 649 049	1 719 324	3 747 322	-4 225 260	6 580 615	-2 102 005	- 2 056 784
5.	Subwencje ogólne z budżetu państwa Część wyrównawcza	8 361 807	8 941 594	10 283 506	10 372 394	9 191 762	10 032 917	13 238 101	12 353 977
5a.		2 247 635	579 787	1 341 912	88 888	-1 180 632	841 155	3 205 184	- 884 124
6.	Środki na uzupełnienie dochodów gmin	206 609	430 036	386 194	4 044 628	1 000 000	6 739 460	0	259 611
6a.		188 750	223 427	-43 842	3 658 434	-3 044 628	5 739 460		
7.	Część równoważąca subwencji ogólnej							28 242	0,00
8.	Subwencja rozwojowa					0	0	1 404 029	0,00
9.	Łącznie udziały w podatkach PIT i CIT oraz subwencje	23 399 240	26 181 969	28 563 761	35 921 517	31 570 554	35 041 862	44 181 488	84 509 731
9a.	(bez subwencji oświatowej)	6 647 303	2 782 729	2 381 792	7 357 756	-4 350 963	3 471 308	9 139 626	40 328 243
9d.		41%	41%	42%	46%	39%	38%	40%	71%

	Opis	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok	2025 rok - 15.11.2024
10.	Część oświatowa subwencji ogólnej	16 321 218	17 167 053	17 588 307	18 206 778	19 644 314	21 653 087	30 814 622	0,00
10a		691 791	845 835	421 254	618 471	1 437 536	2 008 773	9 161 535	-30 814 622
10b.		15 185 195							
11.	Dotacje na realizację zadań własnych Gminy	1 995 639	1 897 844	2 389 052	2 501 104	2 063 956	2 459 510	4 517 397	1 467 866
11a			-97 795	491 208	112 052	-437 148	395 555	2 057 887	-3 049 531
12.	Wychowanie przedszkolne					746 976	787 356	2 000 280	0,00
13.	Pomoc Społeczna					1 166 009	1 112 704	1 585 928	1 467 866
14.	Pozostałe dotacje (w tym szkolne) i środki funduszy					150 970	559 450	931 189	-
15.	Łącznie subwencja oświatowa i dotacje	18 316 857	19 064 897	19 977 359	20 707 882	21 708 270	24 112 597	35 332 019	1 467 866
15a		2 687 430	748 040	912 462	730 523	1 000 388	2 404 328	11 219 422	-33 864 153
15c		32%	30%	30%	26%	27%	26%	32%	1%
16.	Łącznie udziały w podatkach PIT i CIT oraz subwencje i dotacje z budżetu Państwa	41 716 097	45 246 866	48 541 120	56 629 399	53 278 823	59 154 459	79 513 507	85 977 597
16a		9 334 733	3 530 769	3 294 254	8 088 279	-3 350 576	5 875 636	20 359 048	6 464 089
17.	Łączne dochody bieżące własne budżetu	57 669 657	63 602 919	67 629 371	78 529 375	79 988 241	92 495 233	110 253 913	118 466 877
17a		9 926 578	5 933 262	4 026 452	10 900 004	1 458 866	12 506 992	17 758 680	8 212 964
18.	% udział w łącznych w dochodach bieżących budżetu poz. 16	72%	71%	72%	72%	67%	64%	72%	73%
		2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok	2025 rok - 15.11.2024

	Opis	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok	2025 rok - 15.11.2024
19.	Podatki i opłaty od osób prawnych, od osób fizycznych....., gospodarka mieniem gminnym	11 158 955	11 995 079	12 173 819	14 062 887	14 003 347	17 364 176	18 803 383	19 260 650
19a.		11 158 955	836 124	178 740	1 889 068	-59 540	3 360 829	1 439 207	457 267
19b.		19%	19%	18%	18%	18%	19%	17%	16%
20.	Podatek rolny, podatek od nieruchomości, podatek leśny, podatek od środków transportowych (stawki podatkowe ustalane przez Gminę)	9 625 993	10 225 288	10 375 884	11 369 074	11 627 637	14 841 309	15 975 428	16 687 000
20a.		1 339 959	599 295	150 596	993 190	258 563	3 213 672	1 134 119	711 572
20b.		16,69%	16,08%	15,34%	14,48%	14,54%	16,05%	14,49%	14,09%
21.	Podatek od nieruchomości	7 117 182	7 673 954	7 762 084	8 427 996	8 712 546	11 581 201	12 642 666	13 290 000
21a..		7 117 182	556 772	88 130	665 912	284 551	2 868 655	1 061 465	647 334
22.	Podatek rolny	1 780 100	1 768 087	1 826 348	1 905 909	1 942 047	2 134 851	2 146 045	2 275 000
22a.		1 780 100	-12 013	58 261	79 561	36 138	192 804	11 194	128 955
23.	Podatek od środków transportowych	667 153	721 490	726 374	972 166	905 805	1 022 770	998 054	1 033 000
23a.		667 153	54 337	4 884	245 792	-66 361	116 965	-24 716	34 946
24.	Podatek leśny	61 558	61 757	61 077	63 003	67 238	102 487	105 893	89 000
24a.		61 558	199	-680	1 925	4 235	35 249	3 406	-16 893
25.	Odsetki, koszty							82 770	
26.	Podatek od czynności cywilnoprawnych przekazywany przez Urząd Skarbowy	833 565	975 512	1 109 573	1 494 409	1 387 868	1 368 541	1 610 533	1 542 600
26a.		833 565	141 947	134 061	384 836	-106 541	-19 327	241 992	-67 933
27.	Pozostałe podatki i opłaty	471 867	550 641	477 883	909 004	760 826	844 073	832 833	708 850
28.	Wpływy z gospodarki gruntami - dzierżawy, użytkowanie wieczyste	227 530	243 638	210 479	290 400	227 016	310 253	384 588	322 200
29.	POZOSTAŁE - wpłaty Mieszkańców (woda, ścieki, odpady komunalne, oświata i wychowanie przedszkolne, pomoc społeczna), UNIJNE, INNE	4 794 605	6 360 974	6 914 432	7 837 089	12 706 071	15 976 598	11 937 023	13 228 630
29a.		4 794 605	1 566 369	553 458	922 657	4 868 982	3 270 527	-4 039 575	1 291 607
29b.		8%	10%	10%	10%	16%	17%	11%	11%

Analizę informacji zawartych w powyższej tabeli nr 7 warto rozpocząć od porównania wierszy nr 18 i 20b. Ten pierwszy (nr18) pokazuje udział w całości dochodów bieżących Gminy środków przekazywanych z budżetu Państwa. **To aż 72 – 73 %**. Gminne decyzje kształtujące dochody obrazuje wiersz 20b. Wpływy z czterech podatków lokalnych **to zaledwie 14 - 16%** całości dochodów bieżących. O tym jak groźne jest tak mocne uzależnienie gminnych dochodów od decyzji Polityków przekonały budżety lat 2022 i 2023 (tabela nr 5 str.13 Raportu). Wówczas wiedząc o początku galopującej inflacji (IV kwartał 2021 roku) Politycy podjęli decyzję o obniżeniu mieszkańcom Polski stawek podatku PIT z 19% na 12%. Nie zabezpieczyli gmin a więc mieszkańców przed skutkami jednego i drugiego. Efekt przeniesiony na skutki obrazuje wspomniany wiersz 18 tabeli nr 5. **Udział części dochodów gminnego budżetu przekazywanych przez Ministra Finansów spadł z 72% (lata 2018-2021) do 67 % w 2022 roku i 64 % w 2023 roku**. Przed katastrofą uchroniły Gminę pozostawione pieniądze z 2021 roku - wolne środki z rozliczenia finansowego budżetu 7 604 210,20 zł. Zamiast wydać je na to czego oczekiwali Mieszkańcy - nowe inwestycje 2022 roku lub zwiększone wydatki bieżące (komunikacja MZK, oświetlenie uliczne, remonty dróg, itd.) trzeba było sztukować tam gdzie brakowało pieniędzy. Nie uchroniło to przed trudnymi decyzjami ograniczeń w wydatkach bieżących, np. skróceniem czasu działania oświetlenia ulicznego, zmniejszeniem ilości kursów autobusów MZK. Skutki tego mamy wciąż widoczne w budżetach i decyzjach lat 2024-2025. Powracam do tego zagadnienia w RAPORCIE O STANIE GMINY aby definitywnie zamknąć już dyskusję o finansowych wydarzeniach lat 2022-2023. Dochody bieżące budżetów lat 2024-2025 pozwalają wierzyć w co najmniej powrót do finansowych relacji 2021 roku.

Jest jeszcze drugi powód mojego powrotu do dyskusji o gminnych dochodów budżetowych. Obrazują go wiersze ostatniej kolumny tabeli nr 7 – części składowe dochodów bieżących budżetu 2025 roku. W ubiegłym roku decyzją Rządu i Parlamentu zmieniono konstrukcję tego co otrzymujemy z budżetu Państwa. Nie ma już subwencji oświatowej (wiersz 10) i dotacji na wychowanie przedszkolne (wiersz 12). Jest zwiększony udział w podatku PIT który odprowadzamy do urzędu skarbowego w Zamościu (wiersz 2a). W całościowym rozliczeniu daje to **73 % (wiersz 18)**, a więc powrót do tego co było w latach 2018-2021. To więc rewolucja w konstrukcji, ale jeszcze niekoniecznie w oczekiwanych przez gminy efektach. W przypadku Gminy Zamość duża liczba Mieszkańców pozwala myśleć pozytywnie o przyszłości. Z opiniami trzeba jednak poczekać na wykonanie dochodów z podatku PIT budżetu 2025 roku, oraz na październikową informację Ministra Finansów do projektowania budżetowego 2026 roku.

Pisząc powyższe nie bagatelizuję wpływu na ocenę sytuacji w gminnych finansach działań Wójta i Rady Gminy w zakresie stawek podatków lokalnych. Szczegóły w tym zakresie znajdziemy na dalszych stronach niniejszego RAPORTU (strony 99-101). Prezentując w tej części RAPORTU skutki podatkowych decyzji Organów Gminy zachęcam do zapoznania się z szerszą informacją zawartą na tej stronie RAPORTU. Poniżej tabela nr 8 obrazuje skutki finansowe obniżenia możliwych do przyjęcia górnych stawek podatku rolnego, podatku od nieruchomości i podatku od środków transportowych (kolumna nr 1). Kwota **8 119 789,59 zł** (2024 rok) to mniejsze dochody bieżące budżetu Gminy tylko 2024 roku z tytułu decyzji Wójta i Rady zmniejszających stawki wspomnianych podatków. Warto zauważyć, że w stosunku do 2023 roku kwota ta wzrosła o **2 784 106,74 zł - 52 %**, a w porównaniu do 2022 roku o aż **104%**. Wniosek – możliwe do stosowania górne stawki podatków lokalnych rosną znacznie szybciej niż wzrost stawek podatków w Gminie Zamość.

<u>Tabela nr 8. Gmina Zamość – Skutki obniżenia górnych stawek podatków, udzielonych ulg i zwolnień, oraz wydanych decyzji przez organ podatkowy w latach 2022 - 2023 roku. Łącznie osoby prawne i fizyczne</u> (sprawozdanie z wykonania budżetu)					
Rok budżetowy	Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczony za okres sprawozdawczy	Skutki udzielonych ulg i zwolnień obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych)	Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja Podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy		Łącznie:
			umorzenia zaległości podatkowych	umorzenia odsetek za zwłokę	
	1	2	3	4	5
2024 rok	8 119 789,59 zł	537 135,22 zł	1 970,00 zł	2 542,00 zł	8 661 436,81 zł
2023 rok	5 335 682,85 zł	536 280, 08 zł	1 008,00 zł	32,00 zł	5 873 002,93 zł
2022 rok	3 975 554,54 zł	499 743,24 zł	12 785,00 zł	688,00 zł	4 488 770,78 zł

Ocena gminnych finansów byłaby niezupełną bez analizy tego co dzieje się w realizacji zadań z zakresu oświaty i wychowania przedszkolnego. W budżecie 2024 roku wydatki bieżące (bez inwestycji) z tym związane to aż 53 % całości wydatków bieżących własnych. Szerszy obraz realizacji zadań z tego zakresu na str. ??? RAPORTU. W poniższej tabeli nr 9 prezentuję zmiany jakie zaszły w finansowaniu zadań w latach 2015-2024.

Tabela nr 9. Finansowanie zadań z zakresu oświaty i wychowania przedszkolnego w latach 2015-2024										
Lp		2015 rok	2017 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok
1	Środki własne Gminy	4 298 444	4 902 447	6 486 109	7 773 763	8 419 227	11 227 513	12 956 196	16 057 694	16 175 743
			+ 761 449	+ 1 583 662	+ 1 287 654	+ 645 464	+2 808 286	+ 1 728 683	+ 3 101 498	+ 118 049
			+ 11 759 250							
			+ 11 877 299							
2	Procentowy udział środków własnych Gminy w całości wydatków bieżących oświaty i wychowania przedszkolnego	20%	22%	27%	29%	30%	35%	37%	40%	31%
3	Dochody bieżące budżetu z czterech podatków lokalnych - rolny, od nieruchomości, od środków transportowych, leśny	8 286 034	9 280 336	9 625 993	10 225 288	10 375 884	11 369 074	11 627 637	14 841 309	15 975 428
4	Dochody bieżące z czterech podatków lokalnych minus wkład własny Gminy w finansowanie oświaty i wychowania przedszkolnego	3 987 590	4 377 889	3 139 884	2 451 525	1 956 657	141 561	-1 328 559	-1 216 385	-200 315
5	Subwencja oświatowa	15 629 427	15 833 649	16 321 218	17 140 377	17 588 307	18 206 778	19 600 253	21 653 087	30 814 622
6			-179 954	+ 487 569	+ 819 159	+ 447 930	+ 618 471	+ 1 393 475	+ 2 052 834	+9 161 535
7			+ 6 023 660							
8			+ 15 185 195							
9	Procentowy udział subwencji w całości wydatków bieżących oświaty i wychowania przedszkolnego	73%	72%	67%	65%	63%	57%	56%	53%	60%

Pozytywne myślenie o realizacji oczekiwań Mieszkańców hamują informacje zawarte w wierszach nr 2 i 9 tabeli nr 9. **Udział środków własnych Gminy** w realizacji zadań bieżących z zakresu oświaty i wychowania przedszkolnego (wiersz nr 2) w 2015 roku (przed reformą oświatową) wynosił **20 %**, w 2022 roku wzrósł **37%** a w 2023 roku do **40%**. **Udział subwencji oświatowej przekazywanej przez Ministra Finansów** w realizacji tych zadań (wiersz nr 9) w 2015 roku (przed reformą oświatową) wynosił **73 %**, w 2022 zmniejszył się roku **56%** a w 2023 roku do **53%**. **Skutek powyższego obrazuje wiersz nr 4 tabeli nr 9**. W budżecie 2015 roku z dochodów pochodzących z czterech gminnych podatków lokalnych (**8 286 034 zł** wiersz nr 3) po sfinansowaniu zadań z zakresu oświaty i wychowania przedszkolnego na realizację inwestycji i innych oczekiwań Mieszkańców mogliśmy przeznaczyć **3 987 590 zł** (wiersz nr 4) – czyli **48%** wpływów. W ramach budżetu 2022 roku całość dochodów pochodzących z czterech podatków lokalnych przeznaczyliśmy na finansowanie zadań z zakresu oświaty i wychowania przedszkolnego i jeszcze trzeba było z innych dochodów dołożyć **1 328 559 zł** (wiersz nr 4). Podobnie w 2023 roku. Oznacza to, że uwzględniając finansowanie wydatków bieżących funkcjonowania 12 Szkół w Gminie Zamość i 2 Przedszkoli Niepublicznych **od 2021 roku nie mieliśmy i wciąż nie mamy środków na inwestycje pochodzących z czterech podatków lokalnych**. Skutki tej sytuacji widoczne były w gminnych decyzjach budżetowych szczególnie lat 2022-2023. Rozliczenie finansowe budżetu 2024 roku wskazuje na powolne odwracanie skutków oświatowych decyzji Rządu i Parlamentu z lat 2016-2023 (porównanie informacji zawartych w wierszach nr 2 i 9). Z optymizmem trzeba jednak poczekać na skutki zmian w konstrukcji dochodów bieżących przekazywanych Gminie z budżetu Państwa (str.18 RAPORTU i tabela nr 7).

Oceniając stan gminnych finansów trzeba także spojrzeć na skutki zadłużania budżetu, oraz dalsze możliwości kredytowania realizacji gminnych inwestycji. Warto ponownie zwrócić uwagę na wynik finansowy budżetów - wierszu nr 15 poniższej tabeli nr 10. Jest to różnica pomiędzy nadwyżką operacyjną budżetu i spłatą rat kredytu, przy czym nadwyżka operacyjna to wynik porównania dochodów bieżących i wydatków bieżących. Dodatni wynik finansowy (wiersz 15) oznacza możliwość przeznaczania całości nowego kredytu roku budżetowego na finansowanie zadań inwestycyjnych.

Skutki polskich zdarzeń inflacyjnych lat 2022-2023 obrazuje wiersz nr 4. Obsługa zadłużenia budżetu widziana poprzez płacone odsetki od nie spłaconego kredytu w 2021 roku była kwotą **202 598 zł**, a w 2022 roku już **1 021 287 zł** (przy niewielkim przyroście zadłużenia). Wszystko wskazuje na to, że w najbliższych latach nie ma powrotu do oprocentowania kredytu z poziomu 2021 roku.

Tabela nr 10. GMINA ZAMOŚĆ. Zadłużenie budżetów lat 2017-2025										
LP	Opis	2017 rok w zł	2018 rok w zł	2019 rok w zł	2020 rok w zł	2021 rok w zł	2022 rok w zł	2023 rok w zł	2024 rok w zł	2025 rok w zł 30.12.2024
1	Zadłużenie budżetu na koniec roku	21 852 228	23 679 920	25 178 200	24 586 440	22 323 000	22 990 000	24 721 000	25 900 000	28 100 000
2			1 827 692	1 498 280	- 591 760	- 2 263 440	667 000	1 731 000	1 179 000	2 200 000
3	Nowy kredyt roku	5 000 000	6 000 000	6 000 000	5 000 000	4 000 000	7 000 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000
4	Odsetki od kredytu	485 793	534 003	540 668	318 897	202 498	1 021 287	1 174 713	1 131 207	1 500 000
5			48 210	6 666	- 221 772	- 116 398	818 789	153 426	- 43 506	368 793
6	Raty kredytu	3 541 308	4 172 308	4 501 720	5 591 760	6 263 440	6 333 000	6 269 000	6 821 000	5 800 000
7			631 000	329 412	1 090 040	671 680	69 560	- 64 000	552 000	- 1 021 000
8	Razem obsługa zadłużenia	4 027 101	4 706 311	5 042 388	5 910 657	6 465 938	7 354 287	7 443 713	7 952 207	7 300 000
9			679 210	336 078	868 268	555 282	888 349	89 426	508 494	- 652 207
10	Dochody bieżące własne	53 943 200	57 632 773	63 545 862	67 629 371	78 529 375	79 988 241	92 495 233	110 253 913	118 466 877
11			3 689 573	5 913 089	4 083 509	10 900 004	1 458 866	12 506 992	17 758 680	
12	Wydatki bieżące własne	44 301 811	49 236 083	53 340 225	55 184 405	63 797 694	74 094 874	86 642 931	97 933 050	104 504 746
13			4 934 272	4 104 142	1 844 180	8 613 289	10 297 180	12 548 057	11 290 119	
14	Nadwyżka operacyjna z zadań własnych	9 641 389	8 396 690	10 205 637	12 444 966	14 731 681	5 893 367	5 852 302	12 320 862	13 962 131
15	Wynik finansowy budżetu (wiersz nr 14 minus wiersz nr 6)	6 100 081	4 224 382	5 703 917	6 853 206	8 468 241	- 439 633	- 416 698	5 499 862	8 162 131
17	Średnia nadwyżka operacyjna lat 2017-2023	9 595 147								
18	Średnia nadwyżka operacyjna lat 2018-2024	9 977 929								
20	Średnia nadwyżka operacyjna lat 2019-2025	10 772 992								

4. REALIZACJA BUDŻETU 2024 ROKU

Dochody budżetu wykonano w kwocie **133 819 591,12 zł.** co stanowi **99,33 %** planu

- w tym dochody bieżące **124 945 414,19 zł.** tj. **99,61 %** planu
- w tym dochody majątkowe **8 874 176,93 zł.** tj. **95,60 %** planu

Wydatki budżetu wykonano w kwocie **136 031 540,40 zł.** co stanowi **94,90 %** planu

- w tym wydatki bieżące **112 623 378,49 zł.** tj. **97,20 %** planu
- w tym wydatki majątkowe **23 408 161,91 zł.** tj. **85,20 %** planu

Biorąc pod uwagę dochody wykonane oraz poniesione wydatki na dzień 31.12.2024 r. osiągnięto **deficyt budżetowy** w kwocie

-2 211 949,28 zł. Źródłami pokrycia deficytu były:

- ✓ kredyt długoterminowy w kwocie **1 179 000 zł.**
- ✓ niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonania budżetu określonymi w odrębnych ustawach **1 032 949,28 zł.**

W ujęciu dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów 2024 roku zamknęło się kwotą **9 625 534,02 zł.** z tytułu wolnych środków, jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy, z tego:

- ✓ Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg Przebudowa dróg gminnych nr 110355L i nr 110390L w m. Zawada w kwocie **1 971 510,24 zł.**
- ✓ Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg - Budowa drogi gminnej nr 110427L w m. Siedliskaw kwocie **1 127 348,37 zł.**
- ✓ Cyberbezpieczna Gmina Zamość -UE w kwocie **147 305,00 zł.**
- ✓ z tytułu wolnych środków w kwocie **6.347.295,34 zł.**

Stan zobowiązań o charakterze długoterminowym na dzień 31 grudnia 2024 r. wyniósł **25 900 000,00 zł.** Są to pozostające do spłaty zaciągnięte kredyty i pożyczki w latach poprzednich.

- ✓ **wskaźnik obsługi długu** po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających za dany rok wg. wieloletniej prognozy finansowej **wyniósł 7,57 %** przy jego maksymalnej wysokości **15,69 %** a po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń **16,02 %**.
- ✓ **Wskaźnik jednoroczny** - relacja określona w po prawej stronie nierówności we wzorze o którym mowa w art. 243 ust. 1 (raty kredytów i odsetek w stosunku do dochodów bieżących) ustawy ustalona dla danego roku **wyniósł 10,07%**

Gmina Zamość na dzień 31 grudnia 2024 roku **nie posiadała zobowiązań wymagalnych**, natomiast **zobowiązania niewymagalne** wyniosły **4 848 222,41 zł.** - w związku z terminem wypłaty dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2024 r. w 2025 r. ("13") oraz faktury i inne dokumenty wpłynęły w miesiącu styczniu i lutym 2025 r. a dotyczyły realizacji zadań roku 2024.

Tabela nr 11 Gmina Zamość – Wykonanie dochodów i przychodów budżetu 2024 roku							
LP	Opis	Plan			Wykonanie		
		uchwalony przez Radę Gminy w dniu 30.12.2023 r.	stan 31.12.2024 r - po dokonanych zmianach w ciągu roku uchwałami Rady Gminy i zarządzeniami Wójta	Różnica w zł	Wykonanie budżetu w zł	Różnica w stosunku do planu z 31.12.2024 r	% wykonania
1	Dochody ogółem	114 978 342	134 719 767	19 741 425	133 819 591	-900 176	99,33%
1.1.	<u>w tym</u> dochody bieżące - zadania własne	97 400 534	110 563 157	13 162 623	110 253 913	-309 244	99,72%
1.2.	<u>w tym</u> dochody bieżące -zadania zlecone	10 533 370	14 874 048	4 340 678	14 691 502	-182 547	98,77%
1.3.	<u>w tym</u> dochody majątkowe	7 044 438	9 282 562	2 238 124	8 874 177	-408 385	95,60%
2	Przychody ogółem	17 641 997	18 808 483	1 166 487	18 808 483	0	100,00%
2.1.	<u>w tym</u> wolne środki z roku poprzedniego	1 160 000	2 176 487	1 016 487	2 176 487		
2.2.	<u>w tym</u> wolne środki z roku poprzedniego (przekazane przez Ministra Finansów w IV kwartale 2021 roku)	5 724 882	5 724 882	0	5 724 882		
2.3.	<u>w tym</u> pożyczki i kredyty	8 000 000	8 000 000	0	8 000 000		
2.4.	<u>w tym</u> spłacone pożyczki	0	150 000	150 000	150 000		
2.5.	<u>w tym</u> przychody z tytułu niewykorzystanych środków - programy unijne i krajowe (środki na realizację konkretnych inwestycji lat 2023-2024 - płatności 2024 roku)	2 757 114	2 757 114	0	2 757 114		
3	Dochody + przychody / ogółem	132 620 339	153 528 250	20 907 912	152 628 074		

Tabela nr 12 Gmina Zamość – Wykonanie wydatków i rozchodów budżetu 2024 roku							
LP	Opis	Plan			Wykonanie		
		uchwalony przez Radę Gminy w dniu 30.12.2023 r.	stan 31.12.2024 r - po dokonanych zmianach w ciągu roku uchwałami Rady Gminy i zarządzeniami Wójta	Różnica w zł	Wykonanie budżetu w zł	Różnica w stosunku do planu z 31.12.2024 r	% wykonania
1	Wydatki ogółem	124 653 673	143 340 025	18 686 352	136 031 540	-7 308 484	94,90%
1.1.	<u>w tym</u> wydatki bieżące - zadania własne	88 092 435	100 991 574	12 899 139	97 933 050	-3 058 523	96,97%
1.2.	<u>w tym</u> wydatki bieżące -zadania zlecone	10 533 370	14 872 875	4 339 505	14 690 328	-182 547	98,77%
1.3.	<u>w tym</u> wydatki majątkowe	26 027 868	27 475 576	1 447 708	23 408 162	-4 067 414	85,20%
2	Rozchody ogółem	7 966 665	10 188 226	2 221 561	6 971 000		
2.1.	<u>w tym</u> spłata rat kredytów i pożyczek	6 821 000	6 821 000	0	6 821 000	0	100,00%
2.2.	<u>w tym</u> udzielona pożyczka	0	150 000	150 000	150 000	0	100,00%
2.3.	Dochody budżetu 2023 roku na zadania roku 2024	1 145 665	3 217 226	2 071 561			
3	Wydatki + rozchody / ogółem	132 620 338	153 528 251		143 002 540		
4	Saldo (dochody plus przychody minus wydatki minus rozchody) wolne środki jako przychody budżetu 2025 roku	0	0		9 625 534		

Tabela nr 13 Gmina Zamość – wykonanie dochodów majątkowych budżetu 2024 roku			
Lp	Zadanie	Plan	Realizacja
1	Gospodarka mieniem gminnym	258 940,58	147 639,01
1a	Sprzedaż działek rolnych	33 000,00	8 100,00
1b	Sprzedaż nieruchomości gruntowych	101 338,78	0,00
1c	Przekształcenie użytkowania wieczystego	1 161,22	1 161,22
1d	Sprzedaż składników majątkowych	58 518,00	73 455,21
1e.	Zwrot płatności Jaworowski Przyrodniczy Park Narodowy - Ukraina - w ramach projektu "RoweLove Roztocze - razem pomimo granic"	1 201,88	1 201,88
1f.	Wpływy z tytułu odszkodowań za zajęte nieruchomości pod inwestycje celu publicznego	63 720,70	63 720,70
2	Dotacje z programu Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	7 154 158,61	7 154 158,61
2a	Rozbudowa drogi gminnej nr 110389L w m. Zawada i Płoskie (od km 1+975,00 do km 3+058,60 w m. Zawada)	2 435 300,00	2 435 300,00
2b	Budowa drogi gminnej nr 110427L w m. Siedliska od km 1+581,60 do km 2+130,00	1 127 348,37	1 127 348,37
2c	Rozbudowa drogi gminnej nr 110378L w m. Sitaniec	1 620 000,00	1 620 000,00
2d	Przebudowa dróg gminnych nr 110355L i nr 110390L w m. Zawada	1 971 510,24	1 971 510,24
3	Dotacja z Programu Współpracy Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2014-2020 / <u>zadanie</u> RoweLove Roztocze - razem pomimo granic	1 225 440,66	928 357,28
4	Dotacja z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 / zadanie: Budowa Centrum Kultury Dawnej w m. Wysokie - II etap (młyn, plac zabaw, zagospodarowanie terenu).	282 630,00	282 630,00
5	Dotacja z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 / <u>zadanie</u> Rozbudowa placu zabaw w miejscowości Jatutów – etap II	35 958,00	35 958,00
6	Dotacja z budżetu Państwa - zwrot części wydatków Funduszu Sołeckiego 2023 roku	325 434,03	325 434,03
7	ŁĄCZNIE	9 282 561,88	8 874 176,93
			95,60%

Tabela nr 14 GMINA ZAMOŚĆ. Przychody budżetu 2024 roku		
Łączna kwota		18 808 483,30
1	Środki zewnętrzne	8 481 996,54
1a	Dotacja - Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg Budowa chodnika w km od 0+095 do 0+717 drogi gminnej nr 110402L w miejscowości Borowina Sitaniecka	651 768,70
1b	Dotacja - Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg Budowa chodnika w km od 0+197,93 do 0+829,38 drogi gminnej nr 110397L w m. Sitaniec Wolica	417 688,03
1c	Dotacja - Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg Budowa drogi gminnej nr 110438L w miejscowości Wólka Panieńska i Szopinek.	1 687 657,42
1d	Środki z Ministerstwa Finansów na realizację inwestycji wodociągowych	3 280 622,75
1e	Środki z Ministerstwa Finansów na realizację inwestycji kanalizacyjnych	2 444 259,64
2	Wolne środki z rozliczenia budżetu 2023 roku	2 176 486,76
3	Spłata udzielonych pożyczek (Lokalna Grupa Działania NASZE ROZTOCZE)	150 000,00
4	Kredyt długoterminowy	8 000 000,00

Tabela nr 15 GMINA ZAMOŚĆ. Rozchody budżetu 2024 roku		
Łączna kwota		6 971 000,00
1	Spłata rat kredytów długoterminowych	6 821 000,00
2	Udzielona pożyczka (Lokalna Grupa Działania NASZE ROZTOCZE)	150 000,00
3	Pozostałe rozchody	0,00

Tabela nr 16. Gmina Zamość – wydatki bieżące budżetu 2024 roku (własne)

Lp.	Nazwa zadania	Środki własne w zł	Wpłaty Mieszkańców w zł	Środki zewewnętrzne w zł (subwencja oświatowa, dotacje, inne)	Łączne środki w zł.	% udział w całości wydatków bieżących
1	Oświata i wychowanie przedszkolne (całość)	16 182 204	1 550 814	33 890 723	51 623 741	52,71%
2	Pomoc społeczna (dział)	4 502 242	116 446	1 587 135	6 205 823	6,34%
3	Rodzina - świadczenia rodzinne	489 273	130 319	356 116	975 708	1,00%
4	Edukacyjna opieka wychowawcza - pomoc materialna dla uczniów	51 319		115 992	167 311	0,17%
5	Dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków	456 395	2 851 170		3 307 565	3,38%
6	Odbiór odpadów komunalnych z gospodarstw domowych	1 096 821	5 513 164		6 609 985	6,75%
7	Gospodarka odpadami - utylizacja wyrobów zawierających azbest, folii rolniczej, program "Czyste powietrze"	285 583		39 701	325 284	0,33%
8	Komunikacja podmiejska - autobusy MZK	1 956 000			1 956 000	2,00%
9	Bieżące utrzymanie dróg - remonty (GZOK) (bez kosztów osobowych GZOK)	2 040 878			2 040 878	2,08%
10	Energia i konserwacja oświetlenia ulicznego (bez kosztów osobowych GZOK)	1 453 494			1 453 494	1,48%
11	Gospodarka komunalna - utrzymanie czystości, pielęgnacja zieleni, instalacje solarne	190 216			190 216	0,19%
12	Świetlice wiejskie - energia, gaz, remonty, zakupy, inne	721 764			721 764	0,74%
13	Obiekty komunalne (inne niż świetlice) - energia	482 714			482 714	0,49%
14	Boiska sportowe - energia, gaz, pielęgnacja	214 221			214 221	0,22%

15	Gospodarka komunalna - remonty, przeglądy, itp. (GZOK)	1 103 753			1 103 753	1,13%
16	Gospodarka komunalna - opieka nad bezdomnymi zwierzętami	170 510			170 510	0,17%
17	Instytucje kultury - Biblioteka Publiczna i Gminny Ośrodek Kultury (dotacje z budżetu)	2 019 963			2 019 963	2,06%
18	Zadania z zakresu kultury realizowane przez Urząd Gminy (bez utrzymania obiektów)	597 183			597 183	0,61%
19	Zadania z zakresu kultury fizycznej realizowane przez Urząd Gminy (bez utrzymania obiektów)	1 138 267			1 138 267	1,16%
20	Zadania z zakresu promocji Gminy	259 248			259 248	0,26%
21	Administracja - Gminny Zakład Obsługi Komunalnej (bez wody i ścieków)	4 936 253			4 936 253	5,04%
22	Administracja - Rada Gminy, Urząd Gminy (bez wody i ścieków, oraz odbioru odpadów) , Sołtysi	9 121 572			9 121 572	9,31%
23	Obsługa długu publicznego (odsetki od kredytów)	1 131 207			1 131 207	1,16%
24	Gospodarka gruntami, zasób mieszkaniowy, planowanie przestrzenne	408 074			408 074	0,42%
25	Ochotnicze Straże Pożarne (ochrona przeciwpożarowa)	496 897			496 897	0,51%
26	Ochrona zdrowia	269 051			269 051	0,27%
27	Pozostałe wydatki bieżące budżetu 2024 roku	6 370			6 370	0,01%
28	ŁĄCZNIE	51 781 471	10 161 913	35 989 667	97 933 051	100,00%
		52,87%	10,38%	36,75%		

Tabela nr 17. Gmina Zamość – INWESTYCJE budżetu 2024 roku

Źródła finansowania inwestycji 2024 roku

Lp.	Nazwa zadania	Środki własne budżetu Gminy w zł	Kredyt w zł	Środki zewnętrzne w zł	Łączne środki w zł.	% udział w całości wydatków majątkowych
1.	Dochody bieżące własne budżetu 2024 roku	3 049 876,57			3 049 876,57	13,03%
2	Dochody majątkowe z gospodarki gruntami i gospodarki mieniem	147 639,01			147 639,01	0,63%
3	Przychody - kredyt budżetu 2024 roku		8 000 000,00		8 000 000,00	34,18%
4	Zwrot wydatków programu Fundusz Sołecki			325 434,03	325 434,03	1,39%
5	Przychody - dotacje z programów krajowych			2 757 114,15	2 757 114,15	11,78%
6	Przychody - środki z rozliczenia roku poprzedniego	0,00			-	0,00%
7	Dotacje z programów Unii Europejskiej			318 588,00	318 588,00	1,36%
8	Dotacje z programów Unii Europejskiej - RoweLove Roztocze - razem pomimo granic			581 478,18	581 478,18	2,48%
9	Dotacje z programów Unii Europejskiej - zadania Partnerów projektu RoweLove Roztocze - razem pomimo granic			346 879,10	346 879,10	1,48%
10	Dotacje z programów krajowych			4 055 300,00	4 055 300,00	17,32%
11	Środki z Ministerstwa Finansów na realizację inwestycji wodociągowych i kanalizacyjnych			3 825 852,96	3 825 852,96	16,34%
12	ŁĄCZNIE	3 197 515,58 13,66%	8 000 000,00 34,18%	12 210 646,42 52,16%	23 408 162,00	100,00%

Tabela nr 18 Gmina Zamość. WYDATKI NA ZADANIA INWESTYCYJNE budżetu 2024 r.								
Treść	Plan	Realizacja na 31.12.2024	w tym:					%
			Fundusz Sołecki	Pozostałe środki własne	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	Subwencja Wodno-Kanalizacyjna	Programy Unii Europejskiej	
Rolnictwo i łowiectwo	8 137 454,41	5 276 696,23	49 929,41	1 945 913,86	0,00	3 280 852,96	0,00	64,84%
Infrastruktura wodociągowa wsi	4 441 525,00	3 938 429,10	0,00	657 576,14	0,00	3 280 852,96	0,00	88,67%
Budowa sieci wodociągowej w m. Mokre (Kolonia)*	670 000,00	655 790,62		132 290,62		523 500,00		97,88%
Budowa zbiorczej sieci wodociągowej w m. Mokre (Wieś)	1 520 000,00	1 093 297,86		231 982,03		861 315,83		71,93%
Budowa wodociągu w m. Sitaniec Wolica (wzdłuż drogi do parkingu GDDKiA)	150 000,00	143 637,82		143 637,82				95,76%
Budowa zbiorczej sieci wodociągowej w m. Płoskie - etap IV	1 943 525,00	1 926 267,38		30 230,25		1 896 037,13		99,11%
Budowa stacji uzdatniania wody na ujęciu w m. Wólka Wieprzecka*	5 000,00	0,00		0,00				0,00%
Budowa sieci wodociągowej w m. Lipsko*	5 000,00	0,00		0,00				0,00%
Budowa zbiorczej sieci wodociągowej w m. Siedliska*	5 000,00	0,00		0,00				0,00%
Budowa zbiorczej sieci wodociągowej w m. Płoskie – Mokre	35 000,00	32 000,00		32 000,00				91,43%
Budowa zestawu podnoszącego ciśnienie sieci wodociągowej w m. Wólka Wieprzecka	28 000,00	28 000,00		28 000,00				100,00%
Dotacje celowe na dofinansowanie poniesionych kosztów inwestycji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej w zakresie budowy przyłączy wodociągowych	70 000,00	55 868,42		55 868,42				79,81%
Razem dla środowiska - poprawa gospodarki wodno-ściekowej na terenie Polski i Ukrainy	10 000,00	3 567,00		3 567,00				35,67%
Infrastruktura sanitacyjna wsi	3 695 929,41	1 338 267,13	49 929,41	1 288 337,72	0,00	0,00	0,00	36,21%
Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Mokre	3 480 000,00	1 160 890,59		1 160 890,59		0,00		33,36%
Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Wólka Panieńska pos. nr 51B, 51AB i sąsiednie.	125 929,41	102 719,06	49 929,41	52 789,65				81,57%

Treść	Plan	Realizacja na 31.12.2024	w tym:					%
			Fundusz Sołecki	Pozostałe środki własne	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	Subwencja Wodno- Kanalizacyjna	Programy Unii Europejskiej	
Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Kalinowice na dz. Nr geod. 6/70	10 000,00	8 900,00		8 900,00				89,00%
Dotacje celowe na dofinansowanie poniesionych kosztów inwestycji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej w zakresie budowy przyłączy kanalizacyjnych	80 000,00	65 757,48		65 757,48				82,20%
Transport i łączność	15 265 300,22	14 553 684,65	319 103,99	7 470 606,08	6 763 974,58	0,00	0,00	95,34%
Budowa drogi dla pieszych i rowerów w ciągu drogi wojewódzkiej nr 849 w m. Skokówka-Żdanów-Żdanówek	23 000,00	22 447,50		22 447,50				97,60%
Rozbudowa drogi gminnej nr 110406L w m. Kalinowice w zakresie budowy chodnika	95 000,00	90 000,00		90 000,00				94,74%
Budowa chodnika w km od 0+095 do 0+717 drogi gminnej nr 110402L w m. Borowina Sitaniecka	1 190 000,00	1 182 139,50		530 370,80	651 768,70			99,34%
Rozbudowa drogi gminnej nr 110402L w m. Borowina Sitaniecka w zakresie budowy chodnika.	250 500,00	250 443,60	39 601,56	210 842,04				99,98%
Budowa chodnika w km od 0+187,93 do 0+829,38 drogi gminnej nr 110397L w m. Sitaniec Wolica	610 000,00	601 559,79		211 458,62	390 101,17			98,62%
Budowa drogi gminnej nr 110396L w m. Zawada	10 000,00	45,50		45,50				0,46%
Budowa drogi gminnej nr 110399L w m. Sitaniec	230 471,78	227 550,00	45 471,78	182 078,22				98,73%
Budowa drogi gminnej nr 110427L w m. Siedliska od km 1+581,60 km do 2 + 130,00 km	60 000,00	37 370,00		37 370,00				62,28%
Budowa drogi gminnej nr 110438L w m. Wólka Panieńska i Szopinek	2 982 629,32	2 982 629,32		1 315 824,61	1 666 804,71			100,00%
Rozbudowa drogi gminnej nr 110378L w m. Sitaniec	4 567 272,00	4 565 089,91		2 945 089,91	1 620 000,00			99,95%
Budowa drogi gminnej nr 110449L w m. Lipsko - etap II	10 000,00			0,00				0,00%
Budowa drogi gm. nr 110449L w m. Lipsko*	120 000,00	111 330,89		111 330,89				92,78%

Treść	Plan	Realizacja na 31.12.2024	w tym:					%
			Fundusz Sołecki	Pozostałe środki własne	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	Subwencja Wodno- Kanalizacyjna	Programy Unii Europejskiej	
Budowa drogi gminnej nr 110451L w m. Skokówka ul. Ogrodnicza (część północna)	10 000,00	2 445,00		2 445,00				24,45%
Budowa drogi gminnej nr 112231L w m. Mokre	10 000,00			0,00				0,00%
Budowa drogi w m. Wysokie i Sitaniec Wolica od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 837 w m. Wysokie do drogi gminnej nr 110434L w m. Sitaniec Wolica	10 000,00			0,00				0,00%
Budowa dróg gminnych nr 110355L i nr 110390L w m. Zawada	10 000,00	2 044,50		2 044,50				20,45%
Rozbudowa drogi gminnej nr 110384L w m. Wólka Panieńska	10 000,00	3 321,00		3 321,00				33,21%
Rozbudowa drogi gminnej nr 110383L w m. Kalinowice w zakresie budowy chodnika	10 000,00			0,00				0,00%
Rozbudowa drogi gminnej nr 110386L w m. Pniówek	131 686,47	0,00		0,00				0,00%
Rozbudowa drogi gminnej nr 110389L w m. Zawada i Płoskie (od km 1+975,00 do km 3+058,60 w m. Zawada)*	3 780 000,00	3 649 820,92		1 214 520,92	2 435 300,00			96,56%
Rozbudowa drogi gminnej nr 110389L w m. Zawada i Płoskie (od km 0+000,00 do km 1+975,00)*	500 000,00	222 742,00		222 742,00				44,55%
Rozbudowa drogi gminnej nr 110392L w m. Płoskie	10 000,00	109,55		109,55				1,10%
Rozbudowa drogi gminnej 110420L w m. Płoskie.	125 000,00	123 000,00	70 000,00	53 000,00				98,40%
Rozbudowa drogi gminnej nr 110397L w miejscowości Sitaniec-Wolica w zakresie budowy chodnika	62 870,65	62 861,00	52 370,65	10 490,35				99,98%
Budowa i przebudowa dróg wewnętrznych w Gminie Zamość*	10 000,00	2 820,60		2 820,60				28,21%
Budowa drogi wewnętrznej w m. Kalinowice nr geod. 46/36, 46/31, 47/47, 47/46, 47/45, 47/44, 47/43, 47/42 (posesje 201b – 201w)	41 300,00	41 300,00		41 300,00				100,00%

Treść	Plan	Realizacja na 31.12.2024	w tym:					%
			Fundusz Sołecki	Pozostałe środki własne	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	Subwencja Wodno- Kanalizacyjna	Programy Unii Europejskiej	
Budowa drogi wewnętrznej w m. Zawada nr geod. 440/51 (posesja 291G – 291N)	36 800,00	36 800,00	20 000,00	16 800,00				100,00%
Budowa drogi wewnętrznej w m. Wólka Panieńska nr geod. 35/17 i w m. Szopinek nr geod. 184/63, 184/73 (posesje od 54O do 55U w m. Wólka Panieńska oraz posesje od 96L do 96T w m. Szopinek)	40 000,00	38 745,00		38 745,00				96,86%
Budowa drogi wewnętrznej w m. Wysokie nr geod. 152/3 i w m. Sitaniec Wolica nr geod. 854 (od posesji 264 w m. Wysokie do posesji 138 w m. Sitaniec Wolica)	27 000,00	27 000,00		27 000,00				100,00%
Budowa drogi wewnętrznej w m. Kalinowice, nr geod. 143/2, 145 - opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej.	51 660,00	51 660,00	51 660,00	0,00				100,00%
Budowa drogi wewnętrznej nr geodezyjny 440/17 m. Zawada	50 000,00	49 000,00		49 000,00				98,00%
Budowa drogi wewnętrznej (dz. nr 335 obręb 33 Żdanów) w m. Żdanów	60 000,00	57 810,00	40 000,00	17 810,00				96,35%
Budowa drogi wewnętrznej w m. Skokówka(nr geod. 60/6) posesje nr 54a, 56, 56A	50 000,00	39 975,00		39 975,00				79,95%
Budowa zjazdu z drogą gminną dz. Nr 1346 w m. Wysokie	70 110,00	70 025,07		70 025,07				99,88%
Budowa zjazdu z drogi krajowej nr 74 na drogę wew. Nr geod. 3/38 w m. Kalinowice	10 000,00	1 599,00		1 599,00				15,99%
Turystyka	673 848,69	380 273,60	0,00	33 394,50	0,00	0,00	346 879,10	56,43%
Ścieżka edukacyjno-przyrodnicza w m. Lipsko Polesie	40 000,00	33 394,50		33 394,50				83,49%
Roztoczański Park Narodowy - w ramach projektu "RoweLove Roztocze - razem pomimo granic" DOTACJA	79 506,64	78 154,56		0,00			78 154,56	
Województwo Lubelskie - w ramach projektu "RoweLove Roztocze - razem pomimo granic" DOTACJA	90 533,12	89 000,23					89 000,23	

Treść	Plan	Realizacja na 31.12.2024	w tym:					%
			Fundusz Sołecki	Pozostałe środki własne	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	Subwencja Wodno- Kanalizacyjna	Programy Unii Europejskiej	
Departament Ekologii i Zasobów Naturalnych Lwowskiej Obwodowej Administracji Państwowej - Ukraina - w ramach projektu "RoweLove Roztocze - razem pomimo granic"* DOTACJA	27 285,81	26 913,82					26 913,82	
Jaworowski Przyrodniczy Park Narodowy - Ukraina - w ramach projektu "RoweLove Roztocze - razem pomimo granic"* DOTACJA	181 201,54	152 810,49					152 810,49	
Stowarzyszenie Samorządowców "Euroregion Karpaty - Ukraina" - w ramach projektu "RoweLove Roztocze - razem pomimo granic"* DOTACJA	255 321,58	-		0,00			-	
Gospodarka mieszkaniowa	789 617,00	736 707,37	0,00	736 707,37	0,00	0,00	0,00	93,30%
Wykupy nieruchomości	789 617,00	736 707,37		736 707,37				93,30%
Administracja publiczna	98 000,00	91 942,50	0,00	91 942,50	0,00	0,00	0,00	93,82%
Zakup wyposażenia - serwer dla Urzędu Gminy	35 000,00	30 135,00		30 135,00				86,10%
Zakup wyposażenia dla Urzędu Gminy – kopertownica	47 000,00	46 125,00		46 125,00				98,14%
Zakup wyposażenia dla Urzędu Gminy - mKancelaria oprogramowanie	16 000,00	15 682,50		15 682,50				98,02%
Oświata i wychowanie	108 500,00	74 935,25	13 000,00	61 935,25	0,00	0,00	0,00	69,06%
Budowa placu zabaw przy Szkole Podstawowej w Mokrem.	58 500,00	57 896,95	13 000,00	44 896,95				98,97%
System gromadzenie wód opadowych na terenie Szkoły Podstawowej w m. Żdanów	50 000,00	17 038,30		17 038,30				34,08%
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 581 908,33	1 515 015,33	322 375,12	1 156 682,21	0,00	0,00	35 958,00	95,77%
Budowa instalacji odnawialnych źródeł energii (instalacji fotowoltaicznych i pomp ciepła) na obiektach użyteczności publicznej zlokalizowanych na obszarze MOF Zamość	50 000,00	43 665,00		43 665,00				87,33%

Treść	Plan	Realizacja na 31.12.2024	w tym:					%
			Fundusz Sołecki	Pozostałe środki własne	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	Subwencja Wodno- Kanalizacyjna	Programy Unii Europejskiej	
Budowa oświetlenia ul. Przy drodze powiat. Nr 3248L w m. Żdanów	27 060,00	27 060,00		27 060,00				100,00%
Budowa oświetlenia ul. W m. Skokówka ul. Piaskowa	3 075,00	3 075,00		3 075,00				100,00%
Budowa oświetlenia ul. W m. Płoskie przy dr. Gm. Nr 110424L	3 198,00	3 198,00		3 198,00				100,00%
Budowa oświetlenia ulicznego drogi gminnej nr 110387L w m. Białowola (Borek Dolny)	20 000,00	19 997,40		19 997,40				99,99%
Budowa oświetlenia ulicznego drogi gminnej nr 110388L w miejsc. Lipsko-Kosobudy – IV etap kontynuacja zadania.	17 826,23	17 789,74	17 789,74	0,00				99,80%
Budowa oświetlenia ulicznego drogi nr 112226L w miejscowości Lipsko Polesie.	17 300,00	17 284,92	5 000,00	12 284,92				99,91%
Budowa oświetlenia ulicznego dróg gminnych nr 110403L i 110380L w miejscowości Łapiguz.	47 867,54	47 862,17	47 862,17	0,00				99,99%
Budowa oświetlenia ulicznego drogi wewnętrznej nr geodezyjny 1157 i 1216 w miejscowości Mokre.	83 301,36	83 299,43	43 301,36	39 998,07				100,00%
Budowa oświetlenia ulicznego przy drodze gminnej nr 110379L w m. Sitaniec Kolonia.	24 884,24	24 884,06	24 884,06	0,00				100,00%
Oświetlenie uliczne ul. Targowej w Skokówce - II etap.	20 002,26	20 002,26	20 002,26	0,00				100,00%
Budowa oświetlenia ulicznego przy drodze wewnętrznej w m. Wieprzec o nr. Geod. 128 (obręb Wieprzec-Wychody) i 493 (obręb Zarzecz).	21 245,01	21 176,66	19 245,01	1 931,65				99,68%
Budowa oświetlenia ulicznego przy drodze wewnętrznej nr geod. 800 (Obręb Wieprzec Wychody) w m. Wychody.	29 103,31	25 008,97	24 303,31	705,66				85,93%
Budowa oświetlenia ulicznego na drodze gminnej nr 442/25/1285 w m. Zawada.	23 325,49	23 325,49	15 000,00	8 325,49				100,00%
Budowa oświetlenia ulicznego przy drogach gm. Nr 110440L i 112238L w m. Mokre	163 174,51	163 169,69		163 169,69				100,00%

Treść	Plan	Realizacja na 31.12.2024	w tym:					%
			Fundusz Sołecki	Pozostałe środki własne	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	Subwencja Wodno- Kanalizacyjna	Programy Unii Europejskiej	
Budowa oświetlenie ulicznego w m. Siedliska	200 000,00	199 999,96		199 999,96				100,00%
Budowa oświetlenia ulicznego przy drodze gminnej nr 110436L w m. Szopinek	10 000,00	9 811,50		9 811,50				98,12%
Rozświetlamy Gminę Zamość - modernizacja oświetlenia ulicznego	167 440,00	157 440,00		157 440,00				94,03%
Zakup słupów oświetleniowych 20 szt. Na drogę gminną od nr posesji 212b do nr posesji 139 – Kalinowice	24 347,72	24 347,70	24 347,70	0,00				100,00%
Budowa oświetlenia ulicznego drogi gminnej nr 110448L w m. Pniówek	15 000,00	14 612,30		14 612,30				97,42%
Budowa oświetlenia ulicznego drogi wewnętrznej w m. Kalinowice (nr geod. 41/16, 42/19, 42/28, 42/26, 42/24, 42/22, 42/20, 42/31) posesje nr 212b - 212F, 237t - 237A, 139 - 139i	20 000,00	18 858,30		18 858,30				94,29%
Budowa oświetlenia ulicznego drogi wewnętrznej w m. Chyża, nr geod. 476, posesje nr 53a, 55, 55a, 55b, 55c (do świetlicy wiejskiej)	11 000,00	10 982,30		10 982,30				99,84%
Budowa altany na placu zabaw w m. Zarzecze	22 144,28	22 082,13	22 082,13	0,00				99,72%
Budowa placu zabaw dla dzieci w m. w Hubale cz. II	26 837,04	26 754,80	25 537,04	1 217,76				99,69%
Budowa placu zabaw w m. Chyża.	38 020,34	37 728,40	33 020,34	4 708,06				99,23%
Dostosowanie budynku dla osób niepełnosprawnych	10 000,00	0,00		0,00				0,00%
Modernizacja energetyczna budynku administracyjnego Gminy Zamość	25 000,00	4 920,00		4 920,00				19,68%
Przebudowa budynku nr 124a w m. Żdanów	10 000,00			0,00				0,00%
Rozbudowa placu zabaw w miejscowości Jatutów - II etap	56 958,00	56 511,15		20 553,15			35 958,00	99,22%
Garaż- blaszak dla sołectwa Wólka Wieprzecka	12 000,00	10 550,00		10 550,00				87,92%
Kosiarka dla GZOK	70 000,00	69 999,00		69 999,00				100,00%
Zakup samochodów dla GZOK	311 798,00	309 619,00		309 619,00				99,30%

Treść	Plan	Realizacja na 31.12.2024	w tym:					%
			Fundusz Sołecki	Pozostałe środki własne	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	Subwencja Wodno- Kanalizacyjna	Programy Unii Europejskiej	
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	694 715,48	653 851,59	35 086,67	336 134,92	0,00	0,00	282 630,00	94,12%
Utwardzenie kostką terenu przy świetlicy wiejskiej w m. Zwódne.	20 000,00	19 319,30	19 319,30	0,00				96,60%
Budowa studni głębinowej dla budynku świetlicy wiejskiej w m. Pniówek	10 000,00	4 591,00		4 591,00				45,91%
Budowa oświetlenia na placu wiejskim przy świetlicy w m. Żdanówek - opracowanie dokumentacji technicznej, zakup materiałów.	16 867,37	16 180,48	15 767,37	413,11				95,93%
Budowa tężni przy Centrum Kultury Dawnej w Wysokiem.	40 000,00	5 912,70		5 912,70				14,78%
Budowa Centrum Kultury Dawnej w m. Wysokie - II etap (młyn, plac zabaw, zagospodarowanie terenu)*	587 438,11	587 438,11		304 808,11			282 630,00	100,00%
Dotacja celowa na remont konserwatorski Kościoła Parafialnego pw ŚW Bartłomieja w Sitańcu - etap I DOTACJA	20 410,00	20 410,00		20 410,00				
Kultura fizyczna	26 127,48	25 413,94	16 127,44	9 286,50	0,00	0,00	0,00	97,27%
Budowa otwartej strefy aktywności na działce nr 205 w miejscowości Lipsko Polesie.	16 127,48	16 127,44	16 127,44	0,00				100,00%
Monitoring przestrzeni publicznych na terenie Gminy Zamość (boisko Zawada, orlik Żdanów)	10 000,00	9 286,50		9 286,50				92,87%
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciw pożarowa	50 000,00	50 000,00	0,00	50 000,00	0,00	0,00	0,00	100,00%
Dotacja celowa na zakup samochodu dla OSP Płoskie	50 000,00	50 000,00		50 000,00				
Inne wydatki inwestycyjne	50 104,39	49 641,45		49 641,45				99,08%
Inne wydatki inwestycyjne	50 104,39	49 641,45		49 641,45				
Łącznie wydatki inwestycyjne budżetu Gminy Zamość 2024 roku	27 475 576,00	23 408 161,91	755 622,63	11 942 244,64	6 763 974,58	3 280 852,96	665 467,10	85,20%
			12 697 867,27		10 710 294,64			
			23 408 161.91					

5. REALIZACJA POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

5.1. Strategia Rozwoju Gminy Zamość do 2030 roku

Dokument został przyjęty Uchwałą Nr XLVII/435/22 Rady Gminy Zamość z dnia 29 września 2022 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Zamość do 2030 roku.

Strategia Rozwoju Gminy Zamość do 2030 roku jest dokumentem, który wyznacza kluczowe długoterminowe cele i kierunki rozwoju Gminy. Z założenia obejmuje on lata 2022 – 2030. Przyjęcie takiego horyzontu czasowego jest zgodne z zaleceniami planistycznymi, oraz pozwoliło na dostosowanie strategii do wymogów wynikających z aktualnej perspektywy finansowej Unii Europejskiej.

Strategia Rozwoju Gminy jest niezbędnym wieloletnim planem działań zarządzania rozwojem Gminy, który formułuje wizję jej rozwoju poprzez przyjęcie założeń strategicznych, wskazuje cele i perspektywiczne kierunki rozwoju społeczno -gospodarczego, jak również prezentuje działania (projekty inwestycyjne i społeczne) zmierzające do optymalnego wykorzystania potencjałów oraz przeciwdziałania zjawiskom problemowym.

W przyjętym dokumencie Misja Gminy Zamość została sformułowana jako: współpraca władz lokalnych, mieszkańców, organizacji pozarządowych i podmiotów gospodarczych w celu stworzenia atrakcyjnego miejsca zamieszkania i pracy, wspierania inwestycji przyjaznych środowisku naturalnemu, przedsiębiorczości i rolnictwa oraz oferowania wysokiej jakości usług turystycznych i rekreacyjnych, opierających się na lokalnym dziedzictwie przyrodniczo-kulturowym.

Strategia Rozwoju Gminy Zamość do 2030 roku wyznacza 4 cele strategiczne, w ramach których dokonano koncentracji celów operacyjnych i kierunków interwencji (działań).

Cel strategiczny I: Lepszy dostęp mieszkańców do infrastruktury i usług publicznych poprawiających jakość życia.

Cele operacyjne:

1. Poprawa stanu i bezpieczeństwa infrastruktury drogowej i komunikacyjnej
2. Rozwój usług zdrowia, pomocy społecznej i mieszkalnictwa komunalnego.
3. Zapewnienie dostępności i jakości edukacji dzieci i młodzieży
4. Poprawa dostępu do usług kultury, sportu i rekreacji
5. Rozwój różnych form integracji społecznej i aktywności mieszkańców

Cel strategiczny II: Lepiej funkcjonująca lokalna gospodarka i rozwinięty rynek pracy

Cele operacyjne:

1. Rozwój lokalnej przedsiębiorczości i różnorodnych miejsc pracy oraz rozbudowa infrastruktury poprawiającej atrakcyjność inwestycyjną gminy
2. Wsparcie rozwoju nowoczesnego rolnictwa
3. Rozwój turystyki w oparciu o potencjał kulturowy i przyrodniczy oraz istniejącą infrastrukturę

Cel strategiczny III: Czyste środowisko naturalne i energetyka nowej generacji

Cele operacyjne:

1. Rozwój infrastruktury poprawiającej stan ochrony środowiska
2. Wzrost bezpieczeństwa energetycznego gminy i efektywności energetycznej
3. Kształtowanie postaw ekologicznych i wzrost świadomości mieszkańców

Cel strategiczny IV: Kształtowanie postaw ekologicznych i wzrost świadomości mieszkańców

Cele operacyjne:

1. Cyfryzacja administracji publicznej i rozwój e-usług dla społeczeństwa
2. Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego
3. Współpraca ponadlokalna i promocja gminy

W Strategii Rozwoju Gminy Zamość do 2030 roku wskazano 70 zadań służących realizacji jej celów.

- zrealizowano - 22 zadania
- w trakcie realizacji – 12 zadań
- w bieżącej realizacji - 8 zadań
- dotychczas nie przystąpiono do realizacji - 28 zadań

W poniżej tabeli prezentacja projektów/przedsięwzięć Strategii Rozwoju Gminy Zamość do 2030 roku oraz informacja o stopniu ich realizacji.

Tabela nr 19. GMINA ZAMOŚĆ – Zadania Strategii Rozwoju Gminy do roku 2030				
Cel strategiczny 1. Lepszy dostęp mieszkańców do infrastruktury i usług publicznych poprawiających jakość życia				
LP	Projekty / przedsięwzięcia	Informacja o realizacji	Poniesione koszty realizacji do końca 2024 roku w zł	Szacowane potrzeby finansowe wg stanu na 2024 rok w zł
1	Budowa drogi gminnej nr 112221L w m. Sitaniec Wolica i Sitaniec	<u>Zadanie zrealizowane</u> z dotacją Funduszu Inwestycji Lokalnych.	3 084 687,84	
2	Rozbudowa dróg gminnych nr 110381L i 110382L w m. Szopinek	<u>Zadanie zrealizowane w latach 2020-2023</u> z dotacją Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.	9 928 066,79	
3	Budowa drogi gminnej w m. Płoskie i Zawada – od drogi powiatowej nr 3217L do drogi krajowej nr 74	<u>Zadanie zrealizowane w latach 2020 -2023</u> z dotacją Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg	3 633 552,89	
4	Przebudowa drogi gminnej nr 110422L w m. Płoskie – etap II	<u>Zadanie zrealizowane</u> z dotacją Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych	1 640 579,67	
5	Rozbudowa drogi gminnej nr 110422L w m. Płoskie – etap III	Dotychczas nie wdrożono realizacji zadania.	0,00	1 350 000
6	Budowa drogi gminnej nr 112227L w m. Pniówek (za szkołą)	<u>Zadanie zrealizowane</u> z dotacją Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg	1 287 290,58	
7	Rozbudowa drogi gminnej nr 110389L w m. Zawada i Płoskie	<u>Zadanie w trakcie realizacji lat 2021-2025</u> z dotacją Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg oraz Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych	4 337 670,60	14 300 000
8	Rozbudowa drogi gminnej nr 110378L w m. Sitaniec	<u>Zadanie zrealizowane</u> z dotacją Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg	6 709 366,41	
9	Rozbudowa dróg gminnych nr 110427L i 110428L w m. Siedliska	Dotychczas nie wdrożono realizacji zadania. W latach 2023-2024 realizowane jest zadanie w zakresie dotyczącym drogi nr 110427L z dotacją Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg (poz. 13 tabeli)	0,00	2 705 000
10	Rozbudowa drogi gminnej nr 110406L w m. Wólka Panieńska	<u>Zadanie zrealizowane</u> z dotacją Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych	808 293,23	

LP	Projekty / przedsięwzięcia	Informacja o realizacji	Poniesione koszty realizacji do końca 2024 roku w zł	Szacowane potrzeby finansowe wg stanu na 2024 rok w zł
11	Budowa drogi gminnej nr 110438L w m. Wólka Panieńska i Szopinek	<u>Zadanie zrealizowane</u> z dotacją Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg	3 071 585,22	
12	Budowa drogi gminnej nr w m. Sitaniec Wolica nr 112237L (do terenów inwestycyjnych)	Dotychczas nie wdrożono realizacji zadania.	0,00	3 700 000
13	Budowa drogi gminnej nr 110427L w m. Siedliska	<u>Zadanie w trakcie realizacji lat 2022-2025</u> z dotacją Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg	103 175,00	2 260 000,00
14	Rozbudowa drogi gminnej nr 110402L w m. Borowina Sitaniecka	Dotychczas nie wdrożono realizacji zadania.	0,00	ok. 1,6 m drogi 6 000 000 zł
15	Rozbudowa drogi gminnej nr 110388L w m. Zalesie, Białowola, Lipsko Kosobudy, Lipsko	Dotychczas nie wdrożono realizacji zadania.	0,00	ok. 4,5 km drogi 18 000 000 zł
16	Budowa drogi gminnej nr 110431L i 110430L Bortatycze Kolonia – Siedliska	Dotychczas nie wdrożono realizacji zadania.	0,00	ok. 2,5 km drogi 8 000 000 zł
17	Budowa drogi gminnej nr 116623L Sitaniec i Chyża z budową mostu na rzece Łabuńce	Dotychczas nie wdrożono realizacji zadania	0,00	ok. 1,2 km drogi + most 5 000 000 zł
18	Budowa drogi gminnej nr 110396L w m. Zawada (Kolonia)	<u>Zadanie w trakcie realizacji lat 2024-2025.</u> Opracowanie dokumentacji i pozyskanie pozwoleń w ramach budżetów lat 2024-2025	0,00	ok. 1,6 km drogi 5 000 000 zł
19	Program budowy nawierzchni dróg gminnych	<u>Zadanie w bieżącej realizacji</u>	787 911,54 (wydatki 2024 r)	37 723 873
20	Program poprawy bezpieczeństwa na drogach Gminy Zamość	<u>Zadanie w bieżącej realizacji</u>	778 467,29 (wydatki 2024 r)	5 500 000
21	Termomodernizacja i remont obiektów w Wysokiem, Zawadzie, Lipsku, Chyżej, Wieprzcu	Dotychczas nie wdrożono realizacji zadania.	0,00	10 000 000
22	Program budowy mieszkań komunalnych	Dotychczas nie wdrożono realizacji zadania.	0,00	6 000 000
23	Rozbudowa obiektu Szkoły Podstawowej i Przedszkola w m. Kalinowice - budowa sali gimnastycznej	<u>Zadanie zrealizowane</u> z dotacją Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej Sportowa Polska	4 573 620,70	

LP	Projekty / przedsięwzięcia	Informacja o realizacji	Poniesione koszty realizacji do końca 2024 roku w zł	Szacowane potrzeby finansowe wg stanu na 2024 rok w zł
24	Przebudowa Szkoły Podstawowej w miejscowości Płoskie	Zadanie zrealizowane w latach 2021-2023 z dotacją Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych	7 365 519,05	
25	Z uczniami w europejski świat wartości (projekt SP Płoskie)	Zadanie zrealizowane	85 872	
26	Przebudowa świetlicy wiejskiej w m. Szopinek	Zadanie zrealizowane z dotacją unijną z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich	315 963,33	
27	Budowa świetlicy wiejskiej z garażem dla OSP w m. Płoskie	Zadanie w trakcie realizacji - opracowano dokumentację projektową.	66 600,00	7 600 000
28	Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych - wspieranie profesjonalnych działań pomocowych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie- działania korekcyjne	Zadanie w bieżącej realizacji	11 893,95 (wydatki 2024 r.)	57 000
29	Klub Seniora	Dotychczas nie wdrożono realizacji zadania.		150 000
30	Wsparcie systemu zdalnego nauczania i rozwój kompetencji cyfrowych kadr oświaty	Dotychczas nie wdrożono realizacji zadania.		600 000
31	Tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego i związanej z tym bazy lokalowej i dydaktycznej.	Zadanie w realizacji. Od września 2024 r. utworzono nowy oddział przedszkolny w SP. Płoskie.	40 300,00 (wydatki 2024 r.)	1 000 000
32	Unowocześnianie istniejącej bazy lokalowej i dydaktycznej w zakresie edukacji przedszkolnej	Zadanie w bieżącej realizacji.	23 377,09 (wydatki 2024 r.)	600 000
33	Programy rozwojowe z wychowania przedszkolnego, w tym dodatkowe zajęcia dydaktyczno-wychowawcze oraz specjalistyczne z uwzględnieniem potrzeb dzieci niepełnosprawnych	Dotychczas nie wdrożono realizacji zadania.		500 000
34	Dostosowanie szkół podstawowych i realizowanego nauczania do potrzeb uczniów w tym wyposażenie szkół w niezbędny sprzęt i rozwój pracowni przedmiotowych, dodatkowe zajęcia wyrównawcze oraz rozwijające zainteresowania uczniów	Dotychczas nie wdrożono realizacji zadania.		600 000

35	Wsparcie uczniów szczególnie uzdolnionych, w ramach programów stypendialnych	Zadanie w bieżącej realizacji. W grudniu 2024 r. została podjęta uchwała w sprawie przyjęcia Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży w Gminie Zamość.		500 000
36	Zakup środków transportu na dowóz uczniów do szkół	Dotychczas nie wdrożono realizacji zadania.		2 000 000
37	Adaptacja poddasza obiektu GOK w m. Wysokie	Zadanie zrealizowane	200 000,00	
Cel strategiczny 2. Lepiej funkcjonująca lokalna gospodarka i rozwinięty rynek pracy				
	<i>Projekty / przedsięwzięcia</i>	<i>Informacja o realizacji</i>	Poniesione koszty realizacji do końca 2024 roku w zł	Szacowane potrzeby finansowe wg stanu na 2024 rok w zł
38	Utworzenie terenów inwestycyjnych przy Stacji przeładunkowej LHS Bortatycze	Dotychczas nie wdrożono realizacji zadania. W opracowaniu Miejsowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego	0,00	15 100 000
39	Utworzenie terenów inwestycyjnych w m. Mokre (lotnisko)	Dotychczas nie wdrożono realizacji zadania.	0,00	3 250 000
40	Utworzenie terenów inwestycyjnych w m. Siedliska i Chyża	Dotychczas nie wdrożono realizacji zadania.	0,00	100 000
41	Wykorzystanie potencjału turystycznego Miasta Zamość oraz Gminy Zamość poprzez stworzenie nowych produktów turystycznych	Dotychczas nie wdrożono realizacji zadania.	0,00	10 100 000
42	Budowa Centrum Kultury Dawnej w m. Wysokie – II etap (młyn, plac zabaw, zagospodarowanie terenu)	Zadanie zrealizowane z dotacją unijną z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.	595 913,71	
43	Utworzenie terenów pod zabudowę lotniskową w m. Lipsko Polesie	Dotychczas nie wdrożono realizacji zadania.	0,00	3 300 000
44	Centrum Turystyki Lotniczej w m. Mokre	Dotychczas nie wdrożono realizacji zadania.	0,00	1 000 000

45	Wykorzystanie potencjału Centrum Geoturystycznego w Lipsku Polesiu poprzez nowe produkty turystyki archeologicznej, geologicznej i ekologicznej	Zadanie w bieżącej realizacji	2 500,00 (wydatki 2024 r.)	1 000 000
46	Budowa zalewu rekreacyjnego w m. Wierzchowiny, gm. Zamość	Dotychczas nie wdrożono realizacji zadania.	0,00	2 000 000
Cel strategiczny 3. Czyste środowisko naturalne i energetyka nowej generacji				
	<i>Projekty / przedsięwzięcia</i>	<i>Informacja o realizacji</i>	<i>Poniesione koszty realizacji do końca 2024 roku w zł</i>	<i>Szacowane potrzeby finansowe wg stanu na 2024 rok w zł</i>
47	Budowa stacji uzdatniania wody na ujęciu w m. Wólka Wieprzecka	Zadanie w trakcie realizacji - opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową	0,00	1 075 000
48	Budowa zbiorczej sieci wodociągowej w m. Płoskie	Zadanie zrealizowane	478 162,10	
49	Rozbudowa sieci wodociągowej w m. Płoskie - etap III	Zadanie zrealizowane z dotacją unijną z Programu Rozwoju Obszaru Wiejskich	750 039,26	
50	Budowa zbiorczej sieci wodociągowej w m. Płoskie - etap IV	Zadanie zrealizowane.	3 640 67,17	
51	Budowa zbiorczej sieci wodociągowej w m. Siedliska	Dotychczas nie wdrożono realizacji zadania	0,00	4 100 00
52	Rozbudowa sieci wodociągowej w m. Żdanówek, Lipsko, Zarzecze	Zadanie zrealizowane w latach 2022-2023 z dotacją Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych	1 061 660,74	
53	Budowa sieci wodociągowej w m. Żdanów	Zadanie zrealizowane	322 162,02	
54	Budowa sieci wodociągowej w m. Lipsko	Dotychczas nie wdrożono realizacji zadania.	0,00	3 010 000
55	Budowa sieci wodociągowej w m. Mokre (Kolonja)	Zadanie w trakcie realizacji.	816 579,40	5 000 000
56	Budowa zbiorczej sieci wodociągowej w m. Mokre (Wieś)	Zadanie w trakcie realizacji – zadanie realizowane w systemie zaprojektuj i wybuduj. Zakończenie zadania w 2025 roku.	1 160 131,25	328 852,80
57	Gminny program dofinansowania budowy przydomowych oczyszczalni ścieków w Gminie Zamość	Dotychczas nie wdrożono realizacji zadania.	0,00	8 300 000

58	Budowa sieci wodociągowej w m. Łapiguz	Dotychczas nie wdrożono realizacji zadania.	0,00	4 000 000
59	Budowa sieci wodociągowej w m. Żdanów – Zwódne – Pniówek	Dotychczas nie wdrożono realizacji zadania.	0,00	11 663 445
60	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Mokre	<u>Zadanie w trakcie realizacji – zadanie realizowane w systemie zaprojektuj i wybuduj. Zakończenie zadania w 2025 roku.</u>	1 194 143,07	2 258 934,36
61	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w m. Kalinowice, Szopinek i Wólka Panieńska	Zadanie w trakcie realizacji	1 125 378,37	2 400 000
62	Rozbudowa istniejących sieci wodociągowych i kanalizacji sanitarnej w Sołectwach Gminy Zamość	Zadanie w bieżącej realizacji	287 256,88 (wydatki 2024 roku)	4 500 000
63	Modernizacja oświetlenia ulicznego w Gminie Zamość	Zadanie zrealizowane z dotacją unijną Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego	1 113 064,94	
64	Modernizacja (budowa, rozbudowa) oświetlenia ulicznego w Gminie Zamość - etap II	<u>Zadanie w trakcie realizacji.</u> Ogłoszono przetarg na wybór wykonawcy	0,00	10 500 000
65	Odnawialne źródła energii w Gminie Zamość - część IV (obiekty Mieszkańców)	Dotychczas nie wdrożono realizacji zadania.	0,00	17 100 000
66	Termomodernizacja obiektów publicznych w Gminie Zamość	<u>Zadanie w trakcie realizacji</u> Opracowanie dokumentacji na pozyskanie pozwoleń w ramach budżetów lat 2024-2025.	4 920,00	10 200 000
67	Program dofinansowania kosztów inwestycji z zakresu ochrony środowiska – dopłaty do budowy przyłączy do sieci kanalizacji sanitarnej i sieci Wodociągowej	Zadanie w bieżącej realizacji	391 857,55	1 410 000
68	Program dopłat do wymiany pieców grzewczych w budynkach indywidualnych	Dotychczas nie wdrożono realizacji zadania.	0,00	1 800 000
Cel strategiczny 4. Nowoczesna i sprawna administracja oraz promocja gminy				
	<i>Projekty / przedsięwzięcia</i>	<i>Informacja o realizacji</i>	Poniesione koszty realizacji do końca 2023 roku w zł	Szacowane potrzeby finansowe wg stanu na 2023 rok w zł
69	Cyfrowa Gmina Zamość	Zadanie zrealizowane w latach 2022-2023 z dotacją unijną z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014–2020	684 958,95	
70	Zakup ciężkiego / średniego samochodu pożarniczego dla OSP Bortatycze	Zadanie zrealizowane z dotacją MSWiA	899 376,00	

Informacja o stanie realizacji w 2024, roku zadań ujętych w Strategii Rozwoju Gminy Zamość do roku 2030.

Rozbudowa drogi gminnej nr 110389L w m. Zawada i Płoskie.

Zadanie w trakcie realizacji, finansowane z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg odcinek od km 1+975,00 do km 3+058,60 w m. Zawada oraz z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych odcinek od km 0+000,00 do km 1+975,00. W 2024 r. ogłoszono przetarg na realizację drugiego odcinka drogi od km 0+000,00 do km 1+975,00.

Rozbudowa drogi gminnej nr 110378L w m. Sitaniec.

W 2024 r. zakończono realizację zadania. Rozbudowano drogę gminną o długości 1,142 km i szerokości jezdni 5,50 m, wybudowano chodnik oraz nową sieć oświetlenia ulicznego typu LED. Zadanie realizowane z dofinansowaniem z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

Budowa drogi gminnej nr 110438L w m. Wólka Panieńska i Szopinek.

W 2024 r. zakończono realizację zadania. Wybudowano drogę gminną o szerokości jezdni 5,0 m i długości 600,33 m oraz nawierzchni z kostki brukowej betonowej. Zadanie realizowane z dofinansowaniem z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

Budowa drogi gminnej nr 110427L w m. Siedliska.

Zadanie w trakcie realizacji technicznej. Planowane zakończenie w 2025 r. Zadanie realizowane z dofinansowaniem z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

W ramach Programu budowy nawierzchni dróg gminnych w 2024 roku wykonano:

- opracowano dokumentację projektową na budowę drogi gminnej nr 110399L w m. Sitaniec o długości ok. 420 m,
- opracowano dokumentację projektową na budowę drogi gminnej nr 110449L w m. Lipsko o długości ok. 1,870 km,
- opracowano dokumentację projektową rozbudowy drogi gminnej nr 110420L w m. Płoskie o długości ok. 560 m,
- podpisano umowę z wykonawcą robót budowlanych na przebudowę dróg gminnych nr 110355L i 110390L w m. Zawada o łącznej długości 1,426 km,
- podpisano umowę z wykonawcą robót budowlanych na budowę drogi gminnej nr 110451L w m. Skokówka ul. Ogrodnicza o długości ok. 180 m,
- podpisano umowę na opracowanie dokumentacji na budowę drogi gminnej nr 112231L w m. Mokre długości ok. 490 m,
- podpisano umowę na opracowanie dokumentacji projektowej na rozbudowę drogi gminnej nr 110384L w m. Wólka Panieńska o długości ok. 2,31 km,
- podpisano umowę na opracowanie dokumentacji projektowej drogi gminnej nr 110392L w m. Płoskie o długości 1,7 km,
- podpisano umowę na opracowanie dokumentacji projektowej na rozbudowę drogi gminnej nr 110386L w m. Pniówek o długości ok. 1,3 km w tym: w zakresie wykonania chodnika na odcinku 700 m i przebudowy jezdni na odcinku 600 m,
- podpisano umowę na opracowanie dokumentacji na budowę drogi w m. Wysokie i Sitaniec Wolica o długości ok. 410 m, (od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 837 w m. Wysokie do drogi gminnej nr 110434L w m. Sitaniec Wolica)
- opracowano dokumentację projektową budowy drogi wewnętrznej w m. Kalinowice nr geod. 46/36, 46/31, 47/47, 47/46, 47/45, 47/44, 47/43, 47/42 (posesje 201b-201w) o długości ok. 417 m i nawierzchni z kostki brukowej,

- opracowano dokumentację projektową budowy drogi wewnętrznej w m. Zawada nr geod. 440/51 (posesje 291G-291N) o długości ok. 199 m,
- opracowano dokumentację projektową budowy drogi wewnętrznej w m. Wólka Panieńska nr geod. 35/17 i w m. Szopinek 184/63, 184/73 (posesje od 54O w m. Wólka Panieńska oraz posesje od 96L do 95T w m. Szopinek) o łącznej długości ok. 546m
- opracowano dokumentację projektową budowy drogi wewnętrznej w m. Kalinowice nr geod. 143/2, 145 o długości ok. 402 m,
- opracowano dokumentację projektową budowy drogi wewnętrznej w m. Zawada nr geod. 440/17 o długości ok. 220 m,
- opracowano dokumentację projektową budowy drogi wewnętrznej w m. Żdanów dz. nr geod. 335 o długości ok. 311 m,
- opracowano dokumentację projektową budowy drogi wewnętrznej w m. Skokówka (nr geod. 60/6) posesje 54a, 56, 56A o długości ok. 125 m i nawierzchni z kostki brukowej.
- podpisano umowę z wykonawcą robót budowlanych w ramach projektu pn: *Budowa i przebudowa dróg wewnętrznych w Gminie Zamość* realizowanego z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych i obejmującego budowę lub przebudowę 6 dróg wewnętrznych:
 - ✓ budowę drogi wewnętrznej na działkach geod. nr 251 (obręb Siedliska) oraz 1228 (obręb Zawada) w m. Zawada o długości 384,5 m,
 - ✓ budowę drogi wewnętrznej z oświetleniem w m. Płokie o numerach geodezyjnych 535/6, 535/10, 535/21, 535/25, 535/26) o długości 405,5 m i nawierzchni z kostki brukowej,
 - ✓ budowę drogi wewnętrznej (dz. nr 342/10, 343/18, 343/4 obręb 33 Żdanów) w m. Żdanów o długości ok. 577 m,
 - ✓ przebudowę drogi wewnętrznej nr geod. 228/35 w m. Łapiguz o długości ok. 157,6 m,
 - ✓ budowę drogi wewnętrznej w m. Zawada nr geod. 440/51 (posesje 291G-291N) o długości 199 m,
 - ✓ budowę drogi wewnętrznej w m. Kalinowice nr geod. 46/36, 46/31, 47/47, 47/46, 47/45, 47/44, 47/43, 47/42 (posesje 201b-201w) o długości 417 m i nawierzchni z kostki brukowej,

W ramach Programu poprawy bezpieczeństwa na drogach Gminy Zamość w 2024 roku.

- wybudowano chodnik z kostki brukowej w km od 0+187,93 do 0+829,38 wzdłuż drogi gminnej nr 110397L w miejscowości Sitaniec Wolica (długości 641,45m),
- wybudowano chodnik z kostki brukowej wzdłuż drogi gminnej nr 110402L w m. Borowina Sitaniecka o długości 742 m, część zadania w kilometrażu od km 0+095 do km 0+717 realizowane z dofinansowaniem z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg,
- opracowano dokumentację projektową na budowę chodnika z betonowej kostki brukowej wzdłuż drogi gminnej nr 110406L w miejscowości Kalinowice (długości 675,5 m),
- opracowano dokumentację projektową na budowę chodnika z betonowej kostki brukowej wzdłuż drogi gminnej nr 110397L w miejscowości Sitaniec Wolica (długości ok 380 m),
- podpisano umowę na opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej budowy drogi dla pieszych i rowerów w ciągu drogi wojewódzkiej nr 849 w miejscowości Skokówka, Żdanów, Żdanówek, (długości ok. 2,063 km)
- podpisano umowę na opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej budowy chodnika wzdłuż drogi gminnej nr 110383L w miejscowości Kalinowice, (długości ok 1,7 km)

- podpisano umowę na opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej budowy zjazdu z drogi krajowej nr 74 na drogę wewnętrzną nr geod 3/38 w miejscowości Kalinowice,
Budowa Centrum Kultury Dawnej w m. Wysokie - II etap (młyn, plac zabaw, zagospodarowanie terenu)
W 2024 r. zadanie zakończone. Istniejącą zabudowę CKD w Wysokiem uzupełniono o budynek młyna oraz plac zabaw obejmujący zakresem indywidualnie zaprojektowane urządzenia zabawowe.
Budowa sieci wodociągowej w m. Płoskie- etap IV
W 2024 r. zadanie zakończone. W ramach inwestycji wybudowano sieć wodociągową długości 11,718 km.
Budowa sieci wodociągowej w m. Mokre (Kolonja)*
W 2024 r w ramach zadania wybudowano sieć wodociągową o długości 2,145 km.
Budowa zbiorczej sieci wodociągowej w m. Mokre (Wieś)*
Zadanie w trakcie realizacji technicznej, planowane zakończenie w 2025 r.
Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Mokre
Zadanie w trakcie realizacji technicznej, planowane zakończenie w 2025 r.
Rozbudowa istniejących sieci wodociągowych i kanalizacji sanitarnej w Sołectwach Gminy Zamość.
W 2024 roku w ramach programu wykonano:
 - ✓ wybudowano sieć wodociągową o długości ok. 203 m w miejscowości Sitaniec Wolica,
 - ✓ opracowano dokumentację obejmującą rozbudowę sieci wodociągowej o długości około 340 mb w m. Mokre stanowiącą połączenie, dwóch oddzielnych sieci wodociągowych istniejącej w m. Płoskie oraz zaprojektowanej w oddzielnym opracowaniu w m. Mokre (Kolonja),
 - ✓ opracowano dokumentację projektową rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej o długości ok. 100 m w m. Kalinowice,
 - ✓ wybudowano odcinek sieci kanalizacji sanitarnej długości 121,5 m. w m. Wólka Panieńska pos.nr 51B,51AB i sąsiednie,Termomodernizacja obiektów publicznych w Gminie Zamość
W 2024 roku w ramach zadania przystąpiono do opracowania dokumentacji projektowej dla budynku stanowiącego siedzibę Gminnego Zakładu Obsługi Komunalnej i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

5.2. Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zamościa na lata 2022 - 2027

Dokument został przyjęty Uchwałą Nr III/21/24 Rady Gminy Zamość z dnia 26 czerwca 2024 r. w sprawie przyjęcia Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zamościa na lata 2022-2027.

Jest to dokument określający główne kierunki rozwoju gmin MOF Zamościa na lata 2022 – 2027 Miasta Zamość i Gminy Zamość, przede wszystkim pod kątem możliwości jakie stwarza realizacja przedsięwzięć w formule Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zamościa na lata 2022-2027 stanowi istotny dokument planowania rozwoju lokalnego, określający kluczowe uwarunkowania i kierunki działań gmin MOF. Strategia wskazuje wizję, cele strategiczne i operacyjne wraz z określającymi je wskaźnikami oraz projekty wyznaczone do realizacji w okresie jej obowiązywania.

Zgodnie z przyjętą Strategią **Misją** Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zamościa jest:

Kreowanie i wspieranie rozwoju społecznego, gospodarczego i przestrzennego obszaru MOF Zamościa we współpracy z interesariuszami-samorządami, mieszkańcami, przedsiębiorcami i partnerami społecznymi w oparciu o wspólne cele, lokalne potencjały, uwarunkowania zewnętrzne oraz potrzeby mieszkańców, z poszanowaniem uwarunkowań środowiskowych i dziedzictwa kulturowego.

Wizją Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zamościa jest:

W roku 2028 MOF Zamościa jest obszarem atrakcyjnym do zamieszkania, pracy, inwestowania i spędzania wolnego czasu, posiadającym nowoczesną infrastrukturę i usługi publiczne dedykowane mieszkańcom, przedsiębiorcom i turystom. Aktywne wsparcie dla rozwoju dostosowanych do potrzeb mieszkańców, usług publicznych oraz odpowiedzialna polityka społeczna stopniowo zmniejszają negatywne trendy demograficzne. Dzięki inwestycjom w usługi społeczne, infrastrukturę publiczną, transport niskoemisyjny, zieloną energię i turystykę poprawia się jakość życia mieszkańców oraz zachodzi stopniowa transformacja w kierunku gospodarki neutralnej dla środowiska.

Poniżej lista projektów zintegrowanych przewidzianych do realizacji w ramach Strategii ZIT MOF Zamościa przez Gminę Zamość:

Lp.	Tytuł projektu	Działanie programu FEL 2021 – 2027, w ramach którego finansowany będzie projekt	Opis projektu	Informacje o realizacji
1	Gromadzenie wód opadowych w OSiR Zamość oraz w Szkole Podstawowej w m. Żdanów	Działanie 3.3 - Bezpieczeństwo ekologiczne oraz dostosowanie do zmian klimatu i zapobieganie powodziom i suszy w ramach ZIT MOF	Projekt obejmuje budowę systemu gromadzenia wód opadowych na terenie Szkoły Podstawowej w m. Żdanów.	Zadanie w trakcie realizacji. Opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową. Uzyskano pozwolenie na budowę.
2	Modernizacja energetyczna budynków na terenie MOF Zamość	Działanie 4.3 - Wspieranie efektywności energetycznej i energooszczędności w ramach ZIT	Projekt obejmuje modernizację energetyczną budynku GOPS/GZOK (ul. Szczepzaska).	Zadanie w trakcie realizacji. Dokumentacja projektowo-kosztorysowa w trakcie opracowywania.
3	Budowa instalacji odnawialnych źródeł energii (instalacji fotowoltaicznych i pomp ciepła) na obiektach	Działanie 4.8 - Zwiększenie wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii w ramach Zintegrowanych Inwestycji	Projekt obejmuje montaż instalacji OZE na siedmiu obiektach gminy Zamość: CUW Kalinowice, GOK Wysokie, GOPS/GZOK (ul. Szczepzaska), SP	Zadanie w trakcie realizacji. Opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową.

	użyteczności publicznej zlokalizowanych na obszarze MOF Zamościa	Terytorialnych	Żdanów, SP Zawada, Biblioteka Mokre, baza GZOK Sitaniec.	
4	Rozwój Zintegrowanego System Elektromobilności MOF Zamościa	Działanie 5.2 - Niskoemisyjny transport miejski w ramach ZIT	Projekt obejmuje budowę drogi dla pieszych i rowerów w ciągu drogi wojewódzkiej nr 849 w miejscowości Skokówka-Żdanów o długości ok. 2,063 km, rozbudowę drogi gminnej nr 110383L w m. Kalinowice w zakresie budowy chodnika o długości ok. 1,7 km oraz rozbudowę drogi gminnej nr 110406L w m. Kalinowice w zakresie budowy chodnika o długości ok. 0,65 km.	Zadanie w trakcie realizacji. Opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową dla jednego zadania. Pozostała dokumentacja projektowo-kosztorysowa w trakcie opracowywania.
5	Rewitalizacja i monitoring przestrzeni publicznej	Działanie 11.2 - Ochrona dziedzictwa naturalnego, bezpieczeństwo i zrównoważony rozwój turystyki obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych w ramach ZIT	Projekt obejmuje wykonanie monitoringu dla boiska w Zawadzie oraz boiska w Żdanowie.	Zadanie w trakcie realizacji. Opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową.
6	Budowa i rozwój infrastruktury turystyki przyrodniczej i krajobrazowej na obszarze MOF Zamościa	Działanie 11.2 - Ochrona dziedzictwa naturalnego, bezpieczeństwo i zrównoważony rozwój turystyki obszarów miejskich i ich obszarów funkcjonalnych w ramach ZIT	Projekt obejmuje utworzenie ścieżki edukacyjno-przyrodniczej przy Centrum Geoturystycznym w miejscowości Lipsko Polesie. Zadanie dotyczy rozbudowy istniejącej ścieżki o nowe modele 3D zwierząt i owadów występujących na terenie Roztocza (10 szt. modeli). Przy modelach zostaną umieszczone. Miejsce wyposażone zostanie w elementy małej architektury w postaci tablic informacyjnych z opisem danego gatunku, ławek, koszy na śmieci, a także rozbudowy oświetlenia LED ścieżki oraz budowę oświetlenia modeli zwierząt i owadów.	Zadanie w trakcie realizacji. Opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową. Wydano pozwolenie na budowę.

7	Blisko domu - utworzenie nowych miejsc realizacji usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w społeczności lokalnej, w formach dziennych	Działanie 8.7 - Usługi społeczne w ramach ZIT	Projekt obejmuje utworzenie i funkcjonowanie dziennego ośrodka wsparcia (DOW) dla osób z terenu miasta i gminy Zamość oraz realizacja usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osób z terenu miasta i gminy Zamość wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.	Zadanie w trakcie realizacji. Trwa opracowywanie wniosku o dofinansowanie projektu.
8	Infrastruktura dziennych form wsparcia dla osób z problemami w funkcjonowaniu	Działanie 7.7 - Infrastruktura usług i integracji społecznej w ramach ZIT	Projekt obejmuje przebudowę i rozbudowę budynku nr 124 a w m. Żdanów w celu dostosowania budynku w celu realizacji dziennych form usług opiekuńczych.	Zadanie w trakcie realizacji. Dokumentacja projektowo-kosztorysowa w trakcie opracowywania.

Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zamościa do 2030 r.(z perspektywą do 2040 r.)

Dokument został przyjęty Uchwałą nr VI/61/24 z dnia 30 października 2024 r. w sprawie przyjęcia Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zamościa do 2030 r. (z perspektywą do 2040 r.).

Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zamościa (dalej: PZMM MOF Zamościa) jest planem strategicznym, zaprojektowanym tak, aby spełniać potrzeby mobilności osób (szczególnie mieszkańców MOF Zamościa) oraz gospodarki zarówno w Mieście Zamość, jak i jego obszarze funkcjonalnym – Gminie Zamość, przy zapewnieniu lepszej jakości życia. Miejski Obszar Funkcjonalny Zamościa obejmuje: Miasto Zamość – jako ośrodek rdzeniowy oraz Gminę Zamość – jako strefę zewnętrzną MOF Zamościa.

Celem zmian wynikających z PZMM MOF Zamościa jest zwiększenie wykorzystywania alternatywnych wobec samochodów osobowych środków transportu, w szczególności transportu zbiorowego, głównie w dojazdach do Zamościa. PZMM MOF Zamościa powinien przyczynić się do zmniejszania negatywnego wpływu transportu na środowisko, takiego jak: zanieczyszczenie powietrza, hałas, zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych. Warunkiem tych zmian jest zwiększenie roli środków transportu przyjaznych środowisku, do których należą: transport publiczny, rowery, komunikacja piesza, transport elektryczny.

Wizja rozwoju zrównoważonej mobilności w MOF Zamościa określona w PZMM MOF Zamościa brzmi: „*Aktywna i bezpieczna mobilność miejska, z dbałością o środowisko i dziedzictwo kulturowe regionu*”.

5.3. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na lata 2012 - 2032

Usuwanie wyrobów zawierających azbest, głównie zawartych w pokryciach dachowych (eternit) Gmina Zamość realizuje od roku 2006, zarówno w oparciu o środki własne, jak i środki zewnętrzne. Od roku 2012 Gmina bierze udział w programie usuwania azbestu realizowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego (UMWL) w Lublinie, oraz korzysta ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW) w Lublinie. Pozwala to na zmniejszenie angażowania środków własnych.

Gminny program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na lata 2012 – 2032 przyjęty został Uchwałą Nr XXVII/267/2012 Rady Gminy Zamość z dnia 27 grudnia 2012 r. Główne założenia programu gminnego: pomoc Mieszkańcom Gminy Zamość w usuwaniu wyrobów oraz odpadów niebezpiecznych zawierających azbest, znajdujących się na terenie nieruchomości położonych w jej granicach. Pomoc na usuwanie wyrobów zawierających azbest polega na pokryciu przez Gminę Zamość w całości kosztów:

- usunięcia wyrobów zawierających azbest występujących na zabudowaniach, poprzez demontaż, transport do miejsca ich składowania i utylizację na składowisku odpadów niebezpiecznych;
- usunięcia odpadów niebezpiecznych zawierających azbest, zgromadzonych na nieruchomościach do dnia 6 maja 2004 r., tj. do dnia wejścia w życie przepisów rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71, poz. 649 z późn. zm.), poprzez transport do miejsca ich składowania i utylizację na składowisku odpadów niebezpiecznych;
- usunięcia odpadów niebezpiecznych zawierających azbest, zgromadzonych na nieruchomościach od dnia 6 maja 2004 r., tj. od dnia wejścia w życie przepisów rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71, poz. 649 z późn. zm.), poprzez transport do miejsca ich składowania i utylizację na składowisku odpadów niebezpiecznych;
- usunięcia odpadów niebezpiecznych zawierających azbest, wytworzonych w wyniku gwałtownych zjawisk atmosferycznych takich jak: silne wiatry, nadmierne opady śniegu, grad, burze, lub pożaru, lub uszkodzenia budynku, poprzez transport do miejsca ich składowania i utylizację na składowisku odpadów niebezpiecznych oraz usunięcia wyrobów zawierających azbest, które częściowo zachowały się na zabudowaniach.

W 2015 roku wykonano aktualizację inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest z przygotowaniem warstwy obrysów obiektów z przypisanymi do obiektu atrybutami: numerem działki ewidencyjnej i numerem obrębu ewidencyjnego. Całkowity koszt zadania wyniósł 19 500 zł. Przedsięwzięcie zostało zrealizowane z dofinansowaniem w formie dotacji w wysokości 15 600 zł. (80%) z Ministerstwa Gospodarki. **Z aktualizacji ewidencji bazy azbestowej wynika, że na terenie Gminy Zamość pozostało do unieszkodliwienia na miesiąc kwiecień 2025 r. 8 344 Mg** eternitu.

W latach 2006-2024 w ramach programu usunięto z nieruchomości położonych na terenie Gminy **6 410,175 Mg** eternitu.

W roku 2024 w ramach gminnego programu utylizacji azbestu, dokonano naboru **125 wniosków** od mieszkańców Gminy Zamość.

- Zgodnie z umową podpisaną w 2023 r. i aneksowaną na 2024 rok. W styczniu 2024 r. z **136 gospodarstw** (złożonych wniosków) odebrano i zutylizowano **385,72 Mg** płyt azbestowych na łączną kwotę **199 957,25 zł.**
- W październiku 2024 r. z **57 gospodarstw** (złożonych wniosków) odebrano i zutylizowano **188,5 Mg** płyt azbestowych na kwotę **113 713,20 zł.**

Ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest i koszty realizacji programu w latach 2006 - 2024 ilustruje poniższe zestawienie.

Tabela nr 20. Gmina Zamość – Realizacja program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest						
	Ilość przyjętych wniosków	Ilość usuniętych wyrobów	Łączny koszt realizacji zadania	W tym środki własne budżetu Gminy	W tym środki zewnętrzne	Źródło pochodzenia środków zewnętrznych
Łącznie		Lata 2006-2024 <u>6 410,175 Mg</u>	W latach 2014-2024 zadania realizowane bezpośrednio przez Gminę 845 194,70 zł.	W latach 2014-2024 691 809,70 zł.	W latach 2014-2024 153 385 zł.	• Środki własne budżetu Gminy • Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie • Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie
2024 rok	57	188,5 Mg	113 713,20 zł.	113 713,20 zł.	0	Sfinansowano w całości z budżetu Gminy Zamość
	136	385,72 Mg	199 957,25 zł.	199 957,25 zł.	0	Sfinansowano w całości z budżetu Gminy Zamość w styczniu 2024 r.
2023 rok	53	117,210 Mg	91 395,67 zł.	91 395,67 zł.	0	Sfinansowano w całości z budżetu Gminy Zamość
2022 rok	1	3,00 Mg	Zadanie realizowane i finansowane przez Urząd Marszałkowski Woj. Lubelskiego	0	Kwota nieznana	Regionalny Programu Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020
	131	217,663 Mg	94 246,37 zł.	94 246,37 zł.	-	Sfinansowano w całości z budżetu Gminy Zamość
2021 rok	163	342,580 Mg	Zadanie realizowane i finansowane przez Urząd Marszałkowski Woj. Lubelskiego	0	Kwota nieznana	Sfinansowane w całości z programu Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie
	75	130,800 Mg	49 578,48 zł.	49 578,48 zł.	-	Sfinansowano w całości z budżetu Gminy Zamość
		11,990 Mg	4 208,49 zł.	4 208,49 zł.	-	Sfinansowano w całości z budżetu Gminy Zamość - budynki gminne
2020 rok	73	155,59 Mg	60 144,04 zł.	7 457,53 zł.	52 686,51 zł.	WFOŚiGW w Lublinie i NFOŚiGW w Warszawie
	143	329,86 Mg	Zadanie realizowane i finansowane przez Urząd Marszałkowski Woj. Lubelskiego	0	Kwota nieznana	Sfinansowane w całości z programu Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie

2019 rok		352,680 Mg	Zadanie realizowane i finansowane przez Urząd Marszałkowski Woj. Lubelskiego	0	Kwota nieznana	Zadanie realizowane i finansowane przez Urząd Marszałkowski Woj. Lubelskiego
2018 rok		26,740 Mg	7 947,72 zł	7 947,72 zł.	0	Budynki gminne
		68,735 Mg		13 191,88 zł.	18 580,40 zł.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie
		172,805 Mg	Zadanie realizowane i finansowane przez Urząd Marszałkowski Woj. Lubelskiego	0	Kwota nieznana	Sfinansowane w całości z programu Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie
2017 rok		225,354 Mg	89 553,15 zł	68 655,15 zł.	20 898,00 zł.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie
2016 rok		60,700 Mg	26 169,18 zł	16 488,47 zł.	9 680,71 zł.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie
		562,805 Mg	Zadanie realizowane i finansowane przez Urząd Marszałkowski Woj. Lubelskiego	0	Kwota nieznana	Sfinansowane w całości z programu Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie
2015 rok		90,875 Mg 9,230 Mg	39 942,50 zł 3 189,89 zł	10 242,50 zł. 3 189,89 zł.	29 700,00 zł. 0 zł.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie
		177,000 Mg	Kwota nieznana	0	Kwota nieznana	Sfinansowane w całości z programu Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie
2014 rok		61,788 Mg	33 376,32 zł	11 537,10 zł.	21 839,22 zł.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie
		351,540 Mg	Kwota nieznana	0	Kwota nieznana	Sfinansowane w całości z programu Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie
Lata 2006 - 2013		2 367,010 Mg				
Rok	Ilość przyjętych wniosków	Ilość usuniętych wyrobów	Łączny koszt realizacji zadania	W tym środki własne budżetu Gminy	W tym środki zewnętrzne	Źródło pochodzenia środków zewnętrznych

5.4. Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Zamość na lata 2019 - 2024

Opracowanie wieloletniego programu gospodarowania gminnym zasobem mieszkaniowym jest ustawowym obowiązkiem gminy. Program został przyjęty Uchwałą Rady Gminy Zamość w dniu 21 marca 2019 roku Nr VI/52/19.

W skład mieszkaniowego zasobu gminy Zamość wchodzi **26 lokali** o łącznej powierzchni użytkowej 1.137,36 m². Mieszkaniowy zasób gminy Zamość tworzą lokale mieszkalnia na wynajem socjalny w ilości 21 oraz lokalne inne w ilości 5 mieszkań.

Tabela nr 21. Gmina Zamość – Gminny zasób mieszkaniowy.

Mieszkania na wynajem socjalny				
Lp.	Lokalizacja	Ilość lokali	Powierzchnia użytkowa w m ² - łącznie	Liczba lokatorów
1.	Chyża 77	2	69,75	4
2.	Mokre 131	3	130,00	4
3.	Lipsko 247	4	116,00	2
4.	Wieprzec 8	8	325,10	27
5.	Siedliska 47	1	54,00	4
6.	Zawada	3	140,10	5
Łącznie:		21	834,95	46

Mieszkania inne				
Lp.	Lokalizacja	Ilość lokali	Powierzchnia użytkowa w m ²	Liczba lokatorów
1.	Białowola Szkoła	2	88	5
3.	Borowina Sit. Szkoła	1	56	1
4.	Siedliska Szkoła	1	60,41	2
5.	Wysokie Ośrodek Zdr.	1	98	2
Łącznie:		5	302,41	10

Stan techniczny zasobu mieszkaniowego	
Wyszczególnienie	2024 rok
Liczba lokali w stanie bardzo dobrym	11
Liczba lokali w stanie dobrym	6
Liczba lokali w stanie średnim	5
Liczba lokali w stanie złym	4
Łącznie liczba lokali	26

W lokalach komunalnych są przeprowadzane na bieżąco remonty polegające na stałej i okresowej konserwacji budynku, a w szczególności konserwacji i remoncie pokryć dachowych, rynien spustowych, przewodów dymowych i wentylacyjnych instalacji elektrycznej oraz stolarki okiennej i drzwiowej.

W okresie objętym programem nie dokonano sprzedaży budynków komunalnych.

Miesięczne stawki czynszu za 1 m² powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych ustalił Wójt Gminy w drodze Zarządzenia Nr 152/19 z dnia 07 października 2019 roku w oparciu o przepis art. 8 ust 1 stawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.

5.5. Program Ochrony Środowiska na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2028 wraz z jego prognozą oddziaływania na środowisko

Program przyjęty został uchwałą Rady Gminy Zamość nr LII/394/22 z 31 marca 2022 roku. Zawiera rozpoznanie aktualnego stanu środowiska w Gminie Zamość, przedstawia propozycje oraz opis zadań, które są niezbędne do kompleksowego rozwiązania problemów związanych z ochroną środowiska. Opracowanie obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska w odniesieniu do:

- gospodarki wodno-ściekowej,
- gospodarki odpadami,
- ochrony powierzchni ziemi i gleb,
- ochrony powietrza,
- ochrony przed hałasem,
- ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym,
- ochrony przyrody,
- edukacji ekologicznej.

Program przedstawia problematykę związaną z odnawialnymi źródłami energii (elektrownie wiatrowe, biogazownie, farmy fotowoltaiczne) oraz ocenę możliwości wykorzystania energii wiatru, słońca, biomasy, wód geotermalnych.

Do najważniejszych zadań w zakresie ochrony środowiska, na które wskazuje plan należą:

- uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej poprzez rozbudowę sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej, budowę przydomowych oczyszczalni ścieków w terenie rozproszonym tam gdzie występują odpowiednie warunki hydrologiczne;
- ograniczanie niskiej emisji do powietrza z lokalnych kotłowni gospodarstw domowych;
- ochrona powierzchni ziemi – przeciwdziałanie degradacji gleb, przeciwdziałanie niekontrolowanej zmianie ukształtowania terenu;
- ochrona terenów cennych przyrodniczo, uwzględnianie zalesienia w planowaniu przestrzennym;
- przebudowa, budowa dróg, pośrednio ograniczająca hałas komunikacyjny;
- kontynuacja realizacji programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Zamość na lata 2012-2032;
- edukacja ekologiczna;

Realizacja zadań z zakresu gospodarki wodno – ściekowej

Realizację zadań inwestycyjnych z zakresu gospodarki wodno – ściekowej przedstawiono na innych stronach niniejszego opracowania – wykonanie budżetu Gminy 2024 roku, oraz realizacji Strategii Rozwoju Gminy Zamość do roku 2030.

W 2022 roku uruchomiono program udzielania dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Zamość na dofinansowanie poniesionych kosztów inwestycji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej w zakresie budowy przyłączy kanalizacyjnych oraz wodociągowych na terenie Gminy Zamość – uchwała Rady Gminy Zamość z dnia 25 sierpnia 2022 r. nr LVI/420/22. Realizację programu w latach 2023-2024 przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela nr 22. Gmina Zamość. Program dopłat do budowy przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych						
Opis	2023 rok			2024 rok		
	Liczba rozliczonych umów	Liczba nierozliczonych umów *	Kwota wypłaconych dotacji	Liczba rozliczonych umów	Liczba nierozliczonych umów *	Kwota wypłaconych dotacji
Przyłącza wodociągowe	28	1	49 317,63 zł.	24	1	55 868,42 zł.
Przyłącza kanalizacyjne	125	3	342 591, 06 zł.	22	1	65 757,48 zł.
Łącznie	153	4	391 908,69 zł	48	2	121 625,90 zł

Na podstawie art. 5a i 5aa ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, przeprowadzono **3 167 kontroli** w zakresie udokumentowania przez właścicieli nieruchomości w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych w miejscowościach: Siedliska, Wysokie, Pniówek, Wychody, Wólka Wieprzecka, Wierzchowiny, Wieprzec, Szopinek, Płoskie, Zawada, Sitaniec, Sitaniec Kolonia, Sitaniec Wolica. Wezwani okazali dokumenty potwierdzające prawidłowe pozbywanie się nieczystości ciekłych oraz złożyli stosowne oświadczenia do protokołu.

Poniższe zestawienia obrazują natomiast pozostałe działania zmierzające do ochrony wód.

Tabela nr 23 Gospodarka wodno-kanalizacyjna w statystyce

	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Ilość gospodarstw podłączonych do wodociągów	2 285	2 307	2 403	2 385	2 584	2615	2719	2 822	2867	2 898
Ilość mieszkańców korzystających z wody	9 140	9 228	9 612	9 540	10 336	10 460	10 876	11 288	11468	11 553
Ilość gospodarstw podłączonych do kanalizacji	1 163	1 208	1 270	1299	1 422	1471	1541	1 735	1845	1 897
Ilość mieszkańców korzystających z kanalizacji	4 652	4 832	5 080	5 196	5 688	5 884	6 164	6 940	7380	7 569
Ilość wody zakupionej dla mieszkańców	79 500m³	81 100m³	84 600m³	105 000m³	105 900m³	106 200m³	72 762m³	35 868m³	17 930m³	19 208m³
Ilość odprowadzonych ścieków od mieszkańców	126 300m³	157 500m³	167 900m³	168 000m³	204 700m³	207 500m³	243 348m³	215 480m³	215 705m³	258 029m³

Tabela nr 24 GMINA ZAMOŚĆ. Finansowanie zadań z zakresu GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ (wydatki bieżące)

Opis	2018 rok w zł	2019 rok w zł	2020 rok w zł	2021 rok w zł	2022 rok w zł	2023 rok w zł	2024 rok w zł
Dochody – wpływy z wpłat Mieszkańców i inne	1 558 232	2 045 225 +486 993	1 968 185 -77 040	2 115 270 +147 185	2 366 977 +251 707	2 500 336 +133 359	2 851 170 +350 834
Wydatki	1 769 985	2 167 910 +397 925	2 108 483 -59 427	2 147 248 +38 765	2 781 239 +633 991	3 250 386 +469 147	3 307 565 +57 179
Dopłaty budżetu (wynik finansowy)	- 211 753	- 122 685	- 140 298	- 31 978	- 414 262	- 750 050	-456 395
Różnica w stosunku do roku poprzedniego	- 88 418	- 89 068	+17 614	-108 320	+382 284	+335 788	-293 655

Poniżej stawki opłat za ścieki ustalone decyzją Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Lublinie.

Tabela nr 25. Gmina Zamość – stawki opłat za pobieraną wodę i odprowadzane ścieki								
Opis	Okres rozliczeniowy 31.07.2023 - 30.09.2024		Okres rozliczeniowy 01.10.2024-30.09.2025		Okres rozliczeniowy 01.10.2025- 30.09.2026		Okres rozliczeniowy 01.10.2026-30.09.2027	
	woda	ścieki	woda	ścieki	woda	ścieki	woda	ścieki
Stawki opłat za wodę i ścieki ustalone decyzją Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Lublinie z dnia 12 września 2024 roku – netto	2,92 zł 2,92 zł	8,28 zł	4,95 zł 5,00 zł	11,72 zł	5,07 zł 5,12 zł	11,99 zł	5,19 zł 5,24 zł	12,21 zł
Stawki opłat za wodę i ścieki ustalone decyzją Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Lublinie z dnia 12 września 2024 roku – brutto	3,13 zł 3,13 zł	8,94 zł	5,35 zł 5,40 zł	12,66 zł	5,48 zł 5,53 zł	12,95 zł	5,61 zł 5,66 zł	13,19 zł
Cena dla odbiorcy - netto	2,92 zł	8,28 zł	4,95 zł 5,00 zł	11,72 zł	5,07 zł 5,12 zł	11,99 zł	5,19 zł 5,24 zł	12,21 zł
Cena dla odbiorcy - brutto	3,13 zł	8,94 zł	5,35 zł 5,40 zł	12,66 zł	5,48 zł 5,53 zł	12,95 zł	5,61 zł 5,66 zł	13,19 zł

Zadania z zakresu odbioru odpadów komunalnych

Od 1 lipca 2013 roku obowiązuje nowy system gospodarki odpadami komunalnymi, który nałożył na Gminę obowiązek odbierania od właścicieli nieruchomości odpadów komunalnych zamieszkałych i zagospodarowania ich, w zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości opłatę. Według ewidencji deklaracji złożonych przez mieszkańców Gminy Zamość w roku 2024 objęto opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi **19 786** osób, **6 993** nieruchomości.

Zgodnie z wytycznymi w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami celami, w Gminie Zamość obowiązuje wdrożony odpowiedni system selektywnego zbierania i odbierania odpadów u źródła co najmniej następujących frakcji odpadów komunalnych:

- a) papier i tektura,

- b) metale, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe,
- c) szkło,
- d) popiół,
- e) bioodpady, w tym odpady zielone

Ilość odpadów wytwarzanych i odbieranych z gospodarstw domowych przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela nr 26. Gmina Zamość – masa odebranych odpadów komunalnych w latach 2023 - 2024			
Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)	
		2023 rok	2024 rok
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	2117,81	2255,68
20 02 03 20 03 02	Inne odpady nieulegające biodegradacji	70,46	112,64
20 01 99	Odpady komunalne niewymienione w innych (popiół)	544,18	485,54
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz bet. z rozbiórek i remont	286,16	298,66
15 01 02, 20 01 39	Opak Opakowania z tworzyw sztucznych	683,04	732,73
15 01 07, 20 01 02	Opakowania ze szkła, szkło	460,26	498,63
15 01 04	Opakowania z metali	52,03	62,38
16 01 03	Zużyte opony	40,39	52,85
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	14,33	15,58
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	256,89	309,18
20 02 01, 20 01 08	Odpady ulegające biodegradacji	823,24	907,20
20 01 10	Odzież	25,34	21,52
15 01 01, 20 01 01	Opakowania z papieru i tektury, papier	203,16	175,0
20 01 40	Metale	4,07	4,48
20 01 35 *	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki.	26,85	24,47
20 01 28	Farby, Tusze	5,48	6,61
20 01 32	Leki	0,13	0,06
20 01 34	Baterie i akumulatory	0,03	0,06
ŁĄCZNIE		5 613,85	5 963,27

- Łączna masa odebranych i zebranych odpadów wyniosła: **5 664,59 Mg** (bez odpadów budowlanych – w tej informacji nie są już odpadami komunalnymi lecz podlegają odbiorowi w ramach gminnego programu)
- Łączna masa odpadów komunalnych przygotowana do ponownego użycia i recyklingu wyniosła: **2 162,97 Mg**
- Łączna masa ograniczenia odpadów ulegających biodegradacji przekazanych do składowania wynosi : **499,58 Mg** osiągnięty poziom to: **8,9 %**

Gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej:

- 1) 20% wagowo - za rok 2021;
- 2) 25% wagowo - za rok 2022;
- 3) 35% wagowo - za rok 2023;
- 4) **45% wagowo – za rok 2024;**
- 5) 55% wagowo – za rok 2025

W gminie Zamość w 2024 roku poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych wyniósł **41,25%**. Na brak osiągnięcia poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych ma wpływ masa odpadów poddanych recyklingowi u źródła (w kompostownikach). Masa tych odpadów wytworzonych roku 2024 to **259,0799 Mg** obliczone wg metody uproszczonej. Stąd też przeprowadzana w 2025 roku akcja pozyskania od mieszkańców ankiet określających właściwy poziom odpadów komunalnych podanych recyklingowi w kompostownikach.

Więcej informacji w dokumencie ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY ZAMOŚĆ ZA ROK 2024 dostępnym na <https://ugzamosc.bip.lubelskie.pl>

Tabela nr 27. Gmina Zamość – Program odbioru odpadów komunalnych – informacje statystyczne.												
Lp.		2014 rok	2015 rok	2016 rok	2017 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok
1.	Liczba mieszkańców wg stanu na 31 grudnia	22 333	22 811	22 912	23 081	23 550	23 506	23 546	23 631	23 770	23 877	23 982
2.	Liczba mieszkańców objętych system	19 025	19 000	19 106	19 298	19 616	19 604	19 564	19 549	19 918	19 799	19 786
3.	Ilość odebranych odpadów niesegregowanych. w tonach (tony)	2 352	1 924	2 105	2 047	2 103	1 826	2078	2293	2 295	1 731	1 834
4	Ilość odebranych odpadów segregowanych. w tonach									3 158	3 209	3407

Tabela nr 28 GMINA ZAMOŚĆ. Analiza finansowa funkcjonowania programu odbioru odpadów komunalnych.						
Rok	Opłata od osoby w zł	Wydatki usługa PGK w zł	Wydatki administracyjne i osobowe w zł	Wydatki Razem zł	Wpływy z opłat w zł	Wynik finansowy w zł
2014 rok	5,80	1 010 175	193 000	1 204 000	1 235 769	+ 31 769
2015 rok	5,80	1 126 217	212 000	1 338 000	1 247 319	- 91 000
2016 rok	5,80	1 176 500	301 000	1 478 000	1 250 000	- 228 000
2017 rok	7,00	1 274 616	200 000	1 472 000	1 450 000	- 22 000
2018 rok	7,00	1 540 018	99 144	1 639 162	1 535 278	- 103 884
2019 rok	8,50	1 793 177	90 207	1 883 384	1 819 903	- 63 481
2020 rok	15,00	2 829 570	114 214	2 943 784	3 072 710	+ 128 926
2021 rok	17,00 / 10,00	4 607 764	215 838	4 823 602	4 028 971	- 794 631
2022 rok	19,03 / 6,70	4 084 614	213 996	4 298 610	4 388 929	+ 90 319
2023 rok	23,01 / 8,22	5 268 364	183 627	5 451 991	5 385 144	- 66 847
2024 rok	22,90 / 8,22	6 378 727	231 255	6 609 982	5 513 164	- 1 096 818

Uwaga: Stawki opłat lat 2020 – 2024 / stawki dla gospodarstw domowych kompostujących odpady biodegradowalne

Zadania z zakresu ochrony powietrza, hałasu, edukacji ekologicznej

Realizację zadań inwestycyjnych z tego zakresu przedstawiono na innych stronach niniejszego opracowania – wykonanie budżetu Gminy 2024 roku, realizacja Strategii Rozwoju Gminy Zamość do roku 2030. Są to inwestycje obejmujące:

- realizację przedsięwzięć termomodernizacyjnych budynków gminnych (budynki szkolne)
- przebudowę nawierzchni dróg gminnych
- ograniczenie niskiej emisji ze źródeł komunalnych, w tym eliminowanie węgla jako paliwa w lokalnych kotłowniach i gospodarstwach domowych i zastępowanie go innymi, bardziej ekologicznymi nośnikami ciepła, w tym odnawialnych źródeł energii. W latach 2017-2021 zrealizowano dwa projekty „Odnawialne źródła energii”, których efektem była instalacja 1671 szt. (1285+386) zestawów kolektorów słonecznych na budynkach Mieszkańców Gminy. Pozyskano na ten cel środki unijne Regionalnego programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego.

Inne realizowane zadania:

- Opracowanie i uchwalenie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Zamość na lata 2015 – 2019. Szczegóły poniżej.
- Stwarzanie warunków dla rozwoju ruchu rowerowego – wytyczenie i wykonanie ścieżek rowerowych.

- Przyjmowanie i wprowadzanie deklaracji dotyczących źródeł ciepła i źródeł spalania paliw do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków prowadzonej przez Główny Urząd Nadzoru Budowlanego – roku 2024 wprowadzono **132** deklaracje. Obecnie w ewidencji jest wprowadzonych ponad 7 000,00 źródeł ciepła.
- Programy edukacyjno –informacyjne - Gmina Zamość przeprowadziła dwa spotkania informacyjne dotyczące programu Czyste powietrze. Spotkania prowadzone były w świetlicy wiejskiej w Mokrem i w świetlicy GOK w Wysokiem. Celem spotkań było omówienie zagadnień dotyczących Programu Czyste Powietrze, oraz wymaganej dokumentacji potrzebnej do skorzystania z Programu, oraz pożyczek unijnych na odnawialne źródła ciepła.
- Przeprowadzono **25 kontroli** palenisk pod kontem rodzaju spalanego paliwa.
- W ramach poprawy jakości powietrza na podstawie podpisanego porozumienia z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie Gmina Zamość w 2021 r. uruchomiła Gminny Punkt konsultacyjno-informacyjny w ramach programu priorytetowego Czyste Powietrze. Głównym celem programu jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. W zakresie, którego realizowane były i są następujące działania:
 - ✓ udzielanie informacji o Programie osobom zainteresowanym złożeniem wniosku o dofinansowanie. Od czasu powstania Punktu do końca roku 2024 r. skorzystało z niego kilka tysięcy osób. Kontakt miał charakter osobisty lub telefoniczny,
 - ✓ wydruk materiałów informacyjnych i promocyjnych o Programie oraz ich rozpowszechnianie wśród mieszkańców Gminy Zamość,
 - ✓ wsparcie wnioskodawców w zakresie przygotowania Wniosków o dofinansowanie, w tym pod kątem spełnienia wymagań określonych w Programie, złożenie wniosku oraz jego wydruk.
 - ✓ **W 2024 r. została udzielona mieszkańcom pomoc przy złożeniu 115 wniosków o dofinansowanie w poziomie najwyższym, podwyższonym i podstawowym.** Pomoc wnioskodawcom przy rozliczeniu przyznanego dofinansowania, w tym przy poprawnym wypełnieniu wniosku o płatność oraz kompletowaniu wymaganych załączników. Została udzielona pomoc przy złożeniu 120 wniosków o płatność do wniosku o dofinansowanie, który został złożony wcześniej.
 - ✓ przekazywanie do WFOŚiGW w Lublinie wniosków o dofinansowanie, składanych przez wnioskodawców w Gminie. Łączna kwota dofinansowania z Programu Czyste Powietrze dla mieszkańców Gminy Zamość w 2024 r. wyniosła **4 575 870,20** zł. (dane otrzymane z WFOŚiGW w Lublinie).

5.6. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Zamość na lata 2015 – 2019 / aktualizacja do roku 2025

Dokument został przyjęty Uchwałą nr XVII/134/16 Rady Gminy Zamość z dnia 12 stycznia 2016 r. w sprawie przyjęcia do realizacji „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Zamość na lata 2015 - 2019”, zmieniony Uchwałą nr XXII/177/16 Rady Gminy Zamość z dnia 30 maja 2016 r.

W 2019 r. została opracowana **Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Zamość z perspektywą do roku 2025.**

Dokument został przyjęty Uchwałą nr XV/150/19 Rady Gminy Zamość z dnia 30 grudnia 2019 r. Aktualizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN) została opracowana w oparciu o „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Zamość na lata 2015-2019” (zwany „bazowym PGN”) sporządzonym w sierpniu 2015 r. Zmieniono zapisy dokumentu w następującym zakresie:

- aktualizacja ram czasowych działań planowanych do realizacji z 2019 do 2025 r.;
- aktualizacja wartości planowanych nakładów finansowych przewidzianych na realizację zadań w zakresie: modernizacji oświetlenia ulicznego w Gminie Zamość oraz termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej;
- aktualizacja i uzupełnienia w zakresie dokumentów strategicznych i możliwości finansowania działań ujętych w planie z programów krajowych i zagranicznych w tym Unii Europejskiej; korekty technicznej treści dokumentu.

W Aktualizacji PGN nie zmieniano przyjętych w pierwotnym dokumencie: roku bazowego 2014 jako wyjściowego do bilansowania redukcji poziomu emisji dwutlenku węgla, zysków energetycznych, itp. współczynników przeliczeniowych aktualnych na czas opracowywania dokumentu pierwotnego

Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Zamość jest dokumentem strategicznym, który koncentruje się na podniesieniu efektywności energetycznej, zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz redukcji emisji gazów cieplarnianych. Istotą Planu jest osiągnięcie korzyści ekonomicznych, społecznych i środowiskowych wynikających z działań zmniejszających emisję gazów cieplarnianych. Konieczność sporządzenia Planu Gospodarki Niskoemisyjnej oraz przede wszystkim realizacji przedsięwzięć opisanych w Planie wynika z postanowień Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (ratyfikowana przez Polskę w 1994 r.), uzupełniającego ją Protokołu z Kioto z 1997 r. oraz pakietu klimatyczno-energetycznego przyjętego przez Komisję Europejską w grudniu 2008 roku tj.:

- redukcji emisji gazów cieplarnianych o przynajmniej 20% w stosunku do poziomu z roku 1990 lub innego, możliwego do inwentaryzacji,
- zwiększenia udziału zużycia energii z odnawialnych źródeł do 20% w ogólnym zużyciu energii (w przypadku Polski 15%),
- redukcji zużycia energii pierwotnej o 20% w stosunku do prognoz na 2020 rok, czyli podniesienie efektywności energetycznej.

Celem PGN jest określenie, na podstawie analizy aktualnego stanu w zakresie zużycia energii i emisji gazów cieplarnianych na obszarze Gminy Zamość, działań zmierzających do redukcji zużycia energii, zwiększenia wykorzystania źródeł odnawialnych oraz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. W PGN zostały określone cele strategiczne i szczegółowe, długoterminowe do roku 2030 oraz krótkoterminowe na lata 2015-2019. Główny cel Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Zamość brzmi: **Poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji dwutlenku węgla oraz podniesienie efektywności energetycznej w Gminie i wkład w osiągnięcie celów określonych w pakiecie energetyczno-klimatycznym do roku 2020.**

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Zamość na lata 2015 – 2019 wskazuje 8 ogólnych zadań służących realizacji celu głównego:

1. Modernizacja oświetlenia ulicznego w Gminie Zamość
2. Działania edukacyjne skierowane do młodzieży
3. Działania edukacyjne skierowane do Urzędników Gminy
4. Działania edukacyjne skierowane do Mieszkańców Gminy
5. Stosowanie systemu zielonych zamówień

6. Instalacje urządzeń wykorzystujących energię odnawialną w budynkach mieszkalnych
7. Termomodernizacja budynków mieszkalnych
8. Poprawa parametrów dróg lokalnych przez ich przebudowę / budowę wraz z infrastrukturą około drogową np. chodniki, ścieżki rowerowe, oświetlenie, odwodnienie, oznakowanie w Gminie Zamość.

Realizację zadań pkt. 1, 6, 7 i 8 PGN obrazują informacje zawarte w innych pozycjach niniejszego raportu – wykonaniu budżetu Gminy 2024 roku, realizacja Strategii Rozwoju Gminy Zamość do 2030 roku..

5.7. Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Zamość na lata 2022 – 2025.

Gminny program opieki nad zabytkami dla Gminy Zamość na lata 2022 - 2025 został przyjęty Uchwałą Nr XLV/411/2022 Rady Gminy Zamość dnia 29 lipca 2022 r, ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego pod pozycją 4052/2022.

Z jego realizacji Wójt Gminy sporządza co dwa lata sprawozdanie, które przedstawia Radzie Gminy. Sprawozdanie za lata 2020 - 2021 zostało przyjęte na Sesji Rady Gminy Zamość dnia 01 kwietnia 2021 roku, natomiast za lata 2022-2023 zostanie opracowane w roku 2024.

Celem opracowania Gminnego programu opieki nad zabytkami Gminy Zamość jest wyznaczenie zasadniczych kierunków działań zmierzających do poprawy stanu zachowania dziedzictwa kulturowego w granicach administracyjnych Gminy Zamość. Zasadniczą przesłanką opracowania Gminnego programu opieki nad zabytkami było uznanie zasobów dziedzictwa kulturowego za istotny czynnik wpływający na rozwój społeczno-gospodarczy Gminy i poprawę jakości życia mieszkańców. Sprzyja temu poprawa stanu zachowania zabytków, właściwe eksponowanie walorów krajobrazu kulturowego oraz wykorzystanie zabytków na potrzeby społeczne, turystyczne, edukacyjne i gospodarcze. Gminny program opieki nad zabytkami wskazuje możliwości realizacji tych zadań poprzez planowe działania organizacyjne i finansowe, edukacyjne, oraz promujące i upowszechniające wiedzę o dziedzictwie kulturowym gminy, w szczególności wśród jej mieszkańców. Program nie ma charakteru aktu prawnego ani też uzupełniającego obowiązujące prawo. Przyjęty przez Radę Gminy w formie uchwały, program jest elementem polityki samorządowej. Jako dokument o charakterze strategicznym powinien służyć podejmowaniu planowych działań dotyczących inicjowania, wspierania, koordynowania prac i badań nad dziedzictwem kulturowym Gminy oraz upowszechniania i promowania dziedzictwa kulturowego gminy.

Do rejestru zabytków Województwa Lubelskiego wpisanych jest 11 poniższych obiektów:

- ❖ Borowina Sitaniecka – Rządówka Ordynacja wraz z drzewostanem,
- ❖ Bortatycze (Kolonja) – Zespół Folwarczny
- ❖ Chyża – Park, pozostałości z 1820 roku
- ❖ Lipsko – Cmentarz Parafialny Rzymsko Katolicki z drzewostanem i nagrobkami
- ❖ Lipsko - Kapliczka kolumnowa poświęcona Matce Boskiej, Chrystusowi i Św. Antoniemu
- ❖ Sitaniec – Kościół Parafialny Rzymsko Katolicki, Cmentarz wraz z drzewostanem
- ❖ Sitaniec Wolica – Rządówka Ordynacka z drzewostanem z drugiej połowy XIX wieku

- ❖ Zawada – Rządówka murowana wraz z drzewostanem z XIX -XX wieku
- ❖ Zawada – Cmentarz Wojenny z I Wojny Światowej
- ❖ Lipsko Polesie – Cmentarzysko Kurhanowe, (60 kurhanów)
- ❖ Mokre - Cmentarzysko Kurhanowe, (43 kurhanów)

Gminna Ewidencja Zabytków obejmuje 63 zabytków nieruchomych, Są to figurki, kapliczki, krzyże, obeliski, cmentarze, kościoły, chałupy mieszkalne. Umieszczono w niej także 282 pozycje zabytków archeologicznych. Trudno jest wskazać obiekty zabytkowe znajdujące się na terenie Gminy o największym znaczeniu. **Wyróżniają się:**

- Kaplica neogotycka św. Antoniego w Mokrem,
- Dawny budynek Urzędu Gminy w Mokrem,
- Zespół sakralny w Sitańcu w skład wchodzi świątynia św. Bartłomieja, dzwonnica z rzeźbą rokokową w prześwicie oraz parafialny cmentarz rzymsko-katolicki z unikalnym grobowcem rodziny Malczewskich herbu Tarnawa oraz grobowiec rodziny Lipczyńskich, pochodzących z końca XIX w.

Zgodnie z art. 5 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r., obowiązek opieki nad zabytkiem spoczywa na właścicielach czy posiadaczach zabytków, a organy administracji nie mogą zastąpić właścicieli w opiece nad przedmiotami ich własności, mogą natomiast wspierać i inicjować działania zmierzające do poprawy stanu zabytków. Jako najważniejsze zadania, zgodne z wyznaczonymi celami Gminnego programu opieki nad zabytkami Gminy Zamość, w roku 2019 było;

- konsekwentne egzekwowanie zapisów dotyczących działalności inwestycyjnej na obszarach objętych ochroną, określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- ochrona panoram widokowych o wartościach kulturowych,
- przeprowadzanie remontu przydrożnych kapliczek znajdujących się na terenie gminy,
- prowadzenie prac remontowo-konserwatorskich przy obiektach zabytkowych,

We wszystkich przypadkach opracowywanych dla terenu Gminy Zamość dokumentów studialnych oraz mających charakter prawa miejscowego dotyczących polityki przestrzennej (np. planach zagospodarowania przestrzennego), organy samorządowe Gminy Zamość na bieżąco:

- uwzględniały ochronę zabytków ujętych w gminnej ewidencji zabytków,
- uwzględniały zasady ochrony odnoszące się do wszelkich stref ochrony konserwatorskiej, w tym stref występowania stanowisk archeologicznych,
- wprowadzały zapisy zapewniającą prawidłową ochronę archeologiczną dziedzictwa kulturowego w stosunku do stref występowania stanowisk archeologicznych oraz innych obszarów chronionych.

Ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami uwzględnia się również przy wydawaniu przez Wójta Gminy Zamość decyzji o warunkach zabudowy.

W 2023 roku pozyskano dotację w łącznej kwocie 1 490 000 zł z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na remont konserwatorski Kościoła Parafialnego pw. Św. Bartłomieja w Sitańcu – realizacja w latach 2024-2025.

W 2024 roku przekazano Parafii w Sitańcu dotację celową w kwocie 20 410 zł na remont konserwatorski Kościoła Parafialnego pw. Świętego Bartłomieja w Sitańcu - etap I, oraz zawarto dwie umowy na przekazanie dotacji pozyskanej w 2023 roku z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

Pozostałe zadania skupiały się na działaniach z zakresu bieżącego utrzymania. Na przestrzeni kilku ostatnich lat szersze działania z użyciem środków budżetu Gminy podejmowane były wobec obiektów: Kaplicy neogotyckiej św. Antoniego w Mokrem, Cmentarzy Wojennych z I Wojny Światowej w Zawadzie i Płoskiem.

5.8. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

Po nowelizacji ustawy o ochronie zwierząt Rady Gmin zostały zobowiązane do corocznego uchwalania programów opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na swoich terenach. Rada Gminy Zamość od 2012 r. podejmuje każdego roku uchwały w sprawie przyjęcia takiego programu.

Poszczególne koszty realizacji programu w roku 2024 kształtowały się następująco:

- Odłapywanie zwierząt, usuwanie padliny, utylizacja łosia – **30 491,47 zł**,
- Umieszczenie w schronisku - 16 szt. x 1 845,00 zł = **29 520,00 zł**,
- Usługi weterynaryjne (kastacja, sterylizacja, uśpienie, leczenie) – **106 255,00 zł**
- Sterylizacja kotki (100%) – 187 szt. x 378,00 zł = **70 686,00 zł**,
- Kastacja kocura (100%)– 53 szt. 216,00 zł = **11 448,00 zł**,
- Kastacja kocura (50%) – 1 szt. x 108,00 zł= **108,00 zł**,
- Sterylizacja suki (100%) – 28 szt. x 378,00 zł = **10 584,00 zł**
- Sterylizacja suki (50%) – 4 szt. x 189,00 zł = **756,00 zł**,
- Kastacja psa (100%) – 12 szt. x 216,00 zł = **2 592,00 zł**
- Inne usługi (usypianie ślepych miotów) – 17 szt. x 216,00 zł = **3 672,00 zł**,
- leczenie – **6 409,00 zł**
- Zakup karmy dla kotów wolnożyjących – **1 993,00 zł**.

W okresie lat 2014-2024 odłapano i umieszczono w schronisku **310 psów** - w tym w roku 2024 - **16 psów**. Koszty realizacji programów w latach 2014 – 2024 przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 29. Gmina Zamość – Koszty realizacji programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt

Lp.	Rok	Całkowite koszty realizacji programu	W tym	Ilość psów umieszczonych w schronisku
			Umieszczanie psów w schronisku dla bezdomnych zwierząt	
1.	2024	168 259,47 zł	29 520,00 zł	16
2.	2023	183 093,61 zł	35 055,00 zł	19
3.	2022	125 993, 88 zł	47 970, 00 zł	26
4.	2021	120 565,80 zł	40 590,00 zł	22
5.	2020	124 235,60 zł	64 575,00zł	35
6.	2019	139 156,71 zł	77 490,00 zł	42
7.	2018	109 433,78 zł	60 885,00 zł	33
8.	2017	99 452,68 zł	55 350,00 zł	30
9.	2016	95 976,00 zł	55 350,00 zł	30
10.	2015	96 535,26 zł	66 420,00 zł	36
11.	2014	70 000,00 zł	47 000,00 zł	21
	ŁĄCZNIE	1 332 702,79 zł	580 205,00 zł	310

5.9. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2026

Cele strategiczne i cele operacyjne

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2026 została przyjęta Uchwałą Nr XXVI/244/21 Rady Gminy Zamość z dnia 28 stycznia 2021 r. na podstawie art. 17 ust.1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. W dokumencie programowym określono 6 celów strategicznych oraz składających się na nie cele operacyjne:

1. Cel Strategiczny: Aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym

Cele operacyjne:

- 1.1. Ograniczenie zjawiska ubóstwa jako podstawowego czynnika przyczyniającego się do wykluczenia społecznego,
- 1.2. Rozwój aktywnych form pomocy na rzecz osób bezrobotnych,
- 1.3. Rozwój zintegrowanego systemu przeciwdziałania bezdomności.

2. Cel uwzględnieniem Strategiczny: Rozwój zintegrowanego systemu wsparcia rodziny ze szczególnym pozycji dzieci i młodzieży

Cele operacyjne:

- 2.1. Koordynacja działań diagnostycznych i profilaktycznych w zakresie pieczy nad dzieckiem i rodziną,
- 2.2. Wspieranie rodziny i dziecka w prawidłowym funkcjonowaniu,
- 2.3. Tworzenie warunków dla rozwoju i zaspokajania potrzeb dzieci i młodzieży pozbawionej opieki rodzicielskiej.

3. Cel Strategiczny: Rozwój zintegrowanego systemu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie

Cele operacyjne:

- 3.1. Zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinie i minimalizowanie skutków jej występowania,
- 3.2. Zapobieganie uzależnieniom i minimalizowanie skutków ich występowania.

4. Cel Strategiczny: Rozwój zintegrowanego systemu wsparcia osób starszych

Cele operacyjne:

- 4.1. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu ludzi starszych,
- 4.2. Poprawa jakości życia osób starszych.

5. Cel Strategiczny: Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych

Cele operacyjne:

- 5.1. Podnoszenie świadomości społecznej na temat niepełnosprawności oraz praw i uprawnień osób niepełnosprawnych,
- 5.2. Aktywizacja osób niepełnosprawnych.

6. Cel Strategiczny: Partnerstwo na rzecz aktywnej integracji środowiska lokalnego

Cele operacyjne:

- 6.1. Profesjonalizacja służb społecznych,
- 6.2. Społeczeństwo obywatelskie jako czynnik integracji lokalnej.

Realizacja celów strategicznych

Założone cele strategiczne realizowano poprzez:

- 1) Projekt Systemowy „Moja Szansa – EFS” w zakresie wspierania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób bezrobotnych poprzez zwiększenie ich uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym,
- 2) Program pomoc państwa oraz pomoc gminy w zakresie dożywiania a także Program „Dostarczanie żywności dla najuboższej ludności Unii Europejskiej” w zakresie wspierania najuboższych rodzin/osób i dzieci,
- 3) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie wspierania osób i rodzin z problemem uzależnień,
- 4) Gminny Program Aktywności lokalnej w zakresie tworzenia warunków do współpracy z organizacjami pozarządowymi, środowiskami lokalnymi i samorządowymi na rzecz rozwoju społecznego i aktywizacji społeczeństwa lokalnego zamieszkującego na jednym obszarze mniejszym niż gmina,
- 5) Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 6) Gminny Program wspierania rodziny w zakresie wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej,
- 7) „Rządowy program wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne” w zakresie aktywizacji osób niepełnosprawnych,
- 8) Poprawę jakości życia osób starszych.

Zadania strategii realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zamościu. Poniższe zestawienie przedstawia środki finansowe przeznaczone na realizację powyższych celów.

Tabela nr 30. Gmina Zamość – Środki finansowe przeznaczone na realizację Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021 - 2026				
Rok	Zadania zlecone gminie - finansowane z budżetu Państwa	Zadania własne gminy finansowane z dotacji budżetu Państwa	Zadania własne gminy finansowane z EFS	Zadania własne gminy finansowane z dochodów własnych
2021	33 964 845 zł	1 241 436 zł	0	3 277 084 zł
2022	21 727 438 zł.	1 292 502 zł.	0	3 777 808 zł.
2023	10 075 815 zł	1 229 656 zł.	0	4 336 819 zł.
2024	12 149 707 zł.	1 665 391 zł.	0	5 238 091 zł.

Formy udzielanej pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej

1. Wsparcia w formie zasiłków stałych, okresowych, celowych, sprawienia pogrzebu, zdarzeń losowych:

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2021	366	892
2022	401	1008
2023	436	1047
2024	455	1081

2. Usługami opiekuńczymi objęto:

Rok	Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi
2021	38
2022	38
2023	40
2024	44

3. Pobyt w Domach Pomocy Społecznej:

Rok	Liczba osób przebywających w DPS
2021	31
2022	30
2023	30
2024	32

4. Pomoc żywnościową w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej przyznano:

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2021	172	499
2022	185	530
2023	118	334
2024	174	468

5. W pacach społecznie użytecznych udział wzięło:

Rok	Liczba osób uczestniczących w pracach
2021	21
2022	25
2023	25
2024	27

6. Działania w zakresie przeciwdziałanie przemocy w rodzinie podejmowano:

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2021	73	259
2022	70	219
2023	73	263
2024	68	222

7. Wsparcie asystenta rodziny otrzymało:

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2021	20	90
2022	17	85
2023	18	88
2024	18	81

8. Kartę Dużej Rodziny
od dnia 1 stycznia 2014r. do dnia 31 grudnia 2024 r. otrzymało 1 597 rodzin.

- Ogółem wydano **4 982** Karty Dużej Rodziny,

9. Stypendia i zasiłki szkolne dla uczniów z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej wypłacono:

Rok	Liczba uczniów	Liczba rodzin
2021	228	118
2022	195	104
2023	150	78
2024	115	62

9. Świadczenia rodzinne (zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie rodzicielskie, jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia się dziecka) wypłacono:

Rok	Liczba rodzin	Liczba świadczeń
2021	916	28 387
2022	889	25 321
2023	825	23 031
2024	658	18 124

10. Zasiłki dla opiekunów wypłacono:

Rok	Liczba rodzin	Liczba świadczeń
2021	8	98
2022	7	74
2023	5	40
2024	2	18

11. Dodatki mieszkaniowe i energetyczne wypłacono:

Rok	Liczba rodzin	Liczba świadczeń
2021	2	11
2022	3	27
2023	3	31
2024	5	42

12. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacono:

Rok	Liczba rodzin	Liczba dzieci
2021	84	135
2022	79	128
2023	71	113
2024	65	104

13. Świadczenia wychowawcze w ramach rządowego programu „Rodzina 500 +” funkcjonującego od 01.04.2016 r. wypłacono:

Rok	Liczba rodzin	Liczba dzieci
2021	2 560	4 557
2022	2 585	4 181
2023	5	6
2024	1	1

14. Jednorazowe świadczenie „Za życiem” zgodnie z ustawą z dnia 04.11.2016 r. wypłacono:

Rok	Liczba dzieci	Liczba świadczeń
2021	5	5
2022	5	5
2023	2	2
2024	3	3

15. Bon żłobkowy wypłacono:

Rok	Liczba dzieci	Liczba rodzin
2023	44	43
2024	58	55

16. Zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego dla potrzeb programu „Czyste Powietrze” wydano:

Rok	Liczba wnioskodawców
2021	102
2022	124
2023	352
2024	493

17. Dodatek osłonowy wypłacono:

Rok	Liczba rodzin
2022	2 972
2023	1
2024	1149

18. Refundacje podatku VAT za paliwa gazowe wypłacono:

Rok	Liczba rodzin
2023	51
2024	110

19. Bon energetyczny wypłacono w 2024 roku 1343 rodzinom

20. Świadczenie pieniężne z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia otrzymało:

Rok	Liczba wnioskodawców	Liczba obywateli Ukrainy
2022	112	637
2023	12	70
2024	5	18

21. Jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł dla osób, które opuściły Ukrainę w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa otrzymało:

Rok	Liczba rodzin	Liczba świadczeń
2022	186	427
2023	7	12
2024	3	4

5.10. Wieloletni gminny program osłonowy „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028

Uchwałą Nr LXI/577/23 Rady Gminy Zamość z dnia 22 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028. Powyższy program jest kontynuacją programu osłonowego z lat ubiegłych, przyjętych uchwałami:

- Uchwałą Nr II/15/18 Rady Gminy Zamość z dnia 29 listopada 2018 r. , wieloletni gminny program osłonowy „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023,
- Uchwałą Rady Gminy Zamość Wieloletni Program Osłonowy w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020.

Program jest przedsięwzięciem rządowym, mającym na celu wsparcie gmin w realizacji ich zadań własnych o charakterze obowiązkowym. Stanowi wsparcie finansowe w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej oraz spełniającym kryterium dochodowe w wysokości 200% kryterium, o którym mowa w art. 8 ust.1 ww. ustawy. Istotnym elementem Programu jest zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym jednego gorącego posiłku. Cel ten przyczyni się do poprawy poziomu życia rodzin o niskich dochodach, poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży, jak również kształtowania właściwych nawyków żywieniowych.

W ramach programu udzielono wsparcia w formie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży w przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych i ośrodkach szkolno – wychowawczych.

Informacje o liczbie osób i rodzin objętych programami w latach 2019-2023 r. oraz kosztach jego realizacji zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 31 GMINA ZAMOŚĆ. Wieloletni gminny program osłonowy „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 - 2023					
Rok realizacji programu	Liczba osób objętych programem	Liczba rodzin objętych programem	Kwota wydatkowanych środków		
			Łącznie	W tym środki budżetu Państwa	W tym środki budżetu Gminy
2019 rok	303	142	287 985,63 zł	172 604,00	115 381,63
2020 rok	233	109	184 369,00 zł	147 000,00	37 369,00
2021 rok	190	91	191 340,00 zł.	152 740,90	38 599,10
2022 rok	180	85	253 680,50 zł.	181 000,00	72 680,50
2023 rok	165	78	278 474,39 zł.	190 000,00	88 474,39

Informacje o liczbie osób i rodzin objętych programami w latach 2024-2028 r. oraz kosztach jego realizacji zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela nr 32 GMINA ZAMOŚĆ. Wieloletni gminny program osłony „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 - 2028

Rok realizacji programu	Liczba osób objętych programem	Liczba rodzin objętych programem	Kwota wydatkowanych środków		
			Łącznie	W tym środki budżetu Państwa	W tym środki budżetu Gminy
2024 rok	150	73	370 745,50	272 000,00	98 745,50

5.11. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024 przyjęty **Uchwałą Nr XLII/398/2022** Rady Gminy Zamość z dnia 31 marca 2022 r. jest kontynuacją poprzedniego programu, który łączy działania na rzecz rodziny. Program przygotowany jest w oparciu o art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Przesłanką uzasadniającą formułowanie programu jest konsolidowanie działań podejmowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego przy współudziale innych podmiotów, dla których wiodącym celem jest podejmowanie działań mających na celu utworzenie spójnego wsparcia rodzin, zwłaszcza tych przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Głównym celem realizowanego programu jest: **Wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych oraz zapobieganie ich dysfunkcyjności.**

Działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zamościu w odniesieniu do realizacji założeń programowych podejmowane są poprzez świadczenie pracy socjalnej przez pracowników socjalnych na rzecz rodzin mającą na celu monitorowanie sytuacji rodzin z dziećmi będących w trudnej sytuacji materialno – bytowej oraz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Prowadzenie pracy socjalnej odbywa się we współpracy z przedstawicielami Policji, placówek służby zdrowia, pedagogami szkolnymi. Ponadto, podejmowane były działania interwencyjne w zakresie zapewnienia odpowiedniego wsparcia dzieciom i rodzinom. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zamościu w zakresie zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej udziela pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacji, której swoimi zasobami nie są w stanie przezwyciężyć

Przyjęto iż, realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny będzie miała istotny wpływ na:

- zwiększenie wrażliwości społecznej na problemy dziecka i rodzin,
- wzmocnienie więzi rodzinnych,
- nabycie przez rodzinę umiejętności i wiedzy na temat właściwego rozwiązywania konfliktów emocjonalnych, wewnątrz rodzinnych oraz w odniesieniu do dzieci,
- kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich rodzin dysfunkcyjnych korzystających z usług asystenta,

- poprawę sytuacji życiowej rodzin,
- wzrost zaangażowania organizacji lokalnych w zakresie podejmowania działań środowiskowych,
- wzrost kompetencji i aktywności rodzin oraz poziomu ich zaangażowania w życie społeczne, zahamowanie wzrostu liczby rodzin dysfunkcyjnych.

5.12. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030

Uchwałą Nr LXIII/599/24 Rady Gminy Zamość z dnia 31 stycznia 2024 r. został uchwalony Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030. Zastąpił on przyjęty uchwałą Nr XXV/239/20 Rady Gminy Zamość z dnia 30 grudnia 2020 r. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2023.

Celem głównym programu jest zminimalizowanie skali występowania zjawiska przemocy domowej wśród mieszkańców Gminy Zamość poprzez zwiększenie skuteczności działań w kierunku przeciwdziałania przemocy.

Cele szczegółowe programu:

1. Podniesienie świadomości mieszkańców Gminy Zamość poprzez profilaktykę.
2. Wzrost skuteczności oddziaływania na osoby podejrzane o stosowanie przemocy domowej.
3. Objęcie pomocą i wsparciem osoby dotknięte przemocą domową.
4. Podniesienie efektywności działań osób, instytucji i przedstawicieli podmiotów realizujących działania w obszarze przeciwdziałania przemocy.

Działania podejmowane w kierunku zapewnienia bezpieczeństwa i zatrzymania przemocy w rodzinie realizowano w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” przedstawia poniższe zestawienie.

Tabela nr 33 Gmina Zamość – Procedura „Niebieska Karta” w latach 2021-2024				
Wyszczególnienie	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Liczba założonych Niebieskich Kart (NK)	68	67	68	54
Liczba spotkań grup roboczych/ grup diagnostyczno-pomocowych	222	237	222	220
Liczba posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego	7	6	8	8
Liczba rodzin objętych procedurą NK	73	70	73	68
Liczba osób w rodzinach objętych procedurą NK	259	219	263	222

5.13. Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Cele, zadania, finanse Programu

Głównym celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii przyjętego przez Radę Gminy Zamość Uchwałą Nr VIII/94/24 z dnia 30 grudnia 2024 roku jest zmniejszenie skali zjawiska alkoholizmu oraz narkomanii i podnoszenie świadomości lokalnej w zakresie szkodliwości nadużywania wyrobów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Założone cele osiągnięto poprzez realizację następujących zadań:

I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu lub narkotyków oraz udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej oraz ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez: punktów konsultacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu, członków ich rodzin osób będących ofiarami przemocy :

- w siedzibie Urzędu Gminy Zamość,
- w miejscowości Lipsko Polesie
- w miejscowości Wólka Wieprzecka.

II. Udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i zjawisko przemocy poprzez :

- udzielanie informacji i wsparcia psychicznego osobom zgłaszającym problem alkoholowy w rodzinie,
- pomoc psychologiczną i informacyjną osobom zgłaszającym problem przemocy w rodzinie,
- udzielanie porad prawnych, pomoc w sporządzaniu pozwów i pism urzędowych.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla młodzieży poprzez:

- sfinansowanie zakupu materiałów i sprzętu sportowego do realizacji warsztatów i zajęć sportowych dla dzieci prowadzonych w świetlicach wiejskich,
- organizacja wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.

Skupiono się na ochronie dzieci i młodzieży przed zagrożeniami wynikającymi z używania narkotyków, która polegała przede wszystkim na organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz realizacja programów profilaktycznych mających na celu wyrobienie mechanizmów obronnych i wskazanie alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu

IV. Działalność edukacyjna poprzez:

- prenumeratę czasopism np. Świat Problemów, Remedium, udostępnianie nauczycielom i innym osobom zainteresowanym,
- publikowanie artykułów dotyczących problematyki uzależnień.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii finansowany jest w całości ze środków uzyskanych z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Środki finansowe wydatkowane na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w latach 2016 – 2024 przedstawia poniższe zestawienie.

Zwalczanie narkomanii

	2016 rok	2017 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Środki programu	2.000,01 zł	7.000,00 zł	1.000,00 zł	1.000,00 zł	918,00zł	4.000,00zł	4.979,40 zł	3.539,97zł	5.999,25 zł

Przeciwdziałanie alkoholizmowi

	2016 rok	2017 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Środki programu	172.639,03zł	188.701,56zł	197.831,19zł	195.475,84zł	123.722,29zł	109.789,62zł	195.237,08zł	131.582,32zł	209.592,39zł

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych spotyka się na posiedzeniach, na których podejmowała działania w zakresie motywowania do podjęcia leczenia osób zgłoszonych na leczenie. Osobami zgłaszającymi byli najczęściej najbliżsi członkowie rodzin, pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz policja. Komisja kierowała osoby zgłoszone do biegłego w celu wydania opinii psychiatryczno-psychologicznych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, osoby wobec których wydano opinię na temat uzależnienia, które nie podjęły leczenia skierowane do Sądu o zobowiązanie do poddania się leczeniu odwykowemu.

Działania Komisji Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prezentuje poniższe zestawienie:

Liczba osób korzystająca z pomocy GKRPA w latach:

Opis	2016 rok	2017 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Liczba osób zgłoszonych na leczenie do Komisji	37	28	31	28	29	24	37	22	29
Liczba spraw rozpatrzonych dotyczących osób uzależnionych	63	69	72	65	47	36	49	27	34
Liczba osób skierowanych do biegłego w celu wydania opinii nt. uzależnienia	37	61	69	47	29	24	37	22	29
Liczba osób skierowanych do sądu w sprawie wydania postanowienia o obowiązku leczenia	13	31	38	37	14	14	12	10	12
Liczba wydanych postanowień w sprawie zgodności lokalizacji punktów sprzedaży.	18	17	16	11	21	16	16	16	13

5.14. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie pożytku publicznego na rok 2024

Program współpracy Gminy Zamość z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami na rok 2024 został przyjęty Uchwałą Nr LXI/576/23 Rady Gminy Zamość z dnia 22 listopada 2023 roku.

Formy współpracy

Zgodnie z przyjętym Programem władze gminy współpracują z organizacjami pozarządowymi poprzez powierzenie lub wspieranie wykonania zadań wymienionych w programie. Program współpracy wyznacza zadania umożliwiające zaspokajanie potrzeb mieszkańców oraz pozwala dysponować środkami publicznymi na finansowanie lub dofinansowanie zadań realizowanych przez organizacje pozarządowe. Realizując program współpracy z organizacjami pozarządowymi w 2023 roku gmina Zamość podejmowała działania o charakterze finansowym jak i poza finansowym. Współpraca o charakterze finansowym realizowana była poprzez powierzenie lub wspieranie wykonania tych zadań wraz z udzieleniem dotacji na ich realizację. Współpraca o charakterze finansowym realizowana była poprzez powierzenie lub wspieranie wykonania tych zadań wraz z udzieleniem dotacji na ich realizację.

Na realizację zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty o których mowa w art.3 ust.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w ramach programu zaplanowano w budżecie Gminy 2024 roku kwotę **1 708 540,00 zł**, natomiast wydatkowano kwotę w wysokości – **1 635 540,00 zł**, w tym na konkursy na podstawie art. 19a tzw. *małe granty* - **25 000,00 zł**.

W ramach powyższej kwoty ogłoszono konkursy ofert, zawarto umowy z zakresu:

- Ochrony zdrowia - 7 zadań (w tym 1 z art. 19a)
- Oświaty i wychowania – 2 zadania
- Kultury fizycznej - 7 zadań (w tym 2 z art. 19a)
- Opieka społeczna – 1 zadanie

Realizując Program Gmina Zamość wspierała sektor pozarządowy również w formach poza finansowych poprzez:

- wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności i współdziałania,
- promocję działalności organizacji pozarządowych,
- doradztwo i udzielanie przez Gminę Zamość pomocy merytorycznej organizacjom pozarządowym,
- aktualizację witryny internetowej Gminy Zamość w zakresie informacji dotyczących organizacji pozarządowych z terenu Gminy.

Dotacje dla Stowarzyszeń na realizację zadań własnych Gminy

- 1) **Uczniowski Klub Sportowy "Azymut" Siedliska** na realizację zadania publicznego pod nazwą „Organizacja szkolenia skierowanego w szczególności dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Zamość w zakresie orientacji sportowej, piłki siatkowej dziewcząt obejmująca: prowadzenie zajęć sportowych, organizację turniejów, zawodów oraz obozów sportowych i udziału w konsultacjach szkoleniowych, zakup sprzętu sportowego i wyposażenia oraz organizację udziału uczestników szkolenia we współzawodnictwie sportowym” - **250.000,00 zł.**
- 2) **Stowarzyszenie Turystyczno – Sportowe „GRYF” Gmina Zamość** na realizację zadania publicznego pod nazwą „Organizacja szkolenia w zakresie piłki nożnej z wykorzystaniem obiektów sportowo- rekreacyjnych Gminy Zamość i skierowanego w szczególności dla dzieci i młodzieży z Gminy Zamość obejmująca: prowadzenie naboru i zajęć rekreacyjno-sportowych dla grup dziecięcych i młodzieżowych (skrzatów, żaków, orlików, młodzików, trampkarzy, seniorów) organizację turniejów, zawodów i obozów sportowych, zakup sprzętu sportowego, organizację udziału uczestników szkolenia we współzawodnictwie sportowym”. - **630.000,00 zł**
- 3) **Stowarzyszenie Turystyczno – Sportowe „GRYF” Gmina Zamość** na realizację zadania publicznego pod nazwą „Popularyzacja i upowszechnianie piłki nożnej wśród mieszkańców Gminy Zamość przez organizację współzawodnictwa wśród dzieci, młodzieży i dorosłych pn. „XI Turniej Piłki Nożnej im. Jana Wojtaszka” – **10.000,00 zł**
- 4) **Zamojski Klub Karate „Kyokushin”** na realizację zadania publicznego pod nazwą „Organizacja szkolenia dla dzieci i młodzieży z Gminy Zamość w zakresie karate kyokushin obejmująca: organizację obozów sportowych, zakup sprzętu sportowego, organizację udziału uczestników szkolenia we współzawodnictwie sportowym” - **10.000,00 zł**
- 5) **Zamojski Klub Karate „Kyokushin”** na realizację zadania publicznego pod nazwą: „X Ogólnopolski Turniej Karate Kyokushin o Puchar Wójta Gminy Zamość” - **10.000,00 zł**
- 6) **Uczniowski Klub Piłkarski SUCHOWICZTEAM** na realizację zadania publicznego pod nazwą „Organizacja szkolenia w zakresie piłki nożnej dziewcząt z wykorzystaniem obiektów sportowo- rekreacyjnych Gminy Zamość i skierowanego w szczególności dla dzieci i młodzieży z Gminy Zamość obejmująca: prowadzenie naboru i zajęć rekreacyjno-sportowych dla kategorii orliczek, młodziczek, organizację turniejów, zawodów, zakup sprzętu sportowego, organizację udziału uczestników szkolenia we współzawodnictwie sportowym ” – **50.000,00 zł.**
- 7) **Klub Sportowy "Agros" w Zamościu** na realizację zadania publicznego pod nazwą „Organizacja szkolenia dla dzieci i młodzieży z Gminy Zamość w zakresie lekkoatletyki, kolarstwa, zapasów, łucznictwa, podnoszenia ciężarów obejmująca: prowadzenie zajęć sportowych, organizację turniejów sportowych oraz udział uczestników szkolenia we współzawodnictwie sportowym” - **35.000,00 zł.**
- 8) **Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Krok za krokiem” w Zamościu** na realizację zadania publicznego pod nazwą „Dowożenie uczniów niepełnosprawnych z terenu Gminy Zamość (z miejscowości: Sitaniec, Lipsko, Bortatycze, Wychody, Hubale, Szopinek, Zawada, Borowina Sitaniecka, Kalinowice, Żdanów, Żdanówek, Płoskie, Białobrzegi) do ośrodków dla dzieci niepełnosprawnych celem spełnienia obowiązku szkolnego i obowiązku nauki w okresie styczeń-czerwiec 2024 roku oraz wrzesień-grudzień 2024 roku”. Na realizację zadania przekazano kwotę **290.000,00 zł**
- 9) **Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligencją KOŁO Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy w Zamościu** na realizację zadania publicznego pod nazwą „Dowożenie uczniów niepełnosprawnych z terenu Gminy Zamość (z miejscowości: Sitaniec, Lipsko, Bortatycze, Wychody, Hubale, Szopinek, Zawada, Borowina Sitaniecka, Kalinowice, Żdanów, Żdanówek, Płoskie

- ,Białobrzegi) do ośrodków dla dzieci niepełnosprawnych celem spełnienia obowiązku szkolnego i obowiązku nauki w okresie styczeń-czerwiec 2024 roku oraz wrzesień-grudzień 2024 roku". Na realizację zadania przekazano kwotę **228.540,00 zł**
- 10) **Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Wiarus”** na realizację zadania publicznego pod nazwą „Organizacja, prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego dla osób z problemem alkoholowym, współzależnych oraz osób doświadczających przemocy w rodzinie”. Na realizację zadania przekazano kwotę **35.000,00 zł**.
- 11) **Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Roztocze”** na realizację zadania publicznego pod nazwą „Organizacja, prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego dla osób z problemem alkoholowym, współzależnych oraz osób doświadczających przemocy w rodzinie”. Na realizację zadania przekazano kwotę **35.000,00 zł**
- 12) **Parafia św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Wielączy** na realizację zadania publicznego pod nazwą „Wypoczynek wyjazdowy i formacyjny” **5.000,00 zł**
- 13) **Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym Krok za krokiem w Zamościu** na realizację zadania publicznego pod nazwą " zadanie " Promocja zdrowia w tym głównie działania w zakresie ochrony zdrowia ważne z punktu widzenia problemów społecznych, obejmujących w szczególności działania na rzecz osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie Gminy Zamość". Na realizację zadania przekazano kwotę **6.000,00 zł**.
- 14) **Stowarzyszenie Kobiet Po Leczeniu Raka Piersi "Amazonki"** na realizację zadania publicznego pod nazwą „Promocja zdrowia w tym głównie działania w zakresie ochrony zdrowia, ważne z punktu widzenia problemów społecznych, obejmujących w szczególności działania na rzecz osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie Gminy Zamość " -Odetchnij pełną piersią- . Na realizację zadania przekazano kwotę **6 000,00zł**
- 15) **Stowarzyszenie Osób ze Stwardnieniem Rozsianym** na realizację zadania publicznego pod nazwą „Promocja zdrowia w tym głównie działania w zakresie ochrony zdrowia, ważne z punktu widzenia problemów społecznych, obejmujących w szczególności działania na rzecz osób niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie Gminy Zamość ". Na realizację zadania przekazano kwotę **5.000,00zł**
- 16) **Stowarzyszenie Honorowych Dawców Krwi przy Urzędzie Gminy Zamość** na realizację zadania publicznego pod nazwą „ Promowanie i wspieranie honorowego krwiodawstwa wśród mieszkańców Gminy Zamość” -Organizacja działań na rzecz promocji honorowego krwiodawstwa- Na realizację zadania przekazano kwotę **35. 000,00 zł**
- 17) **Polski Komitet Pomocy Społecznej Organizacja Pożytku Publicznego Zamość** na realizację zadania publicznego pod nazwą „Dożywianie osób i rodzin dotkniętych ubóstwem- bezpłatne wydawanie żywności w ramach programu” Dostarczanie żywności dla najuboższej ludności Unii Europejskiej”. Na realizację zadania przekazano kwotę **20.000,00 zł**

Łączna kwota wydatków budżetu Gminy związana z zawarcie 17 powyższych umów = 1.660.540,00zł.

5.15. Ocena aktualności obowiązujących dokumentów planowania przestrzennego

Teren Gminy Zamość objęty jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, zatwierdzonym Uchwałą nr XXX/261/98 Rady Gminy Zamość z dnia 16 czerwca 1998 r., kilkakrotnie zmienianym. Ostatnia **siódma** zmiana Studium została zatwierdzona **Uchwałą LII/496/23 Rady Gminy Zamość z dnia 3 marca 2023 r.** Zmiany spowodowane są rozwojem Gminy oraz jej specyficznym charakterem i położeniem – gmina pierścieniowa wokół miasta Zamość. Studium” nie jest aktem prawnym, ale podlega uchwaleniu przez Radę Gminy jako instrument działalności samorządu gminnego wskazujący kierunki rozwoju Gminy dla osiągnięcia zamierzonych celów oraz stanowi podstawę do opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Prawo miejscowe na terenie Gminy stanowiące jest przez Miejscowe Planów Zagospodarowania Przestrzennego (m.p.z.p.) – jest ich **44**:

- **17** m.p.z.p. opracowywanych i uchwalanych na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1994 roku Nr 89, poz. 415, ze zmianami)
 - **28** m.p.z.p. opracowane i uchwalone po wejściu w życie zapisów ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2023 roku, poz. 977 z późn. zm.)
- Łącznie miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązują na powierzchni **1949,32 ha** tj. ok. 9,8% całkowitej powierzchni Gminy.

W trakcie opracowania są **3** plany oraz **4** zmiany planów obowiązujących oraz opracowanie Planu Ogólnego Gminy Zamość.

- m.p.z.p. w miejscowości Łapiguz – obejmujący pow. ok. 4,5 ha
- zmiana m.p.z.p. miejscowości Kalinowice i Wólka Panieńska – obejmujący pow. ok. 8,0ha
- m.p.z.p. części obrębów geodezyjnych Chyża Kolonia, Siedliska, Wysokie – obejmujący pow. ok. 150,07 ha
- m.p.z.p. części miejscowości Chyża – obejmujący pow. 32,6 ha
- zmiana m.p.z.p. miejscowości Płoskie – obejmujący pow. 8,8 ha
- zmiana m.p.z.p. miejscowości Skokówka – obejmujący pow. 1,7 ha
- zmiana m.p.z.p. miejscowości Kalinowice i Wólka Panieńska po ok. 0,3 ha
- plan ogólny gminy Zamość

Tabela nr 34. Gmina Zamość – Wydawane decyzje i dokumenty z zakresu planowanie przestrzennego							
Rok	Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego	Decyzje o warunkach zabudowy				Wypisy i wyrysy z mpzp	Zaświadczenia z zakresu planowania przestrzennego
		Mieszkaniowej wielorodzinnej	Mieszkaniowej jednorodzinnej	Usługowej	Innej		
2018	50	0	180	8	37	188	
2019	52	0	232	19	63	209	
2020	63	0	250	12	54	190	
2021	38	2	343	10	78	191	
2022	31	1	283	4	62	105	643
2023	30	0	365	7	55	119	666
2024	20	0	457	6	133	149	763
ŁĄCZNIE	284	3	2110	66	482	1152	

6. REALIZACJA UCHWAŁ PODJĘTYCH PRZEZ RADĘ GMINY ZAMOŚĆ

W 2024 roku Rada Gminy Zamość podjęła 138 uchwał, 23 uchwały Rada wykonała we własnym zakresie, 6 uchyliła a 109 zostało skierowanych do wykonania przez Wójta Gminy. Spośród nich:

- 41 dotyczyło spraw budżetu, finansów, podatków i opłat lokalnych,
 - 38 spraw gospodarki gruntami,
 - 26 spraw organizacyjnych,
 - 4 planowania przestrzennego,
- Z ogólnej liczby 109 uchwał przekazanych do realizacji Wójtowi Gminy:
- 63 wykonano,
 - 24 stanowi prawo miejscowe,
 - 22 jest w trakcie realizacji.

Ponadto w realizacji jest 8 uchwał podjętych przez Radę Gminy Zamość w latach 2019-2023.

W grupie uchwał w trakcie realizacji znajdują się uchwały z następujących zadań:

1/ z zakresu spraw finansowych z podjętych 41 uchwał w trakcie realizacji jest 1 uchwała:

- Uchwała V/49/24 z 25 września 2024r, zmieniająca uchwałę Rady z sierpnia 2024r w spr. udzielenia pomocy Rzeczej Województwu Lubelskiemu w zakresie opracowania dokumentacji technicznej na budowę drogi dla pieszych i rowerów w ciągu drogi wojewódzkiej nr 849. W wyniku postpowania przetargowego 4 grudnia 2024r. podpisano umowę z wykonawcą dokumentacji projektowo-kosztorysowej. Termin wykonania umowy 5 maj 2025r.

2/ z zakresu planowania przestrzennego z podjętych 4 uchwał w dalszej realizacji pozostały 3 uchwały:

- Uchwała LXIV/616/24 z dnia 28 lutego 2024r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Zamość. 8 lipca 2024r. podpisano umowę z projektantem planu firmą Kanon z Otrębus. Zgodnie z umową I etap opracowania planu powinien być zakończony do 15 lutego 2025.
- Uchwała LXV/629/24 z dnia 3 kwietnia 2024r, w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego m. Kalinowice i Wólka Panieńska. 3 lipca 2024r, podpisano umowę na opracowanie zmiany planu z Panią Anną Gruszką z Mokrego. Obecnie plan jest na etapie uzgodnień z instytucjami.
- Uchwała LXV/631/24 z dnia 3 kwietnia 2024r. zmieniająca uchwałę XLIV/470/22 z dnia 2 czerwca 2022r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego m. Kalinowice i Wólka Panieńska. 02 czerwca 2023r. podpisano umowę na opracowanie zmiany planu z Panią Anną Gruszką z Mokrego. Termin wykonania opracowania to zgodnie z umową 12 m-cy. Z uwagi na zmianę zakresu opracowania aneksowano umowę 29 maja 2024r. Termin wykonania opracowania przedłużono do 31.12.2024 i aneksem nr 2 wydłużono do 31 maja 2025r.

3/ z zakresu gospodarki gruntami – z podjętych 38 uchwał w dalszej realizacji pozostaje 18 uchwał:

- Uchwała LXIV/617/24 z 28 lutego 2024r. na zbycie 2 nieruchomości w Siedliskach o łącznej pow.0,6709 ha. 20.11.2024r. odbył się przetarg zakończony wynikiem negatywnym , gdyż nikt do niego nie przystąpił. W ciągu 6 m-cy od wyniku I przetargu będzie ogłoszony II. Obecnie nabyciem tych nieruchomości zainteresowany jest właściciel sąsiedniej nieruchomości.
- Uchwała LXV/633/24 z 3 kwietnia 2024r. na nabycie 3 nieruchomości w Wólce Panieńskiej o łącznej pow. 0,2296 ha. Większość dokumentów została już zgromadzona. Czekamy na przeprowadzenie sprawy spadkowej po zmarłym współwłaścicielu działek.
- Uchwała III/23/24 z 26 czerwca 2024r. na nabycie nieruchomości w Kalinowicach – oczekujemy na dostarczenie niezbędnych dokumentów przez właściciela nieruchomości.
- Uchwała III/25/24 z 26 czerwca 2024r. na zbycie 4 nieruchomości w Lipsku Polesiu o łącznej pow. 0,4815 ha. Rzeczoznawca opracował operaty szacunkowe. Gmina złoży wniosek o wydanie decyzji o warunkach zabudowy dla w/w działek, a następnie zostanie ogłoszony przetarg na sprzedaż tych nieruchomości.
- Uchwała IV/38/24 z 28 sierpnia 2024r. na nabycie 15 działek w Szopinku. Dokumenty niezbędne do sporządzenia aktu notarialnego zostały złożone w kancelarii notarialnej w cel ich weryfikacji. Po potwierdzeniu ich kompletności będzie ustalony termin zawarcia aktów notarialnych.
- Uchwała IV/39/24 z 28 sierpnia 2024r na nabycie nieruchomości w Szopinku o pow.0,6424 ha. Większość dokumentów niezbędnych do

zawarcia aktu notarialnego została już zgromadzona. Oczekujemy na zaświadczenie z Urzędu Skarbowego od właściciela w/w nieruchomości i wówczas zostanie ustalony termin zawarcia aktu.

- Uchwała IV/43/24 z 28 sierpnia 2024r. na nabycie 2 nieruchomości w Płoskiem o łącznej pow. 0,0884 ha. Gmina jest użytkownikiem wieczystym w/w działek. Zgromadzono niezbędne dokumenty w celu przedłożenia Wojewodzie wniosku o nabycie w/w działek na własność.
- Uchwałą IV/44/24 z 28 sierpnia 2024r. na nabycie 2 nieruchomości w Bortatyczach o łącznej pow. 0,8835 ha. Gmina jest użytkownikiem wieczystym w/w działek. Zgromadzono niezbędne dokumenty w celu przedłożenia Wojewodzie wniosku o nabycie w/w działek na własność.
- Uchwała IV/45/24 z 28 sierpnia 2024r. na nabycie nieruchomości gruntowej w Zamościu (budynek UG Zamość). Gmina jest użytkownikiem wieczystym w/w działek. Został złożony wniosek do Prezydenta Miasta o sprzedaż prawa własności na rzecz użytkownika wieczystego.
- Uchwała VI/66/24 z 30 października 2024r. na oddanie w najem nieruchomości stanowiącej mienie gminy o pow. 20 m² w Wysokiem. Do 8 stycznia 2025r. do publicznej wiadomości podany był wykaz o oddanie w najem. Jesteśmy w trakcie przygotowywania umowy.
- Uchwała VI/67/24 z 30 października 2024r. na oddanie w najem lokalu o pow. 84 m² w Wysokiem. Wykaz został podany do publicznej wiadomości. Dotychczasowy najemca posiada umowę do 5 lutego 2025r. Po tym terminie zostanie sporządzona nowa umowa.
- Uchwała VI/68/24 z 30 października 2024r. na nabycie 4 nieruchomości w Wólce Panieńskiej o łącznej pow. 0,0762 ha. Nie wszyscy właściciele nieruchomości złożyli niezbędne dokumenty. Po ich zgromadzeniu zostanie ustalony termin zawarcia aktu notarialnego.
- Uchwała VII/83/24 z 27 listopada 2024r. na nabycie nieruchomości w Sitańcu Wolicy. Dokumenty zostały złożone w kancelarii notarialnej w celu ich weryfikacji. Po ich sprawdzeniu zostanie umówiony termin podpisania aktu notarialnego.
- Uchwała VII/84/24 z 27 listopada 2024r. na dokonanie darowizny 4 nieruchomości w Sitańcu Wolicy na rzecz Powiatu Zamojskiego z przeznaczeniem na drogę powiatową. Uchwała została przekazana do Starostwa, ale Powiat wystąpił z wnioskiem o przekazanie 2 nieruchomości. Po zgromadzeniu stosownych dokumentów będzie sporządzony akt notarialny na 2 nieruchomości. Natomiast w sprawie 2 pozostałych nieruchomości Gmina zwróciła się z wnioskiem do Rejonowego Zarządu Infrastruktury w Lublinie o zajęcie stanowiska w kwestii nabycia przez Powiat tych nieruchomości, które znajdują się w ciągu drogi powiatowej w Zarządzie Infrastruktury.
- Uchwała VII/85/24 z 27 listopada 2024r. na zbycie nieruchomości w Sitańcu. Została podpisana umowa z rzeczoznawcą majątkowym celem wyceny wartości rynkowej tej nieruchomości. Termin realizacji umowy 31.01.25r.
- Uchwała VII/86/24 z 27 listopada 2024r. na zbycie 2 nieruchomości o łącznej pow. 0,1073 ha w Wólce Panieńskiej. Została podpisana umowa z rzeczoznawcą majątkowym celem wyceny wartości rynkowej tych nieruchomości. Termin realizacji umowy 31.01.25r.
- Uchwała VII/87/24 z 27 listopada 2024r. zmieniająca uchwałę XLVI/424/22 na oddanie w dzierżawę nieruchomości o pow. 0,40 ha w Siedliskach z przeznaczeniem na prowadzenie działalności na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Do 8 stycznia 2025r. został podany do publicznej wiadomości wykaz o oddanie w dzierżawę. Obecnie przygotowywane są dokumenty celem zawarcia umowy.
- Uchwała VII/88/24 z 27 listopada 2024r. na oddanie w dzierżawę 40 m² w Wysokiem. Do 8 stycznia 2025r. został podany do publicznej wiadomości wykaz o oddanie w dzierżawę. Obecnie przygotowywane są dokumenty celem zawarcia umowy.

Uchwały Rady Gminy z 2023r. pozostające w realizacji:

- Uchwałą LIV/512/23 z 27 kwietnia 2023r. w spr. przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębów geodezyjnych Chyża Kolonia, Siedliska, Wysokie. Obecnie staramy się w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi o zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na nierolnicze.
- Uchwałą LIV/551/23 z 30 sierpnia 2023r. w spr. przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego m. Chyża. Projekt został przesłany do uzgodnień.
- Uchwałą LIV/553/23 z 30 sierpnia 2023r. w spr. przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy usługowej w m. Płoskie. Projekt został przesłany do uzgodnień.
- Uchwałą LIV/554/23 z 30 sierpnia 2023r. w spr. przystąpienia do sporządzenia zmiany planu zagospodarowania przestrzennego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w m. Skokówka. Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna wstrzymała wydanie opinii do czasu przedstawienia koncepcji przez wnioskodawcę.

Uchwały Rady Gminy z 2022r. pozostające w realizacji:

- Uchwałą XII/392/22 z dnia 31 marca 2022r. na zbycie dwóch nieruchomości w Mokrem o łącznej pow.0,0956 ha. Sporządzono wykaz, który został podany do publicznej wiadomości. Pierwszy przetarg ogłoszono na 20 listopada 2024r. Nikt do niego nie przystąpił. Kolejny zostanie ogłoszony w ciągu 6 m-cy od dat ogłoszenia z możliwością obniżenia ceny. Jest zainteresowaniem nabyciem przez właściciela sąsiedniej nieruchomości.

Uchwały Rady Gminy z 2020r. pozostające w realizacji:

- Uchwałą XXIII/213/20 z 30 października 2020r. w sprawie przystąpienia do opracowania mpzp części m. Łapiguz. Obecnie staramy się w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi o zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na nierolnicze.

Uchwały Rady Gminy z 2019r. pozostające w realizacji:

- Uchwałą Nr VII/66/19 z 25 kwietnia 2019r. na nabycie nieruchomości w Sitańcu Wolicy o pow.0,0069 ha na poszerzenie drogi gminnej nr 393. Czekamy na właściciela nieruchomości aby udzielił pełnomocnictwa i upoważnienia w celu pobrania dokumentów ze Starostwa Powiatowego. Właściciel mieszka za granicą i nie wykazuje zainteresowania przekazaniem gminie tej nieruchomości.
- Uchwałą Nr XIII/125/19 z dnia 30 października 2019r. na nabycie nieruchomości w Jatutowie o pow.0.09 ha na poszerzenie istniejącej drogi gminnej o nr 110385L, działka nr 71/24. Dokumenty niezbędne do sporządzenia aktu notarialnego zostały złożone w kancelarii notarialnej w cel ich weryfikacji. Po potwierdzeniu ich kompletności będzie ustalony termin zawarcia aktu notarialnego.

7. BEZPIECZŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym w art. 7 ust.1 pkt. 14 określa, że wśród wielu zadań własnych gminy są także sprawy z zakresu - cytując „**porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego**”. Samorząd Gminy Zamość zadania z tego zakresu realizuje poprzez współpracę z Komendą Miejską Policji w Zamościu, Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Zamościu, oraz zapewnienie gotowości prowadzenia działań przez 12 Jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych.

7.1. Ochotnicze Straże Pożarne

Art. 29 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej wprowadza generalną zasadę, iż koszty funkcjonowania jednostek ochrony przeciwpożarowej pokrywane są z: 1) budżetu państwa 2) budżetów jednostek samorządu terytorialnego, 3) dochodów instytucji ubezpieczeniowych, ubezpieczających osoby prawne i fizyczne. Art. 32 ust.2 i 3 ustawy precyzuje zakres zadań, które powinny być finansowane z budżetu gminy w sposób bezpośredni. Cytując art. 32 ust. 2 – „**Koszty wyposażenia, utrzymania, wyszkolenia i zapewnienia gotowości bojowej ochotniczej straży pożarnej ponosi gmina, z zastrzeżeniem art. 35 ust. 1**” (szkolenie prowadzi nieodpłatnie Państwowa Straż Pożarna). Z treści art. 32 ust.3 ustawy wynika, że gmina ma również obowiązek: bezpłatnego umundurowania członków ochotniczych straży pożarnych, ubezpieczenia ich w instytucji ubezpieczeniowej (także członków Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych), oraz ponoszenia okresowych badań lekarskich. Z treści art. 32 ust. 3a ustawy wynika, że wójt gminy może zatrudnić komendanta gminnego ochrony przeciwpożarowej. Może nim być komendant gminny Związku OSP RP.

Powyższy stan prawny został zmieniony ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych, którą znowelizowano 7 lipca 2023 r. ustawą o zmianie ustawy o ochotniczych strażach pożarnych oraz niektórych innych ustaw. Jej art. 32.1 wprowadza generalną zasadę, iż koszty funkcjonowania jednostek ochrony przeciwpożarowej pokrywane są z: **1) budżetów jednostek samorządu terytorialnego**, 2) środków budżetu państwa przekazywanych Komendantowi Głównemu Państwowej Straży Pożarnej, 3) wpływów instytucji ubezpieczeniowych, o których mowa w art. 38 i art. 39 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, 4) środków pochodzących od osób fizycznych i osób prawnych przekazywanych w szczególności w formie dobrowolnych składek lub darowizn, 5) środków pochodzących ze zbiorów publicznych, 6) środków W ramach realizacji zadania własnego w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

Art. 10.1 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych określa, że „**w ramach realizacji zadania własnego w zakresie ochrony przeciwpożarowej gmina zapewnia, stosownie do posiadanych sił i środków, ochotniczym strażom pożarnym :**

- 1) obiekty, tereny, pojazdy i sprzęt specjalistyczny, środki ochrony indywidualnej, umundurowanie, w tym umundurowanie wyjściowe, i środki łączności oraz ich utrzymanie;
1a) finansowanie szkoleń innych niż wskazane w art.11 ust.1 oraz szkoleń z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy,”
- 2) ubezpieczenie strażaków ratowników OSP i kandydatów na strażaków ratowników OSP oraz młodzieżowych drużyn pożarniczych i dziecięcych drużyn pożarniczych, w tym ubezpieczenie grupowe, od odpowiedzialności cywilnej i następstw nieszczęśliwych wypadków, podczas wykonywania powierzonych zadań;
- 3) badania lekarskie strażaków ratowników OSP przeprowadzane w celu stwierdzenia braku przeciwwskazań do udziału w działaniach ratowniczych;
- 4) badania lekarskie na strażaków ratowników przeprowadzane w celu stwierdzenia braku przeciwwskazań do udziału w szkoleniu podstawowym przygotowującym do bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych.”
- 5) wyżywienie strażaków ratowników OSP podczas prowadzenie działań ratowniczych, udziału w działaniach ratowniczych oraz akcjach ratowniczych, udziału w działaniach prowadzonych przez inne służby, inspekcje i stráže trwających co najmniej 6 godzin, a także szkoleniach, ćwiczeniach i zawodach sportowo – pożarniczych trwających co najmniej 8 godzin”.

Zgodnie z art.7 wyżej powołanej ustawy wynika, że w celu koordynacji straży pożarnych funkcjonujących na terenie gminy Wójt Gminy może powołać komendanta gminnego ochrony przeciwpożarowej., którego wyznacza spośród strażaków OSP lub pracowników podległego mu urzędu.

Z treści art. 11. 1 wynika, że szkolenia, w tym specjalistyczne, strażaków ratowników OSP oraz kandydatów na strażaków ratowników OSP prowadzi nieodpłatnie Państwowa Straż Pożarna na podstawie programów opracowanych przez Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej i zatwierdzanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz na podstawie programu kursu kwalifikowanej pierwszej pomocy, o którym mowa w ustawie z 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (dz. U. z 2023 r. poz.1541).”.

Dodano ust. 6 w brzmieniu: „6. Gmina może wspierać finansowo Państwową Straż Pożarną w prowadzeniu szkoleń, o których mowa w ust.1, stosownie do posiadanych środków finansowych”.

Stan osobowy

Na terenie Gminy Zamość działalność prowadzi 12 Jednostek OSP. W ramach Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego funkcjonują OSP Mokre i OSP Białowola oraz dodatkowo bez zawartej umowy OSP Bortatycze, OSP Płoskie, OSP Zawada i OSP Wólka Wieprzecka. Na koniec roku 2024 do OSP należało: 545 członków zwyczajnych (w tym: 85 kobiet i 460 mężczyzn), 24 członków honorowych oraz 3 wspierających. Liczba członków razem: 572, w tym 485 mężczyzn i 87 kobiet. Przy 11 Jednostkach OSP istnieją Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze, do których łącznie na koniec 2024 roku należało 188 członków, w tym: 88 dziewcząt i 100 chłopców

Działalność operacyjna Jednostek OSP za 2024 rok

Udział w akcjach ratowniczo - gaśniczych:

- 228 Strażaków Ratowników wyjeżdżało do 38 pożarów,
- 1153 Strażaków Ratowników wyjeżdżało do 263 innych zdarzeń (w tym: wypadki drogowe, wichury, podtopienia, wyjazdy gosp., ćwiczenia, alarmy fałszywe)

Udział w szkoleniach:

- 23 strażaków OSP ukończyło 133 godzinne szkolenie dla Strażaków Ratowników,
- 5 strażaków OSP ukończyło szkolenie kierującego działaniami ratowniczymi (dowódcy),
- 2 strażaków OSP ukończyło szkolenie kierowca konserwator,
- 9 strażaków OSP ukończyło recertyfikację kwalifikowanej pierwszej pomocy przedmedycznej.

Tabela nr 35. Gmina Zamość. Udział jednostek OSP w działaniach ratowniczych i innych zdarzeniach w 2024 roku

Lp.	Nazwa OSP	Pożary	Ilość uczestniczących ratowników	Inne zdarzenia (wypadki drogowe, wichury, podtopienia)	Ilość uczestniczących ratowników	Wyjazdy gospodarcze,	Ilość uczestniczących ratowników	ćwiczenia	Ilość Uczestniczących ratowników	Alarmy fałszywe	Ilość uczestniczących ratowników	Łącznie ilość wyjazdów	Ilość uczestniczących ratowników
1.	OSP Białowola	9	41	33	139	5	15	1	4	-	-	48	199
2.	OSP Bortatycze	9	54	39	234	15	15	1	4	-	-	64	307
3.	OSP Lipsko	-	-	2	8	4	16	-	-	-	-	6	24
4.	OSP Mokre	11	61	59	331	4	14	1	4	1	4	76	414
5.	OSP Płoskie	3	36	24	84	5	18	-	-	-	-	32	138
6.	OSP Pniówek	-	-	-	-	4	8	-	-	-	-	4	8
7.	OSP Sitaniec	-	-	-	-	5	10	-	-	-	-	5	10
8.	OSP Skokówka	-	-	6	20	6	30	-	-	-	-	12	50
9.	OSP Wysokie	-	-	-	-	3	9	-	-	-	-	3	9
10.	OSP Wólka Wieprzecka	-	-	2	10	10	12	-	-	-	-	12	22
11.	OSP Zawada	6	36	19	114	10	40	-	-	-	-	35	190
12.	OSP Żdanówek	-	-	2	8	2	2	-	-	-	-	4	10
Razem:		38	228	186	948	73	189	3	12	1	4	301	1381

Spośród w/w:

- 2 wyjazdy do zdarzeń na terenie Gminy Zamość zadysponowanych przez Wójta Gminy Zamość,
- 184 wyjazdy do zdarzeń dysponowane przez Miejskie Stanowisko Kierowania Komendy Miejskiej PSP w Zamościu.
- 72 wyjazdy gospodarcze zadysponowane przez Wójta Gminy Zamość
- 1 wyjazd gospodarczy dysponowany przez Miejskie Stanowisko Kierowania Komendy Miejskiej PSP w Zamościu.

Tabela nr 36. Gmina Zamość - Wyposażenie Jednostek OSP - stan na 31.12.2024 rok

Lp.	Nazwa OSP	Samochód ciężki	Samochód średni	Samochód lekki	Automat. Defibrylator zewnętrzny	Aparat nadciśnieniowy	Zestaw OSP R-1 z tlenoterapią	Zestaw hydraulicznych narzędzi ratowniczych	Motopompa PO3,PO5, TOHATSU i inne	motopompa szlamowa	motopompa pływająca	Piła do drewna	Piła do Stali i betonu	Radiotelefon samochodowy	Radiotelefon nasobny
1.	OSP Białowola	1	-	2	1	8	1	1	2	4	2	3	1	3	4
2.	OSP Bortatycze	-	1	1	1	4	1	1	2	2	1	3	1	3	4
3.	OSP Lipsko	-	-	1	-	-	-	-	1	1	-	1	-	1	2
4.	OSP Mokre	1	-	2	1	4	1	1	3	2	1	2	1	3	4
5.	OSP Płoskie	-	1	1	2	4	1	1	1	1	1	2	1	2	3
6.	OSP Pniówek	-	-	1	-	-	-	-	1	1	-	1	-	1	-
7.	OSP Sitaniec	-	-	1	-	-	-	-	1	1	-	1	-	1	-
8.	OSP Skokówka	-	-	1	-	-	-	-	1	1	-	1	-	1	-
9.	OSP Wysokie	-	-	1	-	-	-	-	2	2	1	1	-	1	-
10.	OSP Wólka Wieprzecka	-	-	2	-	-	-	-	2	1	1	-	-	2	2
11.	OSP Zawada	-	1	1	-	3	1	1	2	2	-	2	-	2	4
12.	OSP Żdanówek	-	-	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	-
Razem:		2	3	15	5	23	5	5	19	19	7	17	4	21	23

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym jednym z zadań Gminy jest wyposażenie i utrzymanie magazynu przeciwpowodziowego. W 2015 roku został wyremontowany budynek będący własnością Gminy Zamość w miejscowości Mokre (nr bud.131), w którym zostało wydzielone pomieszczenie dla urządzenia magazynu przeciwpowodziowego.

Biorąc pod uwagę realną skalę zagrożenia przeciwpowodziowego magazyn przeciwpowodziowy wyposażony został w najbardziej dostępny i najprostszy w wykorzystaniu a jednocześnie najbardziej skuteczny w walce z żywiołem sprzęt przeciwpowodziowy, w ilościach pozwalających na podjęcie efektywnych działań. W magazynie tym znajduje się także wyposażenie niezbędne do wykorzystania podczas innych działań kryzysowych.

Tabela nr 37. Gmina Zamość - Wyposażenie Gminnego Magazynu Przeciwpowodziowego - stan na 31.12.2024 rok						
Lp.	Nazwa asortymentu	Ilość		Lp.	Nazwa asortymentu	Ilość
1.	Worek przeciwpowodziowy	100 szt.		18.	Przedłużacz	1 szt.
2.	Kamizelka ostrzegawcza	20 szt.		19.	Rękawice nitrylowe	1 op
3.	Pachołek drogowy	6 szt.		20.	Rękawice (pcv, ocieplane, gumowe)	5 par
4.	Plandeka	20 szt.		21.	Gaśnica	1 szt.
5.	Hak/widły	4 szt.		22.	Wiadro	5 szt.
6.	Latarka diodowa	10 szt.		23.	Młotek ślusarski	4 szt.
7.	Nosze sanitarne	5 szt.		24.	Młot okopowy	2 szt.
8.	Łom	4 szt.		25.	Siekiera ciesielska	3 szt.
9.	Oskard lekki	6 szt.		26.	Śpiwór	4 szt.
10.	Kilof	8 szt.		27.	Koc polarowy	5 szt.
11.	Łopata	5 szt.		28.	Koc gaśniczy azbestowy	1 szt.
12.	Szpadel	26 szt.		29.	Wodery	5 par
13.	Drabina	1 szt.		30.	Buty gumowe	1 para
14.	Szczotka	1 szt.		31.	Buty gumowo – filcowe	4 pary
15.	Maska ochronna FFP2	170 szt.		32.	Ośłona twarzy	5 szt.
16.	Apteczka przenośna	1 szt.		33.	Podkładka pod gwoździe	½ kg
17.	Płyn do dezynfekcji	10 op./5 l		34.	Gwoździe	10 kg

Środki finansowe wydatkowane z budżetu Gminy Zamość w 2024 roku - Ochotnicze Straże Pożarne:

Ogółem środki budżetu Gminy Zamość wydatkowane – **563 528,14 zł.**

- Na wynagrodzenie kierowców OSP Mokre ,OSP Białowola oraz OSP Bortatycze wydatkowano (w tym pochodne) - **191 713,10 zł.**
- Pozostałe wynagrodzenia bezosobowe (ze składką na ubezpiec. społ.) - **21 720,00 zł.**
- Na bieżące utrzymanie OSP w 2023 roku wyniosły **- 300 095,04 zł:**
 - Zakup sprzętu, umundurowania, zakup akumulatorów, opon do pojazdów pożarniczych, zakup paliwa i olejów do sprzętu silnikowego i pojazdów, części do napraw wyposażenia - **115 422,52 zł.**

- Zakup wyposażenie dla OSP Wólka Wieprzecka w ramach funduszu sołeckiego - **10 000,00 zł**
- Remont i naprawy samochodów i sprzętu, przeglądy techniczne, gwarancyjne - **57 308,16 zł**,
- Opłaty telekomunikacyjne (telefony i utrzymanie systemu selekt. wywoływania w 4 jednostkach OSP - **3 058,42 zł**,
- Ubezpieczenie pojazdów będących na wyposażeniu OSP, ubezpieczenie NNW członków OSP i MDP oraz nabycie upr. dla kierowców poj. upr. - **21 453,94 zł**,
- Badania lekarskie kandydatów na strażaków ratowników i ratowników uprawniające do udziału w działaniach ratowniczych oraz kierowców pojazdów uprzywilejowanych - **10 930,00 zł**,
- Wypłata ekwiwalentów za udział w działaniach ratowniczych i szkoleniach pożarniczych - **81 922,00 zł**,
- Dotacja celowa z budżetu na dofinansowanie do zakupów inwestycyjnych - do zakupu lekkiego samochodu ratowniczo - gaśniczego Renault Master dla OSP Płoskie - **50 000,00 zł**

W 2024 roku na realizację zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej pozyskano środki w kwocie **223 986,58 zł** ,
Prezentuje je poniższe zestawienie:

Tabela nr 38. Gmina Zamość – pozyskane przez Jednostki OSP środki zewnętrzne (dotacje) do zakupu wyposażenia - 2024 rok								
Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej	Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej w ramach Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego	Fundacja ORLEN	Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego	LHS - Linia Hutnicza Szerokotorowa	Związek OSP RP	Wkład własny jednostek OSP	Środki budżetu Gminy Zamość	Wartość ogólna zakupu w zł
4 670,00 zł	7 950,00 zł	100 000,00 zł	103 592,58 zł	3 000,00 zł	4 774,00 zł	26 645,26 zł	55 464,00 zł	306 095,84 zł
223 986,58 zł								

7.2. Zarządzanie kryzysowe

Obrona cywilna wydatkowano kwotę **1 599,00 zł** na zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 1 599,00 zł. - worków do zabezpieczenia przeciwpowodziowego.

Zarządzanie kryzysowe wydatkowano kwotę **4 500,00 zł** na opracowanie systemu do przetwarzania informacji niejawnych

Usuwanie skutków klęsk żywiołowych wydatkowano kwotę **50 000,00 zł** - dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych - Gmina Kłodzko, na pokrycie skutków klęski żywiołowej jaka nawiedziła zachodni region Polski.

7.3. Komenda Miejska Policji w Zamościu
INFORMACJA o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie gminy Zamość w 2024 roku
(Tekst wybrany z Informacji przedłożonej Radzie Gminy)

PRZESTĘPCZOŚĆ OGÓŁEM

W **2024** roku w Komendzie Miejskiej Policji w Zamościu na terenie Gminy Zamość:

- stwierdzono **276** przestępstw ogółem (w 2023 r. – **245**), tj. o 31 więcej,
- wykryto **217** przestępstw (w 2023 r. – **185**), tj. o 32 więcej,
- ustalono **145** podejrzanych (w 2023 r. – **163**), tj. o 18 mniej,
w tym **2** nieletni (w 2021 r. – 1), tj. 1 więcej.

Wskaźniki wykrywalności wyniosły:

- przestępczości ogółem – **78,62 %** (w 2023 r. – **74,60 %**) tj. o **4,02 %** wyższy,
- przestępczości o charakterze kryminalnym – **82,18 %** (w 2022 r. – **76,74 %**), tj. o **5,44 %** wyższy.

W poniższych kategoriach przestępstw najbardziej dokuczliwych społecznie, w 2024 roku, na terenie gminy Zamość zanotowano następujące zmiany w liczbie czynów stwierdzonych:

➤ kradzież cudzej rzeczy	- 10	(w 2023 r. – 18),	tj. o 8 mniej,
➤ kradzież z włamaniem	- 3	(w 2023 r. – 5),	tj. o 2 mniej,
➤ rozbój i wymuszenie rozbójnicze	- 0	(w 2023 r. – 0),	tj. o bez zmian,
➤ bójka i pobicie	- 0	(w 2023 r. – 1),	tj. o 1 mniej,
➤ uszczerbek na zdrowiu	- 2	(w 2023 r. – 5),	tj. o 3 mniej,
➤ uszkodzenie rzeczy	- 3	(w 2023 r. – 10),	tj. o 7 mniej.

Przestępczość narkotykowa na terenie gminy Zamość w 2024 roku

- stwierdzono 10 przestępstw (w 2023 r. - 11), tj. o 1 mniej,
- wykryto 10 przestępstw (w 2023 r. - 10), tj. o 1 mniej,

- ustalono 6 podejrzanych (w 2023 r. - 12), tj. o 6 mniej,
- w tym 0 nieletni (w 2023 r. - 0), tj. bez zmian.

Na terenie miasta i gminy Zamość:

- ujawniono 24 nieletnich będących pod wpływem alkoholu (w 2023 r. – 27);
- 3 nieletnich, którzy samowolnie oddalili się z placówek opiekuńczo – wychowawczych (w 2023 r. - 13)
- 1 nieletniego, którzy samowolnie oddalił się ze schroniska dla nieletnich (w 2023 r. – 2)
- 21 nieletnich, którzy samowolnie oddalili się z domów rodzinnych (w 2023 r. - 12)

SŁUŻBA PREWENCYJNA

W okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r. odnotowano **2 543** ośmiogodzinnych służb obchodowych, wykonanych przez dzielnicowych pozamiejskich Komendy Miejskiej Policji w Zamościu na terenie gminy Zamość (w 2023 r. 2 529).

Policjanci KMP Zamość przeprowadzili na terenie samej gminy Zamość **1845** (w 2023 r. 1 698) interwencji, w tym:

- w ruchu drogowym – 649
- domowych – 151
- związanych ze spożywaniem alkoholu – 7
- związanych z zakłócaniem porządku – 93
- innych – 945 (m.in. ulicznych, kradzieży, uszkodzenia mienia, udzielenie asysty)

Rozłożenie interwencji na terenie gminy Zamość z podziałem na rejony służbowe dzielnicowych:

- **Rejon nr 13 obejmujący: - 592 interwencji,**
obejmuje miejscowości gminy Zamość: Białobrzegi, Borowina Sitaniecka, Bortatycze, Bortatycze Kolonia, Chyża, Łapiguz, Sitaniec, Sitaniec Kolonia, Sitaniec Wolica, Szopinek, Wysokie.
- **Rejon nr 14 obejmujący: - 648 interwencji,**
obejmuje miejscowości gminy Zamość: Białowola, Jatutów, Kalinowie, Lipsko, Lipsko–Kosobudy, Lipsko – Polesie, Pniówek, Skokówka, Wólka Panieńska, Zalesie, Zwódne, Żdanów, Żdanówek.
- **Rejon nr 15 obejmujący: - 5=605 interwencji,**
➤ obejmuje miejscowości gminy Zamość: Hubale, Mokre, Płoskie, Siedliska, Siedliska Kolonia, Skaraszów, Wieprzec, Wierzchowiny, Wólka Wieprzecka, Wychody, Zarzecze, Zawada.

Wykroczenia

W analizowanym okresie policjanci na terenie Miasta i Gminy Zamość ujawnili ogółem 38 356 wykroczeń (łącznie z WRD) (w 2023 r. 36 038):

<u>Tabela nr 39.</u> GMINA ZAMOŚĆ. Ujawnione wykroczenia według rodzajów.		
Rodzaj wykroczenia	2023 rok	2024 rok
porządkowi i spokojowi publicznemu	988	1091
Instytucjom państwowym , samorządowym i społecznym- art.65a	68	93
bezpieczeństwu osób i mienia	188	183
bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji	28 188	29 588
Osobie	0	0
Mieniu	1 044	1 032
obyczajności publicznej	1 048	1 449
Urządzeniom użytku publicznego	309	309
przepisom o ochronie przyrody ochronie zwierząt rybactwie śródlądowym	76	140
przepisom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciw. alk.	1 633	2 102
innym przepisom	2 995	2 369
łącznie	36 537	38 356

PROCEDURA NIEBIESKA KARTA

W 2024 roku na terenie gminy Zamość policjanci sporządzili **34** (w 2023 r. – 51) „Niebieskie Karty”.

8. ANALIZA DZIAŁNOŚCI WÓJTA GMINY W INNYCH OBSZARACH

8.1. Podatki lokalne

Podatki lokalne są jednym z ważniejszych źródeł dochodów budżetu Gminy. Wpływy z tego tytułu w 2024 roku to **15 892 659 zł** co stanowi **14%** wszystkich dochodów bieżących własnych. Poniższe zestawienia obrazują decyzje Organów Gminy lat 2016 – 2024 w zakresie stawek podatków lokalnych. Porównuję je także z maksymalnie możliwymi stawkami oraz wskazują skutki finansowe tych decyzji.

Tabela nr 40. Gmina Zamość – stawki podatków lokalnych 2016-2024									
Rodzaj podatku lokalnego	2016 rok	2017 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Podatek rolny – gospodarstwa rolne									
Maksymalna możliwa stawka podatku	134,38 zł	131,10 zł	131,23 zł	135,90 zł	146,15 zł	146,38 zł	153,70 zł	185,12 zł	224,08zł
Stawka podatku w Gminie Zamość	95,00 zł	95,00 zł	95,00 zł	95,00 zł	100,00 zł	100,00 zł	105,00 zł	115,00 zł	115,00 zł
udział stawki podatku w Gminie w maksymalnie możliwej stawce podatkowej	70,70 %	72,46 %	72,39 %	69,90 %	68,42 %	68,32 %	68,32%	62,12%	51,33 %
Podatek rolny – nieruchomości									
Maksymalna możliwa stawka podatku	268,76 zł	262,20 zł	262,46 zł	271,80 zł	292,30 zł	292,75 zł	307,40 zł	370,25zł	448,15zł
Stawka podatku w Gminie Zamość	190,00 zł	190,00 zł	190,00 zł	190,00 zł	200,00 zł	200,00 zł	210,00 zł	230,00 zł	230,00zł
udział stawki podatku w Gminie w maksymalnie możliwej stawce podatkowej	70,70 %	72,46 %	72,39 %	69,90 %	68,42 %	68,32%	68,32%	62,12%	51,33%
Budynki mieszkalne									
Maksymalna możliwa stawka podatkowa	0,75 zł	0,75 zł	0,77 zł	0,79 zł	0,81 zł	0,85 zł	0,89 zł	1,00 zł	1,15 zł
Stawka podatku w Gminie Zamość	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł.	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
udział stawki podatku w Gminie w maksymalnie możliwej stawce podatkowej	0 %	0 %	0%	0%	0 %	0%	0%	0%	0%

Nieruchomości - grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej									
Maksymalna możliwa stawka podatkowa	0,89 zł	0,89 zł	0,91 zł	0,93 zł	0,95 zł	0,99 zł	1,03 zł	1,16 zł	1,34 zł
Stawka podatku w Gminie Zamość	0,80 zł	0,80 zł	0,80 zł	0,80 zł	0,85 zł	0,85 zł	0,90 zł	1,00 zł	1,00 zł
udział stawki podatku w Gminie w maksymalnie możliwej stawce podatkowej	89,89%	89,89%	87,91%	86,02%	89,47 %	85,86%	87,38%	86,20%	74,63%
Nieruchomości – grunty pozostałe									
Maksymalna możliwa stawka podatkowa	0,47 zł	0,47 zł	0,48 zł	0,49 zł	0,50 zł	0,52 zł	0,54 zł	0,61 zł	0,71 zł
Stawka podatku w Gminie Zamość	0,35 zł	0,35 zł	0,35 zł	0,35 zł	0,40 zł	0,40 zł	0,42 zł	0,46 zł	0,46 zł
udział stawki podatku w Gminie w maksymalnie możliwej stawce podatkowej	74,47%	74,47%	72,91%	71,43%	80,00 %	76,92%	77,78%	75,41%	64,79%
Nieruchomości – budynki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej									
Maksymalna możliwa stawka podatkowa	22,86 zł	22,66 zł	23,10 zł	23,47 zł	23,90 zł	24,84 zł	25,74 zł	28,78 zł	33,10 zł
Stawka podatku w Gminie Zamość	18,50 zł	18,50 zł	18,50 zł	18,50 zł	19,00 zł	19,00 zł	20,00 zł	22,00 zł	22,00 zł
udział stawki podatku w Gminie w maksymalnie możliwej stawce podatkowej	80,93%	81,64%	80,08%	78,82 %	79,50 %	76,49%	77,70%	76,44%	66,47%
Nieruchomości - budynki pozostałe									
Maksymalna możliwa stawka podatkowa	7,68 zł	7,62 zł	7,77 zł	7,90 zł	8,05 zł	8,37 zł	8,68 zł	9,71 zł	11,17 zł
Stawka podatku w Gminie Zamość	4,20 zł	4,20 zł	4,20 zł	4,20 zł	4,25 zł	4,25 zł	4,30 zł	4,80 zł	4,80 zł
udział stawki podatku w Gminie w maksymalnie możliwej stawce podatkowej	54,69%	55,11%	54,05%	53,16%	52,80 %	50,78%	49,54%	49,43%	42,98%
Rodzaj podatku lokalnego	2016 rok	2017 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok

Organ stanowiący gminy decyduje o wysokości stawek podatkowych i ich różnicowaniu. W samorządowej polityce fiskalnej Gminy Zamość występują zarówno korzyści jak i preferencje podatkowe stosowane wobec podatników. Do korzyści podatkowych stale stosowanych na terenie gminy Zamość należy zaliczyć obniżenie górnych stawek podatkowych. Jest to sytuacja, w której na mocy uchwał Rada Gminy obniża stawki podatkowe poniżej poziomu maksymalnego ustalonego w obwieszczeniu lub komunikacie. Taka sytuacja dotyczy podatku rolnego, podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych.

Wśród stosowanych w 2024 roku korzyści podatkowych dominowały obniżenia górnych stawek podatkowych (tabela nr 45). Stanowiły one ponad **93,75%** ogólnej wartości korzyści podatkowych. Zwolnienia podatkowe to ok. **8,10%** ogólnej wartości. Korzyści podatkowe przyznane podatnikom na podstawie Ordynacji podatkowej w postaci umorzeń stanowiły ok. **0,05%**.

W latach 2016-2024 cena żyta do poboru podatku rolnego została obniżona, skutek to mniejsze wpływy w okresie 9 lat o kwotę **8.932.454,82 zł.**

Wśród preferencji podatkowych stosowanych na obszarze Gminy Zamość w omawianym okresie należą: 1) zwolnienia budynków mieszkalnych na podstawie Uchwały Nr LXI/580/23 Rady Gminy Zamość z dnia 22 listopada 2023 r. w sprawie wprowadzenia zwolnień od podatku od nieruchomości na terenie gminy Zamość, 2) zwolnienia od podatku od nieruchomości budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej w zakresie produkcji lub usług na mocy uchwały Nr VIII/55/15 Rada Gminy Zamość z dnia 25 maja 2015r. w sprawie wprowadzenia zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis w związku z utworzeniem nowych miejsc pracy na terenie gminy Zamość, zmienionej Uchwałą Nr XXIV/226/20 Rady Gminy Zamość z dnia 26 listopada 2020r., 3) zwolnienia samochodów ciężarowych o DMC powyżej 3,5 tony do poniżej 12 ton związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną w zakresie podstawowej produkcji produktów rolnych na podstawie Uchwały Nr XIII/119/19 Rada Gminy Zamość z dnia 30 października 2019 r. w sprawie wprowadzenia zwolnień w podatku od środków transportowych. Potencjalne wpływy z tytułu zwolnień podatkowych w 2024 roku były niższe o **kwotę 537 135,22 zł.** Największy udział stanowiły zwolnienia budynków mieszkalnych, tj. 98,42 %.

Tabela nr 41. Gmina Zamość – Skutki obniżenia górnych stawek podatków, udzielonych ulg i zwolnień, oraz wydanych decyzji przez organ podatkowy w latach 2022 - 2023 roku. Łącznie osoby prawne i fizyczne (sprawozdanie z wykonania budżetu)					
Rok budżetowy	Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczony za okres sprawozdawczy	Skutki udzielonych ulg i zwolnień obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych)	Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja Podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy		Łącznie:
			umorzenia zaległości podatkowych	umorzenia odsetek za zwłokę	
	1	2	3	4	5
2024 rok	8 119 789,59 zł	537 135,22 zł	1 970,00 zł	2 542,00 zł	8 661 436,81 zł
2023 rok	5 335 682,85 zł	536 280, 08 zł	1 008,00 zł	32,00 zł	5 873 002,93 zł
2022 rok	3 975 554,54 zł	499 743,24 zł	12 785,00 zł	688,00 zł	4 488 770,78 zł

8.2. Mienie gminne

Nieruchomości gruntowe, budynki

Gmina Zamość jest właścicielem ogółem **553,7083ha** gruntów, których przeznaczenie według Ewidencji Gruntów i Budynków jest następujące:

- **Grunty rolne** (użytki rolne: grunty orne, sady, łąki, pastwiska, grunty rolne zabudowane, grunty pod stawami, grunty pod rowami, grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych; **nieużytki**) - o łącznej powierzchni **83,2797 ha**.
- **Grunty leśne** (lasy; grunty zadrzewione i zakrzewione) - o łącznej powierzchni **25,4968 ha**.
- **Grunty zabudowane i zurbanizowane** (tereny mieszkaniowe, tereny przemysłowe, inne tereny zabudowane, zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy, tereny rekreacyjno-wypoczynkowe) - o łącznej powierzchni **37,8714 ha**.
- **Tereny komunikacyjne** (drogi, tereny kolejowe, inne tereny komunikacyjne, grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych, grunty rolne w użytkowaniu jako drogi) – o łącznej powierzchni **407,0604 ha**.

Faktyczne zagospodarowanie w/w gruntów:

- użytkowanie wieczyste **11,663 ha**
- dzierżawa, najem, użyczenie **78,0214 ha**
- użytkowanie **0,52 ha**
- drogi **407,0604 ha,**
- grunty pozostałe **56,4435 ha**

Gmina Zamość na swoim terenie posiada cztery nieruchomości w prawie użytkowania wieczystego (stanowiące własność Skarbu Państwa) o łącznej powierzchni **0,9719 ha** położone:

- w Bortatyczach dwie nieruchomości o powierzchni nieruchomości gruntowej **0,8835 ha**,
- w Płoskiem dwie nieruchomości o łącznej powierzchni **0,0884 ha**.

Na terenie miasta Zamość:

- Gmina posiada prawo własności budynku przy ulicy Peowiaków 92, będącego siedzibą Urzędu Gminy oraz prawo użytkowania wieczystego gruntu o powierzchni **0,0311 ha**, na którym zlokalizowany jest przedmiotowy budynek.
- Gmina posiada prawo własności nieruchomości o powierzchni **0,2972 ha** zabudowanej budynkiem przy ulicy Szczepreskiej 120

W okresie sprawozdawczym od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r.

- Ubyło ogółem **0,18 ha** gruntów
w tym:
 - sprzedaż **0,15 ha**
 - zasiedzenie **0,03 ha**
- Przybyło ogółem **9,6735 ha** gruntów
w tym:
 - nabytych w formie aktów notarialnych – **3,5789 ha**
 - nabytych w drodze decyzji administracyjnych:
 - ZRiD– **1,142 ha**
 - komunalizacja - **0,4352 ha**
 - zasiedzenie – **1,10 ha**
 - aktualizacja ewidencji gruntów i budynków - **3,4174 ha**

Dochody oraz instrumenty finansowe Gminy Zamość

Dochody Gminy 2024 roku uzyskane z tytułu:

- sprzedaży gruntów **8 100,00 zł**
- odszkodowania z tytułu przejęcia na rzecz Skarbu Państwa własności prawa własności nieruchomości pod drogi wojewódzkie i krajowe **63 720,70 zł**
- Przekształcenia i sprzedaż prawa użytkowania wieczystego **1 161,22 zł**
- opłat z tytułu użytkowania wieczystego **66 993,16 zł**
- czynszu za dzierżawę i najem **233 826,23 zł**
- odsetki za nieterminowe wpłaty **1 259,65 zł**

Łącznie 375 060,96 zł

Gmina Zamość posiada instrumenty finansowe w postaci udziału 150 akcji serii B3 na kwotę **21 000,00 zł** w Lubelskiej Giełdzie Rolno – Ogrodniczej Spółka Akcyjna z siedzibą w Elizówce.

Drogi objęte ewidencją drogową

Wg stanu na 31 grudnia 2024 r.

Łączna długość dróg gminnych – **141,596 km** w tym:

Drogi objęte ewidencją: Drogi publiczne – **141,596 km**

- o nawierzchni bitumicznej 104,783 km
- o nawierzchni z kostki 2,158 km
- o nawierzchni gruntowej wzmocnionej 32,406 km
- o nawierzchni gruntowej 2,249 km

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

Gmina posiada:

- **5 ujęć wody**
- **152,42 km** sieci wodociągowej (głównej)
 - przybyło w stosunku do 2023 r. **14 km** sieci wodociągowej.
- **85,20 km** sieci kanalizacji (główna)
 - Przybyło w stosunku do 2023 r. **0,12 km** sieci kanalizacyjnej.

Mieszkania

Gmina posiada łącznie 26 lokali:

- **22** przeznaczonych do najmu socjalnego, w tym:
 - ✓ 8 w m. Wieprzec,
 - ✓ 1 w m. Białowola,
 - ✓ 4 w m. Lipsko (w tym 3 lokale nie zasiedlone z uwagi na zły stan techniczny).
 - ✓ 1 w m. Siedliska,
 - ✓ 1 w m. Chyża,
 - ✓ 1 w m. Mokre,
 - ✓ 2 w m. Zawada,
- 4 inne mieszkania – Białowola, Borowina Sitaniecka, Wysokie i Siedliska

Budynki i inne obiekty gminne

<u>Tabela nr 42</u> GMINA ZAMOŚĆ. Budynki i inne obiekty gminne.			
Lp	Rodzaj budynków	Ilość	Uwagi
1.	Obiekty szkolne	12	Pięć obiektów wyposażonych jest w sale gimnastyczne, w jednym funkcjonuje świetlica wiejska
2.	Świetlice wiejskie	17	W świetlicy w Mokrem mieści się siedziba Biblioteki Publicznej Gminy Zamość, a w dwóch innych funkcjonują dwa oddziały Biblioteki. W dziewięciu obiektach integralną częścią są garaże OSP.
3.	Garaże OSP wolnostojące	2	
4.	Budynki administracyjno-kulturalne	3	
5.	Obiekty administracji	3	
6.	Mieszkalne	2	Zawada, Mokre,
7.	Mieszkalno-użytkowe	3	Wieprzec Wychody, Siedliska, Białowola (w dwóch funkcjonują świetlice wiejskie)
8.	Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej	3	Lipsko, Wysokie, Zawada
9.	Budynki w których prowadzona jest działalność gospodarcza	2	
10	Budynki gospodarcze i inne	17	
Razem		64	

<u>Tabela nr 43</u> GMINA ZAMOŚĆ. Obiekty sportowe i rekreacyjne			
Lp	Rodzaj obiektu	ilość	Uwagi
1.	Boiska	11	Dwa z zapleczem
2.	Place Zabaw (Otwarte Strefy Aktywności)	39	
3.	Siłownie (Otwarte Strefy Aktywności)	22	
Razem		72	

Budynki i obiekty będące własnością Gminy posadowionych na gruntach nie będących jej własnością			
Lp	Rodzaj budynków i obiektów	Ilość	Uwagi
1	Budynek gospodarczy	1	Zwódne
2	Wieża widokowa	2	Lipsko Polesie, Wierzchowiny
3	Place zabaw	3	Bortatycze Kolonia, Zwódne, Zarzecze
4	Siłownię	1	Zarzecze
5	Parkingi	3	Lipsko, Wólka Panieńska, Wierzchowiny
Razem		10	

Budynki i obiekty we władaniu Gminy posadowionych na gruntach nie będących jej własnością			
Lp	Rodzaj budynków i obiektów	Ilość	Uwagi
1.	Świetlice wiejskie	4	Wierzchowiny, Lipsko, Lipsko Polesie, Chyża)
2.	Administracyjno-Kulturalne	1	Lipsko (Centrum Kultury Sołectwa)
3.	Boiska	4	(Jatutów, Chyża, Lipsko (z zapleczem), Mokre
4	Obiekt małej architektury-kapliczka św. Antoniego w Mokrem	1	
Razem		10	

Gmina jest właścicielem **10** budynków i obiektów posadowionych na gruntach nie będących jej własnością (użytkowanych na podstawie umowy użyczenia lub dzierżawy):

- 1 budynek gospodarczy Zwódne,
- 3 place zabaw/place wiejskie – Bortatycze Kolonia, Zwódne, Zarzecze
- 1 siłownię – Zarzecze
- 3 Parkingi – Lipsko, Wólka Panieńska oraz Zawada
- 2 wieże widokowe – Lipsko Polesie oraz Wierzchowiny

Gmina posiada we władaniu **10** budynków i obiektów posadowionych na gruntach nie będących jej własnością (użytkowanych na podstawie umowy użyczenia lub dzierżawy):

- 4 świetlice wiejskie – Wierzchowiny, Lipsko, Lipsko Polesie, Chyża
- 1 budynek administracyjno –kulturalny – Lipsko (Centrum Kultury Sołectwa),
- 4 boiska; w tym jedno z zapleczem – Jatutów, Chyża, Lipsko (z zapleczem), Mokre
- 1 Obiekt małej architektury – kapliczka św. Antoniego w Mokr

8.3. Oświata i wychowanie

Zadania z zakresu edukacji realizowane są w szkołach podstawowych, oddziałach przedszkolnych, przedszkolach w:

- 9 placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Zamość,
- 3 publicznych szkołach podstawowych prowadzonych przez Stowarzyszenie Rozwoju Lokalnego „Dobra Szkoła” w Białowoli,
- 2 niepublicznych przedszkolach

Placówki oświatowe prowadzone przez Gminę Zamość

Tabela nr 44. GMINA ZAMOŚĆ. Liczba oddziałów i uczniów / wychowanków w szkołach wg stanu na 31.12.2023 r. i 31.12.2024 r.									
Lp	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów		Liczba uczniów		Liczba oddziałów		Liczba uczniów	
		Szkoła Podstawowa	Oddziały przedszkolne	Klasy I- VIII	Liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych	Szkoła Podstawowa	Oddziały przedszkolne	Klasy I- VIII	Liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych
		Rok szkolny 2023/2024				Rok szkolny 2024/2025			
1.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Ks. Jana Twardowskiego w Borowinie Sitanieckiej.	6	1	63	25	6	1	71	24
2.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Mokrem	6	2	82	24	6	2	76	23
3.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Batalionów Chłopskich w Wólce Wieprzeckiej.	5	1	50	23	6	1	58	20
4.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Zawadzie	8	3	150	63	8	3	158	63
5.	Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Kalinowicach	19	7	402	174	21	7	452	166
6.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Papieża Jana Pawła II w Płoskiem	8	4	153	77	8	5	163	80
7.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Dzieci Zamojszczyzny w Sitańcu	8	2	120	31	8	2	130	35
8.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Edwarda Kasprzysia w Wysokiem	8	2	129	40	8	2	125	49
9.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Żdanowie	9	5	179	93	10	4	184	91
Ogółem		77	27	1 328	554	81	27	1417	551
		104		1 882		108		1968	

Tabela nr 45 GMINA ZAMOŚĆ. Liczba pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych w szkołach - wg stanu na 31.12.2023 r. i 31.12.2024 r.									
L p .	Nazwa szkoły	Pracownicy pedagogiczni		Pracownicy niepedagogiczni		Pracownicy pedagogiczni		Pracownicy niepedagogiczni	
		Liczba	Etaty	Liczba	Etaty	Liczba	Etaty	Liczba	Etaty
		Rok szkolny 2023/2024				Rok szkolny 2024/2025			
1.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Ks. Jana Twardowskiego w Borowinie Sitanieckiej	23	14,61	4	3,33	20	14,22	4	3,5
2.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Mokrem	24	16,89	5	4,60	20	17,55	5	4,44
3.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Batalionów Chłopskich w Wólce Wieprzeckiej	19	11,90	4	3,00	21	12,10	3	3
4.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Zawadzie	24	21,30	8	8,00	25	21,03	7	8,75
5.	Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Kalinowicach	54	48,25	14	13,68	54	50,54	14	13,83
6.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Papieża Jana Pawła II w Płoskiem	28	23,02	9	8,45	26	23,46	10	9,19
7.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Dzieci Zamojszczyzny w Sińcu	26	19,84	8	6,63	25	18,49	9	7,22
8.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Edwarda Kasprzysia w Wysokiem	26	20,05	9	8,25	24	19,80	8	8,26
9.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Żdanowie	36	31,19	11	10,47	34	32,37	11	11
Ogółem		260	207,05	72	66,41	249	209,56	71	69,19

**Publiczne placówki oświatowe prowadzone przez Stowarzyszenie
Rozwoju Lokalnego „Dobra Szkoła” w Białowoli**

Tabela 46 . Gmina Zamość – Liczba oddziałów i uczniów / wychowanków w szkołach - wg stanu na 31.12.2023 r. i 31.12.2024

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba oddziałów		Liczba uczniów		Liczba oddziałów		Liczba uczniów	
		Szkoła Podstawowa	Oddziały przedszkolne	Klasy I-VIII	Liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych	Szkoła Podstawowa	Oddziały przedszkolne	Klasy I-VIII	Liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych
		Rok szkolny 2023/2024				Rok szkolny 2024/2025			
1.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Białowoli	7	1	41	14	7	1	41	11
2.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Lipsku	8	3	69	46	8	3	77	45
3.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Pniówku	8	3	72	43	8	3	75	49
Ogółem		23	7	182	103	23	7	193	105
		30		285		30		298	

Tabela nr 47 . GMINA ZAMOŚĆ. Liczba pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych w szkołach wg stanu na 31.12.2023 r. i 31.12.2024r.

Lp.	Nazwa szkoły	Pracownicy pedagogiczni		Pracownicy niepedagogiczni		Pracownicy pedagogiczni		Pracownicy niepedagogiczni	
		Liczba	Etaty	Liczba	Etaty	Liczba	Etaty	Liczba	Etaty
		Rok szkolny 2023/2024				Rok szkolny 2024/2025			
1.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Białowoli	16	10,65	3	1,5	16	11,52	4	2,5
2.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Lipsku	25	18,04	4	3,5	26	18,16	5	4,5
3.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Pniówku	24	17,36	5	5	27	17,03	6	5,5
Ogółem		65	46,05	11	10	69	46,71	11	12,5

Placówki niepubliczne

Tabela nr 48. Gmina Zamość. Liczba oddziałów i wychowanków w placówkach niepublicznych –wg stanu na 31.12.2023 r. i 31.12.2024 r.

Lp.	Nazwa placówki	Liczba oddziałów	Liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych	Liczba oddziałów	Liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych
		Rok szkolny 2023/2024		Rok szkolny 2024/2025	
1.	Niepubliczne Przedszkole „Urwis” w Sitańcu	2	28	2	26
2.	Niepubliczne Przedszkole „Czerwony Koralek” w Szopinku”.	4	52	3	40
Ogółem		6	80	5	66

Tabela nr 49. GMINA ZAMOŚĆ. Liczba pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych w placówkach niepublicznych – rok szkolny 2023/2024 wg stanu na 31.12.2023 r.

Lp.	Nazwa placówki	Pracownicy pedagogiczni		Pracownicy niepedagogiczni		Pracownicy pedagogiczni		Pracownicy niepedagogiczni	
		Liczba	Etaty	Liczba	Etaty	Liczba	Etaty	Liczba	Etaty
		Rok szkolny 2023/2024				Rok szkolny 2024/2025			
1.	Niepubliczne Przedszkole „Urwis” w Sitańcu	3	3	2	2	3	2	3	2
2.	Niepubliczne Przedszkole „Czerwony Koralek” w Szopinku”.	4	4	4	4	3	3	3	3

Placówki oświatowe w Gminie Zamość – informacje zbiorcze

Tabela nr 50 .GMINA ZAMOŚĆ. Liczba uczniów / wychowanków w placówkach oświatowych - rok szkolny 2024/2025 wg stanu na 31.12.2024 r.

Lp.	Nazwa placówki	Przedszkola i oddziały przedszkolne						Szkoły Podstawowe – klasy:								Łącznie
		2,5 latki	3 latki	4 latki	5 latki	6 latki	7 latki	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
1.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Borowinie Sitańskiej	0	3	10	4	7	0	11	7	4	11	5	10	10	13	95
2.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Mokrem	0	10	7	7	6	0	5	12	9	6	13	7	9	15	106
3.	Publiczna Szkoła Podstawowa iw Wólce Wieprzeckiej	0	4	4	7	5	0	9	6	6	3	8	7	10	9	78
4.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Zawadzie	0	13	15	16	19	0	24	14	13	14	25	20	24	24	221
5.	Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Kalinowicach	0	29	44	40	52	1	66	61	51	60	54	57	52	51	618
6	Publiczna Szkoła Podstawowa w Płoskiem	0	19	13	17	31	0	18	23	21	26	17	23	14	21	243
7.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Sitańcu	0	8	7	9	11	0	18	13	15	10	16	20	21	17	165
8.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Wysokiem	0	3	11	14	20	1	17	17	11	14	18	12	17	19	174
9.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Żdanowie	0	24	20	25	22	0	31	19	23	21	26	23	25	16	275
10.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Białowoli	0	3	3	4	1	0	5	8	4	5	0	6	7	6	52
11.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Lipsku	0	11	10	9	15	0	11	15	10	7	12	10	5	7	122
12.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Pniówku	0	6	15	15	13	0	11	13	9	7	9	13	6	7	124
13.	Niepubliczne Przedszkole „Czerwony Koralik” w Szopinku”.	3	7	12	15	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	38
14	Niepubliczne Przedszkole „Urwis” w Sitańcu	0	9	6	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	22
Łącznie		3	149	178	189	202	2	226	208	176	184	203	208	200	205	2333
		723						1610								Łącznie
Lp.	Nazwa placówki	2,5 latki	3 latki	4 latki	5 latki	6 latki	7 latki	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	

Tabela nr 51 GMINA ZAMOŚĆ. Analiza organizacji nauczania/ wychowania przedszkolnego na przestrzeni lat 2014 – 2024 w placówkach oświatowych na terenie Gminy Zamość

Lp.	Rok szkolny	Przedszkola i oddziały przedszkolne – liczba:			Szkoły podstawowe – Liczba:			Liczba etatów nauczycieli – łącznie
		Oddziałów	Wychowanków	Etatów nauczycieli	Oddziałów	Uczniów	Etatów nauczycieli	
1.	2014 / 2015	25	483	21,37	73	1 235	152,03	173,40
2.	2015 / 2016	26	445	20,19	81	1 302	153,19	173,38
3.	2016 / 2017	30	561	28,14	73	1 138	139,19	167,33
4.	2017 / 2018	30	607	33,52	84	1 309	147,78	181,30
5.	2018 / 2019	32	622	36,20	94	1 491	156,84	193,04
6.	2019 / 2020	32	623	35,51	100	1 503	149,26	184,77
7.	2020 / 2021	33	603	33,57	99	1543	153,49	187,06
8.	2021 / 2022	35	670	33,75	102	1574	152,51	186,26
9.	2022 / 2023	38	741	40,31	101	1512	157,64	197,95
10.	2023 / 2024	40	737	44,49	100	1510	162,56	207,05
11.	2024/2025	39	722	49,69	104	1610	159,87	209,56
Rok 2024/2025 stosunku do poprzedniego roku szkolnego		-1	-15	+ 5,20	+4	+100	-2,69	-2,51

Baza dydaktyczna i opiekuńcza.

Wypełniając obowiązki wynikające z ustawy Prawo oświatowe, **na przestrzeni lat 2019 – 2024**, Gmina jako organ prowadzący zapewniała bezpieczne i higieniczne warunki nauki, wychowania i opieki, nieustannie wyposaża szkoły w pomoce dydaktyczne, sprzęt sportowy do realizacji programów nauczania.

W szkołach wykonano wiele remontów bieżących, napraw, zmian, modernizacji, adaptacji sal lekcyjnych i pomieszczeń, sfinansowanych z budżetu gminy na łączną kwotę **766 737,15 zł**.

Finansowanie zadań bieżących z zakresu oświaty i wychowania.

Budżet Gminy zabezpiecza środki finansowe na prowadzenie działalności:

- wynagrodzenia nauczycieli, pracowników administracji i obsługi, doszkalać nauczycieli,
- zakup materiałów i wyposażenia, pomocy dydaktycznych, energii, gazu i usług.
- dowożenie uczniów do szkół,
- stołówki szkolone i przedszkolne,
- zapewnienie warunków, organizacji nauki i metod pracy dla uczniów i dzieci objętych kształceniem specjalnym,
- dotacje podmiotowe dla szkół prowadzonych przez stowarzyszenie oraz niepublicznych przedszkoli, dotacja na dowóz uczniów niepełnosprawnych,
- zakup usług przez jst od innych jednostek tj. rozliczenia międzygminne za uczęszczanie dzieci do przedszkoli na terenach innych gmin,
- działalność jednostki Centrum Usług Wspólnych.

Tabela nr 52. Finansowanie zadań z zakresu oświaty i wychowania przedszkolnego w latach 2015-2024									
	2015 rok	2017 rok	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Środki własne Gminy	4 298 444	4 902 447	6 486 109	7 773 763	8 419 227	11 227 513	12 956 196	16 057 694	16 175 743
		+ 761 449	+ 1 583 662	+ 1 287 654	+ 645 464	+2 808 286	+ 1 728 683	+ 3 101 498	+ 118 049
		+ 11 759 250							
		+ 11 877 299							
Procentowy udział środków własnych Gminy w całości wydatków bieżących oświaty i wychowania przedszkolnego	20%	22%	27%	29%	30%	35%	37%	40%	31%
Dochody bieżące budżetu z czterech podatków lokalnych - rolny, od nieruchomości, od środków transportowych, leśny	8 286 034	9 280 336	9 625 993	10 225 288	10 375 884	11 369 074	11 627 637	14 841 309	15 975 428
Dochody bieżące z czterech podatków lokalnych minus wkład własny Gminy w finansowanie oświaty i wychowania	3 987 590	4 377 889	3 139 884	2 451 525	1 956 657	141 561	-1 328 559	-1 216 385	-200 315
Subwencja oświatowa	15 629 427	15 833 649	16 321 218	17 140 377	17 588 307	18 206 778	19 600 253	21 653 087	30 814 622
		-179 954	+ 487 569	+ 819 159	+ 447 930	+ 618 471	+ 1 393 475	+ 2 052 834	+9 161 535
		+ 6 023 660							
		+ 15 185 195							
Procentowy udział subwencji w całości wydatków bieżących oświaty i wychowania	73%	72%	67%	65%	63%	57%	56%	53%	60%

8.4. Fundusz Sołecki w Gminie Zamość

Podstawa prawna *Ustawa o funduszu sołeckim* z dnia 21 lutego 2014 roku (Dz. U. z 2014 r. poz. 301 z późn. zm.).

Fundusz sołecki - to środki wyodrębnione z budżetu gminy, zagwarantowane na realizację:

- ✓ przedsięwzięć służących poprawie życia mieszkańców, które są zadaniami własnymi gminy,
- ✓ oraz mogą być przeznaczone na pokrycie kosztów związanych z usuwaniem skutków klęski żywiołowej w rozumieniu ustawy z dnia 18 kwietnia 2012 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. Nr 62, poz. 558, z późn. zm.).

Aby utworzyć Fundusz Sołecki, Rada Gminy musi podjąć uchwałę o wyodrębnieniu funduszu sołeckiego do 31 marca roku poprzedzającego rok, w którym wydatkowane zostaną środki. Pieniądze te są wyodrębniane z budżetu gminy, zaś kwota przypadająca na dane sołectwo obliczana jest na podstawie wzoru przedstawionego w Ustawie. O kwotach dla poszczególnych sołectw w przypadku podjęcia uchwały przez Radę Gminy o utworzeniu funduszu sołeckiego informuje wójt do dnia 31 lipca roku poprzedzającego rok, w którym będzie tworzony fundusz.

Warunkiem przyznania w danym roku budżetowym środków z funduszu jest złożenie do wójta przez sołectwo wniosku w terminie do dnia 30 września roku poprzedzającego rok budżetowy, którego dotyczy wniosek w celu ujęcia go w projekcie budżetu.

- ✓ Wniosek danego sołectwa uchwała zebranie wiejskie z inicjatywy sołtysa, rady sołeckiej lub co najmniej 15 pełnoletnich mieszkańców sołectwa.
- ✓ Wniosek powinien zawierać wskazanie przedsięwzięć przewidzianych do realizacji na obszarze sołectwa w ramach środków przeznaczonych dla sołectwa wraz z oszacowaniem ich kosztów i uzasadnieniem.
- ✓ Sołectwa mogą realizować wspólne przedsięwzięcia. W takim wypadku każde z sołectw zamierzających wspólnie realizować przedsięwzięcie odrębnie uchwała wniosek.

Gmina Zamość przystąpiła do realizacji programu od 2016 roku – podstawy prawne:

- ✓ Uchwała Rady Gminy Zamość nr VI/42/15 z dnia 30 marca 2015 r.,
 - wyodrębnienie w budżecie Gminy środków na program Fundusz Sołecki
- ✓ Uchwała Rady Gminy Zamość nr XXIII/201/16 z dnia 27 czerwca 2016 r w sprawie określenia zasad zwiększania środków funduszu sołeckiego przypadających na poszczególne sołectwa
 - zwiększenie części podstawowej Funduszu o kwotę planowanego zwrotu środków z budżetu Państwa w roku poprzedzającym.
 - Kwota ta dzielona jest pomiędzy Sołectwa w zależności od liczby Mieszkańców – wg stanu na 30 czerwca roku poprzedzającego rok budżetowy Funduszu

Poniższe zestawienie prezentuje montaż finansowy programu Funduszu w latach 2016 – 2024

Tabela 53. Gmina Zamość. Fundusz Sołecki lat 2016-2024							
Rok	Fundusz Sołecki - PLAN			Kwota zwrotu środków z budżetu Państwa	Fundusz Sołecki- WYKONANIE		
	Część podstawowa	Część zwiększająca	Łącznie		Fundusz Sołecki	Dodatkowe środki budżetu	Łącznie
2016 rok	589 776,88	-	589 776,88	-	583 980,89		583 980,89
2017 rok	609 367,01	210 278,99	819 646,00	208 212,55	799 783,86		799 783,86
2018 rok	774 003,55	217 434,25	991 437,80	212 998,14	966 633,09	1 305 894,26	2 272 527,35
2019 rok	859 883,00	221 110,69	1 080 993,69	218 106,12	1 051 390,31	588 083,47	1 639 473,78
2020 rok	899 778,26	245 647,14	1 145 425,40	221 897,00	1 113 253,74	394 173,04	1 507 426,78
2021 rok	1 014 601,86	228 131,67	1 242 733,53	228 102,79	1 225 777,75	456 002,61	1 681 780,36
2022 rok	1 115 359,68	246 426,50	1 361 786,18	245 784,72	1 349 443,42	706 424,36	2 055 867,78
2023 rok	1 217 837,70	262 466,44	1 480 304,14	262 346,88	1 476 819,23	880 946,28	2 357 765,51
2024 rok	1 237 322,88	286 581,57	1 523 904,45	487 135,08	1 461 180,83	806 909,71	2 268 090,54
2016-2024	8 317 931	1 918 077	10 236 008	2 084 583	10 028 263	5 138 434	15 166 697
2025 rok	1 100 387,13	291 166,82	1 391 553,95	291 166,82			
2026 rok	1 301 606,80	422 069,67	1 723 676,47	422 069,67			
2016-2025	10 719 925	2 631 314	13 351 238	2 797 820	10 028 263	5 138 434	15 166 697
Środki własne budżetu Gminy w realizacji zadań Funduszu Sołeckiego lat 2016 - 2024							13 082 114

W powyższym zestawieniu wartym podkreślenia są dane określające finansowe efekty programu Fundusz Sołecki **lat 2016-2024**:

- **10 028 263 zł** łączne wydatki programu (zadania wybrane do realizacji przez Mieszkańców), w tym:
2 084 583 zł łączna kwota środków budżetu Państwa w programie (**21 %**)
7 943 680 zł łączna kwota środków własnych Gminy w programie (**79 %**)
- **15 166 697 zł** łączne wydatki na realizację zadań programu (**5 138 434 zł** dodatkowe decyzje Wójta i Rady Gminy)

Szczegóły realizacji programu Fundusz Sołecki w sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Zamość za 2024 rok.

8.5. Uchwały zebrań wiejskich Sołectw Gminy Zamość lat 2015 – 2021

Zebrania wiejskie w Gminie Zamość są pierwszym etapem projektowania budżetowego każdego roku. Mają one miejsce w każdym sołectwie w okresie sierpień – wrzesień. W ich trakcie Mieszkańcy poprzez głosowanie i uchwały podejmują decyzje o przeznaczeniu środków programu Fundusz Sołecki, oraz wskazują najważniejsze Ich zdaniem dla sołectwa zadanie inwestycyjne najbliższych lat. Uchwały zebrań wiejskich i inne zgłaszane w trakcie zebrań potrzeby Sołtysi przedkładają Wójtowi Gminy.

Uchwały zebrań wiejskich lat 2015-2021 wskazujące najważniejsze zadanie inwestycyjne nie podlegają automatycznemu przeniesieniu do projektów budżetów poszczególnych lat. O tym decydują Organy Gminy (Wójt i Rada), gdyż tylko tym Organom ustawa o finansach publicznych przypisuje decyzyjne kompetencje budżetowe (wyjątek to program Fundusz Sołecki). Mieszkańcom prawo pozostawia ocenę i rozliczenie swoich przedstawicieli wybranych do Organów Gminy.

Szersze niż przewidują ustawy włączenie Mieszkańców w proces decyzyjny tworzenia budżetu jest rozwiązaniem własnym przyjętym w Gminie Zamość. Rozszerzono go w 2015 roku o program Fundusz Sołecki oraz uchwały wskazujące najważniejsze zadanie inwestycyjne. Negatywne zmiany, jakie zaszły w gminnych finansach na przestrzeni lat 2018-2022 zmniejszyły w sposób znaczący możliwość realizacji wniosków z zebrań wiejskich i podejmowanych przez nie uchwał. Duże i nie zapowiadane wcześniej obniżenie dochodów bieżących przekazywanych Gminie przez Ministra Finansów w 2022 roku oraz związana z tym negatywna prognoza dochodów gminnego budżetu 2023 roku zaowocowały decyzją o zaprzestaniu podejmowania w trakcie zebrań wiejskich 2022 roku uchwał wskazujących najważniejsze zadanie inwestycyjne.

Podjęte w latach 2015-2021 uchwały zebrań wiejskich, które dotychczas nie zostały zrealizowane są wciąż dla Organów Gminy materiałem wyjściowym do projektowania budżetowego. Dlatego RAOPORT O STANIE GMINY za 2023 rok zawiera informacje o stanie ich realizacji. Tak będzie też w kolejnym RAPORCIE za 2025 rok. Pełny wykaz podjętych przez zebrania wiejskie lat 2015-2021 uchwał wskazujących realizację 137 inwestycji zawiera RAPORT za 2021 rok. Tam też szczegółowe informacje o realizacji zadań do roku 2021.

<u>Tabela nr 54</u> . GMINA ZAMOŚĆ – Realizacja uchwał zebrań wiejskich lat 2015 - 2021.			
Najważniejsze dla sołectwa zadanie inwestycyjne.			
	Stan za 2021 rok	Stan za 2024 rok	Stan na 2025 rok
Zadania zrealizowane	58	79	85 62%
Zadania w trakcie realizacji	30	16	18 13 %
Zadanie zrealizowane w części w latach 2016-2024		12	11 8%
Zadania, których dotychczas nie podjęto realizacji	49	30	23 17%
ŁĄCZNIE	137 zadań	137 zadań	137 zadań

Tabela nr 55. GMINA ZAMOŚĆ – Realizacja nie zrealizowanych uchwał zebrań wiejskich lat 2015 - 2021.
Najważniejsze dla sołectwa zadanie inwestycyjne.

Sołectwo	Zadania realizowane w ramach budżetów lat 2024-2025	Zadanie zrealizowane w części w latach 2016 - 2022	Zadania, których dotychczas nie podjęto realizacji
Białobrzegi		Budowa drogi gminnej nr 110432L w m. Białobrzegi (Stara Wieś) W latach 2015-2018 wykonano odcinek 918 mb nowej nawierzchni. Do wykonania pozostało ok. 220 mb.	Przebudowa drogi gminnej nr 112229L w m. Białobrzegi Trwała nawierzchnia na odcinku ok. 370 mb.
Białowola	Wykonanie oświetlenia ulicznego - Białowola Borek Dolny Zadanie budżetów lat 2022-2024 roku		Przebudowa drogi gminnej wewnętrznej nr geod. 552 w m. Białowola (posesje nr 45-53) Trwała nawierzchnia na odcinku ok. 600 mb.
			Przebudowa drogi gminnej nr 110388L Lipsko-Lipsko Kosobudy-Białowola Nowa nawierzchnia na odcinku ok. 4500 mb.
Borowina Sitaniecka	Przebudowa drogi gminnej nr 110401L w m. Borowina Sitaniecka Trwała nawierzchnia na odcinku ok. 650 mb.	Przebudowa drogi gminnej nr 110402L w m. Borowina Sitaniecka w zakresie budowy chodnika Zadanie w części zrealizowane w latach 2022-2024	Rozbudowa obiektu Szkoły Podstawowej w m. Borowina Sitaniecka Budowa małej sali sportowej
Borowina Sitaniecka			Przebudowa drogi gminnej nr 110402L w m. Borowina Sitaniecka z budową chodnika Zadanie w części realizowane w latach 2022-2023 w ramach budowy chodnika.
Bortatycze		Przebudowa drogi gminnej wewnętrznej w m. Bortatycze (Stara Wieś) W 2016 roku wykonano 230 mb trwałej nawierzchni. Pozostało ok. 400 mb.	
Bortatycze Kolonia			Przebudowa drogi gminnej nr 110431L w m. Bortatycze Kolonia Trwała nawierzchnia na odcinku ok. 1050 mb.
			Przebudowa drogi gminnej wewnętrznej w Bortatycze Kolonia (nr geod. 1272 Bortatycze) Trwała nawierzchnia na odcinku ok. 330 mb.

Sołectwo	Zadania realizowane w ramach budżetów lat 2024-2025	Zadanie zrealizowane w części w latach 2016 - 2022	Zadania, których dotychczas nie podjęto realizacji
Chyża		Budowa mostu na rzece Łabuńce w m. Chyża W latach 2020-2021 opracowano dokumentację i pozyskano pozwolenia budowlane. Stary most wyłączony z użytkowania.	
Hubale			Budowa drogi gminnej wewnętrznej nr geod. 590 w m. Hubale (Kolonja przy figurze) Trwała nawierzchnia na odcinku ok. 370 mb.
Jatutów	Budowa chodnika łączącego I i II kolonię) w m. Jatutów Chodnik na odcinku ok. 1050 mb		
Kalinowice	Przebudowa drogi gminnej nr 110406L w m. Kalinowice w zakresie budowy chodnika (przedłużenie ul. Kresowej w Zamościu) Chodnik na odcinku ok. 680 mb. Dokumentacja w ramach budżetów lat 2023-2024.		
Lipisko	Przebudowa drogi gminnej nr 110449L w m. Lipisko Trwała nawierzchnia na odcinku ok. 1850 mb. W latach 2023-2024 opracowanie dokumentacji. Budowa ½ części drogi w latach 2024-2025.		
Lipisko Kosobudy	Budowa oświetlenia ulicznego drogi gminnej nr 110388L w m. Lipisko Kosobudy - II etap Zadanie Funduszu Sołeckiego lat 2022-2024		
Lipisko Polesie		Przebudowa drogi gminnej nr 110443L (ul. Warszawska) w m. Lipisko Polesie W latach 2015-2018 wykonano 699 mb nowej nawierzchni. Pozostało ok. 440 mb	Budowa drogi gminnej wewnętrznej nr geod. 198 w m. Lipisko Polesie (przy tartaku) Trwała nawierzchnia na odcinku ok. 800 mb.

Sołectwo	Zadania realizowane w ramach budżetów lat 2024 -2025	Zadanie zrealizowane w części w latach 2016-2024	Zadania, których dotychczas nie podjęto realizacji
Łapiguz	Budowa drogi wewnętrznej nr geod. 228/35 w m. Łapiguz (osiedle przy stawach) W 2023 roku pozyskano dotację na budowę drogi w latach 2024-2025.		Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 3226L w m. Łapiguz Chodnik na odcinku ok. 1200 mb
	Przebudowa drogi gminnej nr 112220L (za była spółdzielnią) Trwała nawierzchnia na odcinku ok. 400 mb.		Przebudowa drogi gminnej wewnętrznej nr geod. 46 w m. Łapiguz (łącznik do betonówki) Trwała nawierzchnia na odcinku ok. 450 mb.
Mokre	Przebudowa drogi gminnej nr 112238L w m. Mokre (wzdłuż torów PKP od drogi powiatowej nr 3248) Trwała nawierzchnia na odcinku ok.480 mb.		Przebudowa drogi wewnętrznej w m. Mokre (za lasem Kolonia przy Hubalach). Trwała nawierzchnia na odcinku ok.1000 mb.
Płoskie			Budowa przejścia dla pieszych przy drodze krajowej nr 74 w m. Płoskie Kolonia za skrzyżowaniem z drogą do m. Siedliska
	Budowa drogi wewnętrznej w m. Płoskie (nr geod. 535/6 i kolejne) z oświetleniem ulicznym Trwała nawierzchnia na odcinku ok.380 mb. Dokumentacja w ramach Funduszu Sołeckiego 2023 r, pozyskano dotację na budowę drogi w latach 2024-2025	Budowa drogi gminnej nr 110420L w m. Płoskie (Kolonia Mokre) Trwała nawierzchnia na odcinku ok.300 mb. W ramach budżetu 2024r opracowanie dokumentacji.	Przebudowa chodnika przy drodze krajowej nr 74 w m. Płoskie (od CPN w kier. Zawady) Odcinek ok. 3700 mb
Pniówek	Wykonanie studni głębinowej oraz zbiornika na ścieki przy świetlicy wiejskiej w Pniówku	Budowa oświetlenia ulicznego drogi gminnej nr 110448L w m. Pniówek Odcinek ok.640 mb W ramach budżetu 2024 r. opracowanie dokumentacji.	
Siedliska			Budowa sieci wodociągowej w m. Siedliska W 2021 roku opracowano program funkcjonalno-użytkowy. W 2022 roku złożono wniosek o dotacje z PROW – decyzja negatywna.

Sołectwo	Zadania realizowane w ramach budżetów lat 2024-2026	Zadanie zrealizowane w części w latach 2016-2024	Zadania, których dotychczas nie podjęto realizacji
Sitaniec			Budowa oświetlenia ulicznego i chodnika przy drodze wewnętrznej nr ewid. geod. 1590/93 w Sitańcu (od DW.nr 837 w str. Borku) Odcinek ok. 540 mb
Sitaniec Kolonia			Przebudowa drogi gminnej nr 110379L w m. Sitaniec Kolonia (łącznik drogi powiatowej nr 3226L do "betonówki") Trwała nawierzchnia na odcinku ok.800 mb w rejonie budowy DK S-17.
Sitaniec Wolica	Przebudowa drogi gminnej nr 110397L i 110433L w m. Sitaniec Wolica - budowa chodnika		
Skaraszów		Przebudowa dróg gminnych wewnętrznych o nr geod. 156 i nr geod. 142 w Skaraszowie Zrealizowany jeden odcinek drogi. Pozostał drugi - ok. 300 mb	
Skokówka			
Szopinek		Przebudowa drogi gminnej nr 110444 L w m. Szopinek („Infułaćka") W latach 2017-2019 wykonano 1037 mb trwałej nawierzchni. Pozostało ok. 370 mb	
Wieprzec	Budowa oświetlenia ulicznego przy drodze powiatowej 3249L w kierunku Wychodów.		
Wierzchowiny		Remont drogi - utwardzenie drogi gminnej na odcinku Wierzchowiny-Wychody. Odcinek ok. 650 mb	
Wólka Panieńska	Przebudowa drogi gminnej nr 110406L w m. Wólka Panieńska Zrealizowane w latach 2018 i 2022-2023.		Budowa parkingu w m. Wólka Panieńska na działce nr 93/3

Sołectwo	Zadania realizowane w ramach budżetów lat 2024-2025	Zadanie zrealizowane w części q latach 2016-2024	Zadania, których dotychczas nie podjęto realizacji
Wólka Wieprzecka			Przebudowa drogi gminnej wewnętrznej nr geodezyjny 12 i 215 w m. Wólka Wieprzecka (do stadniny „Tarka” Trwała nawierzchnia na odcinku ok.500 mb
Wychody			
Wysokie		Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 3218L (w kierunku torów od przystanku) w m. Wysokie Chodnik ok. 660 mb	Budowa chodnika przy drodze gminnej nr 110434L w m. Wysokie i Sitaniec Wolica Chodnik ok. 700 mb
			Przebudowa oświetlenia w miejscowości Wysokie od przystanku do torów przy drodze 3218L Odcinek ok 650 mb
Zalesie			Przebudowa drogi wewnętrznej nr geod. 1 (Łącznik) w m. Zalesie Nowa nawierzchnia ok. 200 mb
Zarzecze			
Zawada	Budowa drogi pod lasem w m. Zawada 110389L (około 3100 mb) W latach 2021-2022 wykonano dokumentację. W 2023 roku pozyskano dotację na budowę drogi w latach 2024-2025		
	Budowa drogi gminnej Kol. Zawada nr 110396L w m. Zawada Trwała nawierzchnia ok. 2500 mb		
Zwódne			Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 3248L na odcinku Żdanów – Zwódne Zadanie zrealizowane przez Powiat w zakresie betonowych poboczy

Sołectwo	Zadania realizowane w ramach budżetów lat 2024-2025	Zadanie zrealizowane w części w latach 2016-2024	Zadania, których dotychczas nie podjęto realizacji
Żdanów	Budowa drogi gminnej wewnętrznej o nr geodezyjnym 342/10 i 343/18 w m. Żdanów Zadanie Funduszu Sołeckiego 2023 roku – opracowanie dokumentacji. Pozyskano dotację na budowę drogi w latach 2024-2025.		Przebudowa chodnika przy drodze wojewódzkiej nr 849 w m. Żdanów (zadanie Samorządu Województwa) Przebudowa chodnika ok. 1900 mb
Żdanówek			Przebudowa chodnika przy drodze wojewódzkiej nr 849 w m. Żdanówek Przebudowa chodnika ok. 1000 mb
Łącznie	18	11	23
	52		
Sołectwo	Zadania realizowane w ramach budżetów lat 2024-2025	Zadanie zrealizowane w części w latach 2016-2024	Zadania, których dotychczas nie podjęto realizacji

8.6. Organizacja lokalnego transportu zbiorowego

Stosownie do Porozumienia Międzygminnego z dnia 10 listopada 2009 roku zadania Gminy Zamość w zakresie prowadzenia lokalnego transportu zbiorowego wykonuje Miasto Zamość. Aneksem nr 22 z dnia 18 stycznia 2024 roku Miejski Zakład Komunikacji Sp. z o.o. w Zamościu (MZK) uruchomił na terenie gminy **19 tras komunikacyjnych**.

Według wyliczeń MZK w 2024 roku autobusy podmiejskie przewiozły 319 192 osób.

Na realizację zadań Samorząd Gminy zabezpiecza w budżecie każdego roku dotacje dla Miasta. Ponadto gmina ponosi koszty:

- utrzymania czystości, odśnieżania oraz konserwacji nawierzchni (jezdnie, zatoki, chodniki) na drogach gminnych w obrębie przystanków i pętli położonych na terenie Gminy.
 - nieodpłatnego udostępnienia na rzecz MZK Sp. z o.o. w Zamościu przystanków i pętli położonych na terenie Gminy,
 - związane z ewentualną odpłatnością za użytkowanie pętli i przystanków zlokalizowanych na gruncie nie będącym własnością Gminy.
- Udzielono 5 zezwoleń na 5 tras komunikacyjnych w regularnych przewozach osób na terenie gminy, w tym Firmie „MIA-MEGA Spółka z o.o. Tomaszów Lubelski, Usługi Transport Krzysztof Borek Zaboreczno, są to przewozy uczniów do szkół podstawowych.

Tabela nr 56. GMINA ZAMOŚĆ. Funkcjonowanie komunikacji podmiejskiej w latach 2018-2024								
Lp.	Opis	2018 rok	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok
1.	Ilość km przejechanych w ciągu roku w Gminie Zamość	320 659 km	315 059 km	212 359 km	221 046 km	249 500 km	218 622 km	230 122 km
2.	Koszt usług świadczonych przez MZK – jednego wozokilometra	5,76 zł	6,39 zł z 8% VAT	6,29 zł	6,20 zł	7,38 zł	9,36 zł	10,13 zł.
3.	Stawka rekompensaty wypłaconej MZK przez Miasto Zamość - za jeden wozokilometr	4,02 zł	4,45 zł	5,73 zł	5,59 zł	5,93 zł	7,73 zł	8,58 zł.
4.	Przychód MZK z jednego pasażera – przewóz na terenie Gminy Zamość	1,50 zł	1,37 zł	1,34 zł	1,45 zł	1,33 zł	1,20 zł	1,38 zł.
5.	Kalkulowana ilość pasażerów w Gminie Zamość	631 206 zł	543 699	250 536	190 685	317 216	371 639	319 192
6.	Koszt świadczenia usług w Gminie Zamość	1 901 507 zł	2 013 227 zł	1 335 738 zł	1 370 485 zł	1 841 310 zł	2 046 302 zł	1 974 446 zł.
7.	Przychód ze sprzedaży biletów w Gminie Zamość	946 809 zł	744 868 zł	335 718 zł	190 685 zł	420 866 zł	446 724 zł	440 749 zł.
8.	Wynik finansowy działalności MZK w zakresie realizacji zadań Gminy Zamość	- 954 698 zł	- 1 268 359 zł	- 1 000 020 zł	- 1 179 800 zł	- 1 420 444 zł	- 1 599 578 zł	- 18 446 zł.
9.	Kwota dotacji przekazana miastu Zamość	860 000 zł	1 012 400 zł	1 000 000 zł	1 130 000 zł	1 200 000 zł	1 640 000 zł	1 956 000 zł.
10.	Dopłata budżetu Gminy do 1 wozokilometra	2,68 zł	3,13 zł	4,71 zł	5,11 zł	4,80 zł	7,50 zł	8,50 zł.

Uwaga:

- informacje w wierszach: 1,2,3,4,5,6,7, przekazane przez MZK Sp. z o.o. w Zamościu,
- informacje zawarte w wierszach: 8,9,10 – własne obliczenia na podstawie informacji MZK Sp.z.o.o. w Zamościu

8.7. Promocja, kultura, sport, rekreacja, turystyka

Zadania własne gmin z zakresu promocji, kultury i rekreacji wynikają z treści art. 7 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym:

- ✓ pkt. 9 kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
- ✓ pkt. 10 kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych,
- ✓ pkt. 17 wspierania i upowszechniania idei samorządowej, w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrażania programów pobudzania aktywności obywatelskiej,
- ✓ pkt. 18 promocji gminy.

W Gminie Zamość zadania z tego zakresu realizuje Urząd Gminy Zamość oraz dwie gminne jednostki organizacyjne – instytucje kultury:

- ✓ Biblioteka Publiczna Gminy Zamość z/s w Mokrem,
- ✓ Gminny Ośrodek Kultury Gminy Zamość z/s w Wysokiem (*dalej w skrócie: GOKGZ lub ośrodek, lub Gminny Ośrodek Kultury, lub Gminny Ośrodek Kultury Gminy Zamość*),

a także organizacje pozarządowe poprzez dotacje z budżetu Gminy Zamość.

Zadania z zakresu sportu dla dzieci i młodzieży realizowane są także za sprawą zajęć wychowania fizycznego w gminnych szkołach, oraz zawodów i turniejów sportowych w ramach współzawodnictwa organizowanego przez Szkolny Związek Sportowy (*dalej w skrócie: SZS*). Organizatorem zawodów na terenie Gminy Zamość w grach zespołowych i sportach indywidualnych dla dziewcząt i chłopców z gminnych szkół jest Gminne Koło SZS. Przy współpracy z Centrum Usług Wspólnych, SZS finansuje dojazdy na zawody, puchary, medale i opłaty sędziowskie. Organizowane są dla uczniów turnieje piłki nożnej, siatkówki, koszykówki, piłki ręcznej i tenisa stołowego. Ponadto, dwa razy w roku SZS organizuje Mistrzostwa Gminy Zamość w Lekkiej Atletyce dla uczniów z klas I-VIII. W każdej edycji tych mistrzostw bierze udział około 300 zawodników. Szkolny Związek Sportowy organizuje również Turniej Halowej Piłki Nożnej dla Chłopców i Dziewcząt o Puchar Przewodniczącego Rady Gminy Zamość. Centrum Usług Wspólnych finansuje też udział gminnych szkół w eliminacjach sportowych na szczeblach powiatu, regionu i województwa. Natomiast obsługę techniczną zadań wspiera Gminny Zakład Obsługi Komunalnej Gminy Zamość.

Realizację przedsięwzięć wspierają także lokalne społeczności. Szczególne znaczenie w realizacji zadań z zakresu kultury i rekreacji mają amatorskie podmioty artystyczne, Koła Gospodyń Wiejskich, Ochotnicze Straże Pożarne i inne organizacje pozarządowe.

Gmina Zamość, realizując zadania mające na celu podniesienie atrakcyjności terenów i obiektów o wysokich wartościach krajoznawczych, jak np. cenny przyrodniczo i krajobrazowo obszar Gminy wchodzący w skład Transgranicznego Rezerwatu Biosfery „Roztocze” czy udostępnianie szlaków turystycznych przebiegających przez jej tereny, korzysta z dogodnego położenia części obszarów pomiędzy dwoma dużymi i powszechnie znanymi markami turystycznymi, jakimi niewątpliwie są miasto Zamość i Roztoczański Park Narodowy z Otuliną przyrodniczą, której część znajduje się w obrębie Gminy Zamość.

Szczegółowy opis zadań 2024 roku zawierają oficjalne sprawozdanie z wykonania budżetu, oraz sprawozdania z pracy gminnych jednostek organizacyjnych, w tym dwóch gminnych instytucji kultury. Niniejszy Raport stanowi skrótową prezentację wybranych elementów wspomnianych sprawozdań z realizacji zadań z zakresu promocji, kultury, sportu, rekreacji i turystyki.

Kultura i Ochrona Dziedzictwa Narodowego

Zadania z zakresu Kultury i Ochrony Dziedzictwa Narodowego obejmują w Gminie Zamość następujące zagadnienia:

- Działalność Biblioteki Publicznej Gminy Zamość z/s w Mokrem i jej 7 filii - jako oficjalnej gminnej instytucji kultury,
- Działalność Gminnego Ośrodka Kultury Gminy Zamość z/s w Wysokiem - jako oficjalnej gminnej instytucji kultury,
- Rozwój Amatorskiego Ruchu Artystycznego,
- Pielęgnowanie Polskich Tradycji Strażackich,
- Obchody patriotyczne, święta narodowe i rocznice,
- Funkcjonowanie Regionalnej Izby Pamięci w Wysokiem, oraz Centrum Kultury Dawnej w Wysokiem,
- Organizacja Dożynek Gminy Zamość i udziału delegacji sołeckich w Dożynkach Powiatowych, Wojewódzkich i Diecezjalnych,
- Pobudzanie działalności kulturalnej mieszkańców Gminy Zamość, w tym udostępnianie świetlic wiejskich,
- Realizację lokalnych inicjatyw mieszkańców Gminy.

Gminny Ośrodek Kultury Gminy Zamość

Gminny Ośrodek Kultury Gminy Zamość zarządza 9 obiektami mienia gminnego, w tym 6 świetlicami wiejskimi, Regionalną Izbą Pamięci w Wysokiem i budynkiem klubowo-socjalnym przy stadionie w Zawadzie. W 2024 roku GOKGZ prowadził działalność łącznie w 27 obiektach na terenie Gminy. Ośrodek wykorzystuje m.in. 3 narzędzia internetowe: www.gok.gomazamosc.pl i 2 strony społecznościowe Facebook pn. „Zamojski GOK Wysokie” i „Regionalna Izba Pamięci w Wysokiem”. GOKGZ dba m.in. o utrzymanie i rozwój amatorskiego ruchu artystycznego, wspierając 19 podmiotów wykonawczych (wykaz poniżej), które skupiają ponad 200 dorosłych artystów-amatorów. W 2024 r. artyści, funkcjonujący pod skrzydłami Gminnego Ośrodka Kultury Gminy Zamość dali ok. 200 koncertów, pokazów i przedstawień.

Amatorskie podmioty artystyczne funkcjonujące w ramach działalności Gminnego Ośrodka Kultury Gminy Zamość (bez podmiotów szkolnych; kolejność wg alfabety):

- 1) „Ale Cantare” – żeński zespół wokalny z Sołectwa Płoskie,
- 2) „Babeczki z Mokrego” – żeński zespół śpiewaczy z Sołectwa Mokre,
- 3) „Chyżanie” – męska grupa wokalna z Sołectwa Chyża,
- 4) „Czerwone Korale” – zespół śpiewaczy z Sołectwa Zawada,
- 5) Dariusz Tłuczkiewicz – mono-kabaret z Sołectwa Białobrzegi,
- 6) „Duo Cantare” – dziecięco-młodzieżowa sekcja nauki śpiewu – zajęcia i próby realizowane w szkole w Kalinowicach:
 - grupa młodsza,
 - grupa starsza,
- 7) „Echo Lipska” – zespół śpiewaczy z Sołectwa Lipsko,
- 8) „Folkowe Gwiazdeczki” – żeńskie grupy taneczno-ruchowe na bazie fitness – 3 grupy z odrębnymi składami,

- 9) Halina Kierepka – solowa pieśniarka ludowa z Sołectwa Sitaniec Kolonia (liderka grupy „Wesołe Gosposie”),
- 10) „Kalinka” – seniorski zespół śpiewaczy z Sołectwa Skaraszów,
- 11) „Na serio” – kabaret z Sołectwa Lipsko Polesie,
- 12) „Old Boys” – męska grupa wokalna z Sołectwa Sitaniec,
- 13) „Orkiestra Dęta Gminy Zamość”, w tym sekcja nauki gry na instrumentach – zajęcia i próby realizowane w szkołach w Białowoli i Kalinowicach,
- 14) „Roztoczanki” – zespół śpiewaczy z Sołectwa Wólka Wieprzecka,
- 15) „ShowMen Szopinek” – męski zespół wokalny z Sołectwa Szopinek,
- 16) „Sitaniańskie” – mieszany chór seniorski z Sołectwa Sitaniec,
- 17) „Susełek” – seniorska grupa teatralno-kabaretowa z Sołectwa Hubale,
- 18) „Taka potrzeba” – kabaret z Sołectwa Łapiguz,
- 19) „Wesołe Gosposie” – zespół ludowo-obrzędowy z Sołectwa Sitaniec Kolonia.

Szczególne osiągnięcia amatorskich zespołów artystycznych z Gminy Zamość w 2024 r., prowadzonych przez GOKGZ: (kolejność chronologiczna):

- „Złoty Dyplom” dla „Ale Cantare” - XI Międzynarodowy Festiwal Kolęd i Pastorałek w Rzeszowie (27.01.2024, woj. podkarpackie),
- II miejsce dla „Wesołych Gospoś” – VI Przegląd TOTUS TUUS Pieśni Maryjnej i Religijnej w Lipsku (12.05.2024, Gmina Zamość),
- III miejsce dla „Babeczek z Mokrego” - VI Przegląd TOTUS TUUS Pieśni Maryjnej i Religijnej w Lipsku (12.05.2024, Gmina Zamość),
- 2 „Złote Dyplomy” i 1 „Srebrny Dyplom” w 3 kategoriach dla „Ale Cantare” – XIII Międzynarodowy Festiwal i Konkurs Chóralny „Gaudete Barcelona” (30.04.2024 - 05.05.2024 r., Hiszpania, Katalonia).
- II miejsce dla „Babeczek z Mokrego” – VI Festiwal Piosenki Biesiadnej w Zawadzie (14.07.2024, Gmina Zamość),
- Złoty medal dla „Sitaniańskie” – XXI Ogólnopolski Przegląd Artystycznego Ruchu Seniorów „ARS 2024” we Włocławku (1-3.08.2024, woj. kujawsko-pomorskie),
- I miejsce dla „Ale Cantare” – XXVII Festiwal Pieśni Maryjnej w Górecku Kościelnym (04.08.2024, pow. biłgorajski, woj. lubelskie),
- II miejsce dla „Czerwonych Korali” - XXVII Festiwal Pieśni Maryjnej w Górecku Kościelnym (j.w.),
- III miejsce dla „Babeczek z Mokrego” - XXVII Festiwal Pieśni Maryjnej w Górecku Kościelnym (j.w.),
- I miejsce dla „Sitaniańskie” – Festiwal Pieśni Powstania Zamojskiego w Zamościu (13.10.2024),
- I miejsce dla „Roztoczanek” - XVII Józefowskie Spotkania z Poezją Papieską i Piosenką Religijną w Józefowie (16.10.2024, woj. lubelskie),
- II miejsce dla „Czerwonych Korali” - XVII Józefowskie Spotkania z Poezją Papieską i Piosenką Religijną w Józefowie (j.w.),
- I miejsce i „Złote Pasma” dla „Ale Cantare” - Ogólnopolski Konkurs Chóralny - XVI Śląskie Święto Pieśni Chóralnej „Magnificat” w Katowicach (19.10.2024, woj. śląskie),
- I miejsce dla „Czerwonych Korali” - II Konkurs Piosenki i Pieśni Patriotycznej w Zwierzyńcu (5.11.2024, pow. zamojski, woj. lubelskie),
- dwa I miejsca *ex aequo* dla „Babeczek z Mokrego” i „Wesołych Gospoś” – VII Międzygminny Konkurs Pieśni Patriotycznej w Starym Zamościu (09.11.2024, pow. zamojski, woj. lubelskie),

- II miejsce dla „Kalinki” - VII Międzygminny Konkurs Pieśni Patriotycznej w Starym Zamościu (j.w.),
- III miejsce dla „Echo Lipska” - VII Międzygminny Konkurs Pieśni Patriotycznej w Starym Zamościu (j.w.),
- III miejsce dla „Wesołych Gospoś” – XIV Międzypowiatowy Festiwal Zespołów Śpiewaczych w Werbkowicach (10.11.2024, pow. hrubieszowski, woj. lubelskie).

Przedsięwzięcia kulturalne o znaczeniu gminnym realizowane w 2024 roku przez Gminny Ośrodek Kultury Gminy Zamość:

1. **Foto-wystawa podróżnicza „Włoskie impresje” Jerzego Tkaczyka** – od 22.01.2024 r. w siedzibie GOKGZ,
2. **„Ferie w GOK-u” - cykl zajęć, warsztatów i spotkań dla dzieci w wieku szkolnym** w siedzibie GOKGZ w dniach 30-31.01.2024 r. oraz 1, 6, 7 i 8.02.2024 r.
3. **Przedstawienie interaktywne dla dzieci, pt. „Pan Twardowski”, objazdowego Studia Teatralnego „Krak-Art” z Krakowa** w siedzibie GOKGZ na finał ferii 9.02.2024 r.
4. **„Kartki Wielkanocne Gminy Zamość” Wielki Gminny Konkurs Plastyczny** pod patronatem Wójta Gminy Zamość, finał 21.03.2024 r. w siedzibie GOKGZ.
5. **„Rżysko N° 2” - II Przegląd Zamojskiego Humoru** w siedzibie GOKGZ dn. 14.04.2024 r.
6. **VI Przegląd TOTUS TUUS Pieśni Maryjnej i Religijnej w Lipsku** (12.05.2024 r.) pod patronatem J.E. Ks. Biskupa Ordynariusza Diecezji Zamojsko-Lubaczowskiej oraz Wójta Gminy Zamość.
7. **„Wakacyjne atrakcje w Gminie Zamość 2024” – cykl zajęć, pokazów i warsztatów dla dzieci** w siedzibie GOKGZ i w Regionalnej Izbie Pamięci w Wysokiem.
8. **„Letni teatrzyk i Spółka” – piknik plenerowy dla dzieci na finał wakacji przy Regionalnej Izbie Pamięci** (20.08.2024 r.) z udziałem objazdowego teatrzyku ze Studia Teatralnego „Krak-Art” z Krakowa (**spektakl „Żółw i Zając”**) oraz drużyny animatorów sportowych z klubu UKS AZYMUT, a także stoisk animacyjnych GOKGZ i BPGZ.
9. **„Najpiękniejsze Wieńce Dożynkowe” – konkurs wieńców na Dożynkach Gminy Zamość 2024** w Lipsku Polesiu (01.09.2024 r.).
10. **„Moje impresje” - wystawa malarstwa Katarzyny Filipczak z Puław** – wernisaż w siedzibie GOKGZ 11.10.2024 r.
11. **„Kartki Bożonarodzeniowe Gminy Zamość” Wielki Gminny Konkurs Plastyczny** pod patronatem Wójta Gminy Zamość, finał 13.12.2024 r. w siedzibie GOKGZ.
12. **„Mój stroik bożonarodzeniowy” - warsztaty kreatywno-plastyczne dla dzieci** w siedzibie GOKGZ (19.12.2024 r.).

Obecność artystów-amatorów z Gminy Zamość w wybranych wydarzeniach kulturalnych organizowanych w 2024 r. przez podmioty zewnętrzne:

- 1) XIII Sąsiedzki Przegląd Kolęd, Pastorałek i Pieśni Bożonarodzeniowych „Narodziła się nam Dobroć” w Nieliszu (14.01.2024, woj. lubelskie) – udział zespołów „Chyżanie”, „Czerwone Korale”, „Echo Lipska”, „Roztoczanki”, „Wesołe Gospoście”,
- 2) XI Międzynarodowy Festiwal Kolęd i Pastorałek w Rzeszowie (27.01.2024) – udział zespołu „Ale Cantare”,
- 3) Dzień Kobiet w Telatynie (6.03.2024, woj. lubelskie) – udział „ShowMen Szopinek”,

- 4) Dzień Kobiet w Józefowie (7.03.2024, woj. lubelskie) – udział „Ale Cantare”,
- 5) Dzień Kobiet w Sitnie (7.03.2024, woj. lubelskie) – udział „ShowMen Szopinek”,
- 6) Dzień Kobiet w Zwierzyńcu (8.03.2024, woj. lubelskie) – udział „ShowMen Szopinek”,
- 7) Dzień Kobiet w Gminie Łabunie (10.03.2024, woj. lubelskie) – udział grupy „Chyżanie”,
- 8) Spotkanie z muzyką, poezją i malarstwem w Klubie Batalionowym w Zamościu (18.03.2024) – udział Haliny Kierepki i „Wesołych Gospoś”,
- 9) 46. Kiermasz Wielkanocny w Zamościu (24.04.2024) – udział zespołu „Wesołe Gosposie”,
- 10) XIII Międzynarodowy Festiwal i Konkurs Chóralny „Gaudete Barcelona” (30.04.2024 - 05.05.2024 r., Hiszpania) – udział „Ale Cantare”,
- 11) Majówka w Klubie Batalionowym w Zamościu (9.05.2024) – udział „Wesołych Gospoś”,
- 12) Festyn charytatywny „Roztańczony Hrubieszów” (18.05.2024, woj. lubelskie) – udział „Ale Cantare”,
- 13) XII Międzypowiatowy Festiwal Pieśni i Piosenki Maryjnej w Werbkowicach (19.05.2024, pow. hrubieszowski, woj. lubelskie) – udział „Chyżan”, „Wesołych Gospoś” i „Roztoczanek”,
- 14) Festyn „Górzńska Potupajka” w Krasnymstawie (15.06.2024, woj. lubelskie) – udział „ShowMen Szopinek”,
- 15) XIX Mały Festiwal Piosenki Dziecięcej o Józefowskiego Słowika w Józefowie (16.06.2024, woj. lubelskie) – udział „Ale Cantare”,
- 16) Festiwal Antoniański w Radechnicy (16.06.2024, woj. lubelskie) – udział „Czerwonych Korali” i „Wesołych Gospoś”,
- 17) I Festyn Rodzinny „Inwestuję w Rodzinę” w Krzeszowie (29.06.2024, pow. biłgorajski, woj. lubelskie) – udział „ShowMen Szopinek”,
- 18) XXV Zamojskie Dni Folkloru w Szczepreszynie (7.07.2024, woj. lubelskie) – udział zespołów „Czerwone Korale”, „Echo Lipska”, „Kalinka”, „Old Boys”, „Sitnianie”, „Wesołe Gosposie”,
- 19) Koncert charytatywny „Nadzieja dla Jasia Greli” w Zwierzyńcu (13.07.2024, woj. lubelskie) – udział „Ale Cantare”,
- 20) Jarmark Św. Kiliana w Skierbieszowie (14.07.2024, woj. lubelskie) – udział „ShowMen Szopinek”,
- 21) XXIII Transgraniczny Festiwal Pieśni o Roztoczu w Sułcu (28.07.2025, woj. lubelskie) – udział „Kalinka”, „Roztoczanka”,
- 22) XXI Ogólnopolski Przegląd Artystycznego Ruchu Seniorów „ARS 2024” we Włocławku (2-4.08.2024, woj. kujawsko-pomorskie),
- 23) XXVII Festiwal Pieśni Maryjnej w Górecku Kościelnym (4.08.2024, pow. biłgorajski, woj. lubelskie) – udział „Ale Cantare”, „Czerwonych Korali”, „Babeczek z Mokrego”, „Wesołe Gosposie”,
- 24) Dożynki Gminy Sanok w Czerterze (18.08.2024, woj. podkarpackie) – udział „ShowMen Szopinek”,
- 25) Dożynki Gminy Telatyn w Poturzynie (25.08.2024, woj. lubelskie) – udział „ShowMen Szopinek”,
- 26) Dożynki Gminy Dołhobyczów (25.08.2024, woj. lubelskie) – udział „ShowMen Szopinek”,
- 27) Festiwal Obrzędów Dożynkowych Na Bis w Niewirkowie (8.09.2024, Gmina Miączyn, woj. lubelskie) – udział grupy „Suselek”,
- 28) Dożynki Gminy Horodło w Strzyżowie (8.09.2024, woj. lubelskie) – udział „ShowMen Szopinek”,
- 29) Święto Pieczonego Ziemniaka w Deszkowicach Pierwszych (15.09.2024, Gmina Sułów, woj. lubelskie) – udział „ShowMen Szopinek”,
- 30) Piknik „Ach Soszańskie Jakże Cudne” w Sochach (22.09.2024, Gmina Zwierzyniec, woj. lubelskie) – udział „ShowMen Szopinek”,
- 31) Festiwalu Pieśni Powstania Zamojskiego w Zamościu (21.09.2024 i finał 13.10.2024) – udział „Babeczek z Mokrego”, „Sitnianie, Haliny Kierepki i „Wesołych Gospoś”,
- 32) XVII Józefowskie Spotkanie z Poezją Papieską i Piosenką Religijną w Józefowie (16.10.2024, woj. lubelskie) – udział „Czerwonych Korali” i „Roztoczanek”,
- 33) XVI Śląskie Święto Pieśni Chóralnej „Magnificat” w Katowicach (19-20.10.2024, woj. śląskie) – udział „Ale Cantare”,

- 34) XXIII Spotkania Kabaretowe „Kąkolewisko” w Kąkolewnicy (20.10.2023, pow. radzyński, woj. lubelskie) – udział kabaretu „Taka Potrzeba”,
- 35) VII Międzygminny Konkurs Pieśni Patriotycznej w Starym Zamościu (9.11.2024, woj. lubelskie) – udział „Babeczek z Mokrego”, „Echo Lipska”, „Wesołych Gospoś” i Chóru „Sitanianie”,
- 36) XIV Międzypowiatowy Festiwal Zespołów Śpiewaczych w Werbkowicach (10.11.2024, pow. hrubieszowski, woj. lubelskie) – udział „Kalinki”, „Roztoczanek” i „Wesołych Gospoś”,
- 37) XII Międzygminny Przegląd Ludowy w Starym Zamościu (16.11.2024, woj. lubelskie) – udział „Wesołych Gospoś”,
- 38) Jesienny Wojewódzki Przegląd Twórczości Artystycznej Seniorów – eliminacje powiatowe w Krasnobrodzie (20.11.2024, woj. lubelskie) – udział „Chyżan”, „Kalinki”, „Old Boys”, „Roztoczanek”, „Sitanian”, grupy „Susełek”.

Biblioteka Publiczna Gminy Zamość.

Biblioteka Publiczna Gminy Zamość (*dalej w skrócie: BPGZ lub biblioteka*) **w 2024** roku miała **1 920 zarejestrowanych czytelników**. Biblioteka to miejsce spotkań dla 14 718 użytkowników, którym udostępniono w 2024 r. **30 478** jednostek inwentarzowych zbiorów bibliotecznych. W 2024 r. biblioteka zorganizowała i przeprowadziła 188 wydarzeń kulturalnych, w tym akcji czytelniczych (np. zajęcia literackie i manualne w trakcie ferii i wakacji), konkursów, warsztatów, spotkań autorskich i z ciekawymi ludźmi, w których wzięło udział 5 441 osób. BPGZ zajmuje się również animacją kultury, współpracując z 12 szkołami z terenu Gminy, oddziałami przedszkolnymi, Przedszkolami prywatnymi, Kołami Gospodyń Wiejskich, Klubem Seniora „Kalina” i Klubem Seniora „Susełek”, Dyskusyjnym Klubem Książki, stowarzyszeniami m. in. Lokalną Grupą Działania „Nasze Roztocze”, Stowarzyszenie Kobiety na rzecz promocji i rozwoju środowisk lokalnych 28+. Biblioteka to również jedno z głównych źródeł wiedzy o świecie - **84 402** odwiedzin gości i wejść wirtualnych (strona www. Biblioteki, BIP, Facebook, YouTube i Program Biblioteczny MAK+).

Przedsięwzięcia kulturalne o znaczeniu gminnym realizowane w 2024 roku przez Bibliotekę Publiczną Gminy Zamość:

Bardzo istotnym zadaniem w 2024 roku była realizacja Projektu „Równać Szanse” pn. „Pociąg do okolicy” w ramach Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowanego przez Fundację Civis Polonus, którego realizatorami była młodzież z 4 miejscowości Gminy Zamość. Jednym z elementów realizacji projektu była wymiana doświadczeń i sieciowanie z innymi grupami działającymi w „Równać szanse”. W trakcie realizacji naszego projektu ph. „Pociąg do okolicy” odbyło się już 9 spotkań, w tym było dwa nocowane w Lipsku Polesiu

- **05.06** - Gościliśmy młodzież działającą przy Gminnej Bibliotece Publicznej im. Kajetana Sawczuka w Konstantynowie w województwie lubelski.
 - **05.06** - Gościliśmy młodzież działającą przy Szkole Podstawowej w Złojcu ph. „Młoda Ekomoda”.
 - **05.06** - młodzież z „Pociąg do okolicy”
- 1) **01.08** odbył się finał projektu „Pociąg do okolicy” realizowanego z młodzieżą z Mokrego, Hubal, Wychodów i z Płoskiego w ramach „Równać Szanse”, przedsięwzięcia Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowanego przez Fundację Civis Polonus.
 - 2) całoroczna akcja ogólnopolska dla przedszkolaków w wieku 3 – 6 lat Mała Książka Wielki Człowiek – zarejestrowało się 49 dzieci które otrzymały książeczki i gadżety oraz 10 dzieci otrzymało dyplomy.

- 3) **24.01**-uroczyste rozstrzygnięcie VIII Edycja Konkursu Fotograficznego „Skarby Gminy Zamość. Miejsca znane i nieznane w Gminie Zamość 2023”
- 4) **4. 24.01**- odbyło się podsumowanie VIII edycji konkursu literacko – poetyckiego „Odkrywamy talenty poetyckie”
- 5) **32 finał** Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.
- 6) Akcja ferie w bibliotece - Kreatywne ferie w bibliotece 2024 ph. „**Zima, książka i ja**”
- 7) rozstrzygnięcie **XVIII edycji** konkursu plastycznego „**Anioły Aniołki Anioleczy**”.
- 8) Dzień kobiet 06.03- spotkanie z autorkami książki "Dzieje pewnego kontraktu. Historia powstania Kolonii Sitaniec".
- 9) Lekcja biblioteczna - Uczniowie ze SP w Borowinie Sitanieckiej przedstawili fragment "Zemsty"
- 10) z okazji Światowego Dnia Książki dla Dzieci oraz rocznicy urodzin Hansa Chrystiana Andersena gościliśmy uczniów klas I-IV ze SP w Mokrem.
- 11) z okazji Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich gościliśmy Pana Romana Pankiewicza, autorem książek dla dzieci.
- 12) Biblioteka Publiczna Gminy Zamość z/s w Mokrem zorganizowała dwa spotkania dla wszystkich przedszkolaków ze Żdanowa z Panem Romanem Pankiewiczem pisarzem i podróżnikiem.
- 13) „Lekcja” regionalnej historii pt. „biblioTEAKA Świadectw. Żydzi Zamościa”, której autorką jest Pani Magda Misztal - pracownik Książnicy Zamojskiej. Prezentacja wystawy odbyła się w rocznicę wybuchu powstania w getcie warszawskim.
- 14) **XVI edycja Konkursu Recytatorski O Laur Najlepszego Recytatora** Gminy Zamość
- 15) odbyła się XVI Edycja Konkursu Recytatorskiego „O LAUR NAJLEPSZEGO RECYTATORA GMINY ZAMOŚĆ”
- 16) Z okazji Dnia Bibliotekarza Książnica Zamojska zorganizowała imieniny patrona biblioteki Stanisława Kostki Zamoyskiego.
- 17) podczas XIV Lubelskiego Forum Bibliotekarzy rozstrzygnięto konkurs organizowany przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich Oddział Lublin na Lubelskiego Bibliotekarza Roku. Nominacje do nagrody Bibliotekarz Roku 2023 otrzymała Elżbieta Stankiewicz Dyrektor Biblioteki Publicznej Gminy Zamość z/s w Mokrem.
- 18) BPGZ w Mokrem zorganizował wernisaż Pana Antoniego Omiotka, ph.: „Poezja jest sztuką, sztuka jest poezją” w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki oraz z okazji obchodów Tygodnia Bibliotek.
- 19) Uroczystości samorządowe w Regionalnej Izbie Pamięci w Wysokiem połączone z obchodami Dnia Samorządu Terytorialnego, Dniem Muzealnika, Dniem Dziecka oraz Jubileuszem 70 – lecia OSP w Wysokiem
- 20) „Tam, gdzie jest Bajanka, tam jest jakaś bajka”. Z okazji Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom w Bibliotece Publicznej Gminy Zamość z/s w Mokrem odbyło się spotkanie z Bajanką, czyli Moniką Skikiewicz dla przedszkolaków ze Szkoły Podstawowej w Płoskiem.
- 21) spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki w bibliotece w Mokrem. Naszym gościem był Pan Henryk Wiesław Kowalczyk, autor książek pt. „Czasy najdawniejsze terenów Zamojszczyzny i nie tylko”.
- 22) Biblioteka Publiczna Gminy Zamość z/s w Mokrem realizuje projekt „Równać Szanse” ph. „Pociąg do okolicy” w ramach Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowanego przez Fundację Civis Polonus.
- 23) Podsumowanie konkursu „Rok 2023 rokiem Katarzyny Michalak”.
- 24) **Akcja wakacje w bibliotece ph. „BIBLIOTECZNE PODRÓŻE PO ŚWIECIE I LITERATURZE w 80 GODZIN DOKOŁA ŚWIATA”,** (od 04.07 do 23.08 – odbyło się 17 spotkań.
- 25) Dożynki Gminne w Lipsku Polesiu

- 26) akcja Narodowe Czytanie „Kordiana” J. Słowackiego. Głośne odczytanie dramatu przez zaproszonych gości, uczniów szkół podstawowych z terenu Gminy Zamość, przyjaciele i czytelnicy Biblioteki Publicznej Gminy Zamość.
- 27) akcja „Noc w Bibliotece”: Spotkanie autorskie z Krzysztofem Malaka w Szkole Podstawowej w Borowinie Sitanieckiej oraz w Szkole Podstawowej w Sitańcu.
- 28) akcja „Noc w Bibliotece” w Mokrem. Spotkanie autorskie z Krzysztofem Malaka – podróżnikiem.
- 29) Spotkanie w ramach DKK z Panią Moniką Tadra i Halszką Witkowską autorkami książki „Niewysłuchani”.
- 30) Spotkanie członków Dyskusyjnego Klubu Książki wystawa i prelekcja w Arsenale zamojskim pt. „Od patriotyzmu do bohaterstwa. Dziedzictwo sztuki wojennej”.
- 31) W ramach DKK warsztaty „Osiedłbania” – zadбай o skórę po lecie, odkryj tajniki regeneracji i odżywiania oraz wystawa książek tematycznych, warsztaty z pielęgnacji dłoni, cery i elementy makijażu.
- 32) XV Kongres Bibliotek ph. „I tak (nie)przyjdą. O młodości i seniorach w bibliotece”.
- 33) W ramach DKK spotkanie autorskie i promocja książki Sławomira Franc w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Krasnymstawie.
- 34) Spotkanie autorskie z Panem Romanem Pankiewiczem autorem tryptyku „Trzy żywioły” w Środowiskowym Domu Pomocy w Białobrzegach „Krok dalej”. Prelekcja i prezentacja multimedialna zdjęć z pobytu autora w Niemczech, Rosji i Islandii.
- 35) Spotkanie autorskie z Panem Romanem Pankiewiczem w ramach Dnia Pluszowego Misia w filii w Wysokiem. Prezentacja multimedialna dotycząca misiów z bajek.
- 36) Spotkanie autorskie w Mokrem z Panem Romanem Pankiewiczem w ramach Dnia Pluszowego Misia.
- 37) Rozstrzygnięcie konkursu plastycznego „Poezja i bajka słowem i pędzlem malowana”.
- 38) W ramach DKK spotkanie autorskie z Panią Moniką Rzepiela autorką książek historyczno – obyczajowych z serii „Saga Polska”.
- 39) W ramach DKK spotkanie autorskie z prozą i poezją Zbigniewa Dmitrocy oraz ilustracjami Magdaleny Józefczuk Dmitrocy.

Przedsięwzięcia kulturalne o znaczeniu gminnym realizowane w 2024 roku przez Urząd Gminy Zamość:

1. Noworoczny wieczór kolęd z VOXem w Jatutowie (05.01.2024r.) – 50 osób
2. Spotkanie sołeckie w Wólce Wieprzeckiej (06.01.2024r.) – 80 osób
3. Pierwsze kolędowanie w Mokrem (07.01.2024r.) – 70 osób
4. Spotkanie choinkowe w Szopinku (13.01.2024r.) – 60 osób
5. Spotkanie opłatkowe w Wysokiem (13.01.2024r.) – 20 osób
6. Hej kolęda w Hubalach (14.01.2024r.) – 90 osób
7. Międzypokoleniowe spotkanie z okazji dni babci i dziadka w Skaraszowie (20.01.2024r.) – 110 osób
8. Spotkanie opłatkowe w Zawadzie (20.01.2024r.) – 60 osób
9. Wspólne kolędowanie Białobrzegi i Chyżanie w Białobrzegach (20.01.2024r.) – 40 osób
10. Spontaniczne spotkanie babcino-opłatkowe w Bortatyczach (20.01.2024r.) – 40 osób
11. Dzień babci i dziadka w Sitańcu (21.01.2024r.) – 80 osób
12. Spotkanie mikołajkowo-opłatkowe mieszkańców Wierzchowin (21.01.2024r.) – 50 osób

13. Sołecki bal z Mikołajem w Jatutowie (27.01.2024r.) – 60 - osób
14. Sołeckie spotkanie pokoleń w Chyżej (03.02.2024r.) – 50 osób
15. Dzień Kobiet w Żdanówku (02.03.2024r.) – 80 osób
16. Dzień Kobiet w Pniówku (02.03.2024r.) – 70 osób
17. Dzień Kobiet w Szopinku (03.03.2024r.) – 70 osób
18. Dzień Kobiet w Hubalach (09.03.2024r.) – 80 osób
19. Dzień Kobiet w Wysokiem (09.03.2024r.) – 25 osób
20. Dzień Kobiet w Zawadzie (10.03.2024r.) – 60 osób
21. Dzień Kobiet w Chyżej (17.03.2024r.) – 45 osób
22. Ekopiknik w Lipsku Polesiu (23.03.2024r.) – 250 osób
23. Festyn wiejski w Białowoli/Gminny Dzień Strażaka/Święto Konstytucji 3 Maja (03.05.2024r.) – 150 osób
24. Noc Muzeum w Wysokiem (11.05.2024r.) – 40 osób
25. Dzień Matki i Dzień Dziecka w Mokrem (19.05.2024r.) – 120 osób
26. Sołecki Dzień Dziecka w Żdanowie (29.05.2024r.) – 350 osób
27. Sołecki Dzień Dziecka w Siedliskach (01.06.2024r.) – 80 osób
28. Międzysołecki Festyn Dzień Dziecka w Skokówce (01.06.2024r.) – 150 osób
29. Dzień Samorządu Terytorialnego/ Dzień Muzealnika/Dzień Dziecka (02.06.2024r.) – 200 osób
30. Piknik rodzinny przy altanie w Szopinku (01.06.2024r.) – 120 osób
31. Dzień Dziecka w Wychodach (15.06.2024r.) – 70 osób
32. Powitanie wakacji w Wólce Wieprzeckiej (16.06.2024r.) – 70 osób
33. Piknik rodzinny w Żdanówku (22.06.2024r.) – 100 osób
34. Dzień dziecka w Bortatyczach (22.06.2024r.) – 50 osób
35. Powitanie wakacji w Sitańcu (23.06.2024r.) – 450 osób
36. Międzygminne zawody sportowo-pożarnicze w Bortatyczach (23.06.2024r.) – 500 osób
37. Międzypokoleniowy festyn rodzinny w Bortatyczach Kolonii (29.06.2024r.) – 130 osób
38. Święto rodziny w Białobrzegach (30.06.2024r.) – 150 osób
39. VI Ludowe spotkanie z zaśpiewem i przytupem w Jatutowie (06.07.2024r.) – 200 osób
40. Sołeckie spotkanie w Skaraszowie (13.07.2024r.) – 90 osób
41. VI Festiwal piosenki biesiadnej z Marylą w Zawadzie (14.07.2024r.) – 200 osób
42. Festyn rodzinny w Chyżej (14.07.2024r.) – 120 osób
43. Dzień Susła w Mokrem (21.07.2024r.) – 150 osób
44. Biesiada sołecka w Wierzchowinach (27.07.2024r.) – 80 osób
45. Piknik wsparcia w Płoskiem (18.08.2024r.) – 60 osób
46. Dożynki Gminy Zamość w Lipsku Polesiu (01.09.2024r.) – 850 osób
47. Piknik rodzinny w Żdanowie (07.09.2024r.) – 60 osób

- 48. Sołeckie spotkanie pokoleń w Skraszowie (14.09.2024r.) – 70 osób
 - 49. Dzień piezzonego ziemniaka w Łapiguzie (15.09.2024r.) – 120 osób
 - 50. IV Spotkanie z Dusiołkiem w Skaraszowie (21.09.2024r.) – 100 osob
 - 51. Pożegnanie lata w Siedliskach (21.09.2024r.) – 50 osób
 - 52. Powitanie jesieni – pieczony ziemniak w Pniówku (28.09.2024r.) – 60 osób
 - 53. Turniej Oldbojów im. Jerzego Szasta w Jatutowie (28.09.2024r.) – 60 osób
 - 54. Dzień Seniora w Hubalach (13.10.2024r.) – 70 osób
 - 55. Sołeckie spotkanie pokoleń w Wychodach (19.10.2024r.) – 50 osób
 - 56. PRL-owskie spotkanie sołeckie w Zawadzie (26.10.2024r.) – 70 osób
 - 57. Hubertus w Lipsku Polesiu (03.11.2024r.) – 150 osób
 - 58. Narodowe święto niepodległości w Kalinowicach (11.11.2024r.) – 50 osób
 - 59. Zimowe spotkanie z Mikołajem w Białobrzegach (07.12.2024r.) – 50 osób
 - 60. Spotkanie z Mikołajem w Wysokiem (07.12.2024r.) – 40 osób
 - 61. Mikołajki w Bortatyczach (08.12.2024r.) – 50 osób
 - 62. Spotkanie opłatkowe sołectwa Pniówek (14.12.2024r.) – 60 osób
- Łączna szacowana liczba odbiorców wydarzeń gminnych: **7 130 osób**

Tabela nr 57. GMINA ZAMOŚĆ. Realizacja zadań budżetu 2024 roku z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego - wydatki bieżące				
Opis	Gminny Ośrodek Kultury Gminy Zamość z/s w Wysokiem	Biblioteka Publiczna Gminy Zamość z/s w Mokrem	Urząd Gminy Zamość (bez wydatków osobowych i utrzymania obiektów)	Łącznie
Środki budżetu Gminy w układzie wykonawczym jednostek organizacyjnych (wydatki bieżące)	1 128 262,95 zł	891 700,00 zł	597 182,82 zł	2 617 145,77 zł
w tym kwota udzielonych dotacji dla stowarzyszeń	-	-	-	-
w tym nagrody za osiągnięcia	-		126 000,00 zł	126 000,00 zł
w tym zadania Funduszu Sołeckiego	-		134 460,59 zł	134 460,59 zł
Ilość zorganizowanych przedsięwzięć o charakterze gminnym	12	39	3	54
Ilość zorganizowanych przedsięwzięć o charakterze lokalnym			59	59
Liczba odwiedzin w bibliotekach	-	14 718	-	14 718
Liczba udostępnień księgozbioru i prasy	-	30 478	-	30 478
Dotacje zewnętrzne poza budżetem Gminy	-	30 846 zł *	-	30 846 zł
Pozostałe środki poza budżetem Gminy	48 641,08 zł	810,74 zł	-	49 451,82 zł

Uwaga: * dotacja z Biblioteki Narodowej na zakup nowości wydawniczych oraz z projektu Civis Polonus pn. „Pociąg do okolicy” w ramach Równać Szanse.

Sport, rekreacja i turystyka

Sportem i rekreacją na terenie Gminy Zamość w ujęciu sformalizowanym w 2024 roku zajmowały się nie tylko kluby sportowe, ale też szkoły organizując rozgrywki międzyszkolne w ramach Igrzysk Szkolnego Związku Sportowego i przy współpracy Centrum Usług Wspólnych, a także Gminny Ośrodek Kultury.

Gmina Zamość objęła dotacjami 5 podmiotów, realizujących zadania sportowe dla mieszkańców Gminy, przy czym 4 z nich (STS Gryf Gmina Zamość, UKS Azymut Siedliska i UKP Suchowiczteam Wólka Panieńska) zarejestrowały swoją działalność na terenie Gminy.

Działalność pozostałych (KS Agros Zamość, Zamojski Klub Karate Kyokushin) jest zarejestrowana w mieście Zamość. Ponadto swoje sportowe pasje mieszkańcy gminy realizowali w klubach: UKS Terminator Wysokie, UKS Kiko Zamość, UKS CSW Lider Zamość, UKJ Legion Zamość, UKS Sorga Zamość, Stronhold Extreme Sports Zamość, LKS Iskra Krzemień, KS AZS-AWF Warszawa, AS Górnik Łęczna.

W 2024 roku dość liczna grupa sportowców z terenu Gminy Zamość odnosiła sukcesy. Podsumowanie ich osiągnięć odbyło się 26 lutego 2024 roku w GOK Wysokie podczas Uroczystej Gminnej Gali Sportu, na której najlepsi sportowcy, trenerzy i działacze odebrali od Samorządu gminnego wyrazy uznania. Lista najważniejszych osiągnięć w dalszej części Raportu.

Stowarzyszenia realizujące zadania Gminy z budżetu 2024 roku poprzez umowy dotacyjne:

- 1) Klub Sportowy „Agros” Zamość (w skrócie: KS Agros),
- 2) Stowarzyszenie Turystyczno-Sportowe „Gryf” Gmina Zamość (w skrócie: STS Gryf Gmina Zamość)
- 3) Uczniowski Klub Piłkarski „SUCHOWICZTEAM” Wólka Panieńska (w skrócie: UKP Suchowiczteam)
- 4) Uczniowski Klub Sportowy „Azymut” Siedliska (w skrócie: UKS Azymut)
- 5) Zamojski Klub Karate Kyokushin (w skrócie: ZKKK)

Szczegółowe informacje o zadaniach w innym miejscu niniejszego Raportu.

Opis stowarzyszeń o charakterze m.in. sportowym (tzw. klubów sportowych), zarejestrowanych w 2024 r. na terenie Gminy Zamość:

1. Stowarzyszenie Turystyczno-Sportowe „Gryf” Gmina Zamość powstało w 2011 r. Klub powstał w 2011 roku. Jego działalność jest wspierana z budżetu Gminy Zamość. Obecnie w Akademii Piłkarskiej Gryf Gmina Zamość trenuje ponad 240 zawodników w 12 grupach wiekowych w tym żaków, skrzatów, orlików, młodzików, trampkarzy, seniorów. Rocznie uczestniczy w rozgrywkach Ligi Wojewódzkiej, 7 grup wiekowych w rozgrywkach ligi Okręgowej, najmłodsze trzy grupy w rozgrywkach turniejowych także organizowanych przez Zamojski Okręgowy Związek Piłki Nożnej. Dorośli piłkarze klubu grają w czwartej lidze grupie lubelskiej, a ponadto w 2024 roku reprezentowali naszą gminę i województwo lubelskie podczas Ogólnopolskich Finałów Piłkarska Kadra Czeka Chłopców LZS w Słubicach (9 miejsce). STS Gryf organizuje jeden z największych na Zamojszczyźnie turniejów piłki nożnej – w roku ubiegłym odbył się XII turniej, który nosi imię działacza sportowego z Zawady Jana Wojtaszka. Klub organizuje również w okresie jesienno-zimowym turnieje halowe, a w okresie wakacji na terenie sołectw Gminy Zamość rokrocznie STS Gryf organizuje zajęcia sportowe pod hasłem Wakacje z Gryfem. W roku ubiegłym zrealizowano ponad 100 jednostek treningowych. W 2024 roku stowarzyszenie realizowało projekt pt. akTYwni,- ta inicjatywa miała na celu wspieranie zdrowia, aktywności społecznej i poprawy jakości życia w naszej gminie. W roku 2024 Stowarzyszenie pozyskało na swoją działalność statutową środków finansowych ponad 26% kwoty dotacji, a wolontariusze społecznie przepracowali ponad 900 godzin.

2. Uczniowski Klub Piłkarski SUCHOWICZTEAM Wólka Panieńska Klub działa od 23 czerwca 2017 roku. Utrzymuje się dzięki składkom członkowskim i sponsorom oraz wsparciu finansowemu Gminy Zamość. Jego działalność skupia się na piłce nożnej dziewcząt w kategoriach Orliczek i Młodziczek i Juniorek. W roku w ogólnopolskim współzawodnictwie dzieci i młodzieży zawodniczki SUCHOWICZTEAM wywalczyły 10 punktów (95 msc w województwie). Piłkarki klubu systematycznie trenują na obiektach sportowych Gminy Zamość. Do największych sukcesów w roku ubiegłym należy zaliczyć zajęcie miejsc na podium zawodniczek w kategorii młodziczek U13 w tym uzyskanie awansu na

szczebel makroregionalny Klubowych Mistrzostw Polski Młodziczek U13 oraz sukcesy w licznych turniejach wojewódzkich i ogólnopolskich. Po rundzie jesiennej juniorki z zajmują I miejsce w tabeli II ligi. Dodatkowo na swoją działalność pozyskał środków finansowych na ponad 17% kwoty dotacji. Obecnie w klubie trenuje ponad 30 dziewcząt. Hasło klubu brzmi: „**Jest Wiara, Jest Moc, Jest Suchowiczteam**”.

3. Uczniowski Klub Sportowy Azymut Siedliska. Klub powstał w 1996 roku, jako klub prowadzący jedną sekcję radioorientacji sportowej od początku XXI wieku dziewczęta i chłopcy oraz dorośli mieszkańcy gminy mogą uprawiać orientację sportową oraz dziewczęta piłkę siatkową. Od początku swojej działalności Azymut klub jest organizatorem licznych zawodów i obozów sportowych, w tych dyscyplinach sportu, a od kilkunastu lat promuje aktywne formy spędzania wolnego czasu wśród dorosłych i seniorów zapraszając do udziału w zawodach, rajdach i marszach turystycznych w tym z kijkami nordic walking. Jest organizatorem licznych zawodów w tym Międzynarodowych Zawodów pn. Memoriał Honorowego Obywatela Gminy Zamość Zdzisława Strzemiecznego – wieloletniego Prezesa Polskiego Związku Radioorientacji Sportowej, Pucharu Roztocza w BnO. W roku ubiegłym klub wywalczył 44,5 punkty we współzawodnictwie sportowym dzieci i młodzieży (34 msc w województwie na ponad 160 sklasyfikowanych klubów). Klub na organizację zawodów, organizację zajęć pozaszkolnych i zawodów, szkoleń z pierwszej pomocy przedmedycznej, organizację zajęć z cyberbezpieczeństwa i alarmowania posługiwania się mapą i kompasem, biegów przełajowych dla dzieci z terenu gminy, organizację rajdów, zawodów promujących biegi orientację dla dzieci i dorosłych z terenu Gminy w 2024 roku pozyskał kwotę ponad 50% otrzymanej dotacji, a wolontariusze na rzecz klubu przepracowali ponad 1300 godzin. Ponadto klub bardzo aktywnie angażuje się w organizację stref sportu w trakcie wydarzeń gminnych oraz reprezentuje gminę Zamość podczas Powiatowych i Wojewódzkich Igrzysk LZS. Hasło przewodnie klubu brzmi: **“Nie chodzi o to, żebyś był lepszy od przeciwnika. Chodzi o to, żebyś jutro był lepszym zawodnikiem, niż jesteś dzisiaj.”**

Kluby wspierane w 2024 r. z budżetu Gminy Zamość w zakresie m.in. organizacji zawodów na terenie Gminy oraz wsparcia dla zawodników z terenu Gminy:

- 1. Klub Sportowy „Agros” Zamość** Klub działa od 1976 roku. Szkoleniem objęci są zawodnicy w pięciu dyscyplinach sportowych: w lekkiej atletyce, podnoszeniu ciężarów, łucznictwie, kolarstwie i zapasach trenujący w kategoriach: żak, młodzik, kadet, junior młodszy, junior oraz młodzieżowiec i senior. Działalność Agrosu i trenerów to pasmo licznych sukcesów na arenie ogólnopolskiej i międzynarodowej. Liczne grono zawodników należy do kadr wojewódzkich w różnych kategoriach sportowych. Klub jest także organizatorem wielu imprez sportowych o zasięgi Ogólnopolskim różnej rangi. Zawodnicy klubu reprezentują naszą gminę podczas wojewódzkich Igrzysk LZS. Na systematyczne treningi do klubu uczęszcza ponad 50 zawodników zamieszkałych na terenie Gminy Zamość. Środki z dotacji Gminy Zamość wykorzystane były na zakup strojów i sprzętu sportowego, prowadzenie treningów, udział zawodników i zawodniczek w obozach i zawodach. W 2024 roku w ogólnopolskim współzawodnictwie sportowym dzieci i młodzieży klub zdobył 303,67 punktów i zajął 68 miejsce w Polsce i drugie w województwie na ponad 160 klubów.
- 2. Zamojski Klub Karate Kyokushin.** Klub działa od 1992 roku. Od kilku lat organizuje także zajęcia dla dzieci i młodzieży w sali gimnastycznej szkoły w Płoskiem. Podopieczni klubu odnoszą liczne sukcesy na zawodach różnej rangi w karate kyokushin w tym zdobywają medale Mistrzostw Polski oraz reprezentują nas na Mistrzostwach Europy (Martyna Zeń – srebrny medal) (Martyna Nowosad – złoty medal, Krystian Jakubczak i Kamil Jakubczak brązowi medaliści w swoich kategoriach wiekowych). Na terenie Gminy Zamość klub organizuje zajęcia dla dzieci ze szkół w Płoskiem i Żdanowie oraz zawody z udziałem ponad 200 uczestników o Puchar Wójta Gminy Zamość.

Pozostałe kluby, które trenują dzieci i młodzież z terenu Gminy Zamość:

1. **Uczniowski Klub Sportowy Kiko Zamość.** Dominującym sportem w klubie Kiko, od założenia w 1994 roku, jest badminton, a twórcą sukcesów zawodników, którzy zdobyli laury Mistrzów Polski jest trener obecnie prezes Sławomir Moździoch. Klub Kiko działa przy Szkole Podstawowej nr 4 w Zamościu. We współzawodnictwie klub zdobył 31 punktów (59 miejsce w województwie na ponad 160).
2. **Uczniowski Klub Judo Legion Zamość.** Klub powstał w 2007 roku. We współzawodnictwie sportowym za 2024 rok w sportach walki Legion Zamość wywalczył 46 punktów (32 miejsce w województwie na ponad 160). W klubie można ćwiczyć judo, zapasy oraz sumo.
3. **Uczniowski Klub Sportowy „Terminator” Wysokie** – klub prowadzi działalność od 2009 roku prowadząc zajęcia w sportach walki: zapasy, sumo, oraz koluchstyl. Zawodnicy klubu w 2024 roku we współzawodnictwie wywalczyli 17 punktów (78 miejsce w województwie).
4. **UKS Sorga Zamość** - Klub rozpoczął działalność w 2010 roku w zakresie sportów walki, zapasów i sumo. We współzawodnictwie sportowym za 2024 rok klub wywalczył 48 punktów. (30 miejsce w województwie)
5. **Stronhold Extreme Sports Zamość** – prowadzi działalność w zakresie sportów walki. Działa od 9 września 2019 pod adresem ul. Królowej Jadwigi 8 w Zamościu i oferuje zajęcia dla dzieci, młodzieży i dorosłych związane z następującymi dyscyplinami: Brazylijskie jiu-jitsu (BJJ) Grappling to rodzaj walki wręcz/sportów chwytanych zaliczany do kategorii sztuk walki, Kick-boxing jest sztuką walki łączącą bokserskie ciosy z kopnięciami.
6. **Ludowy Klub Sportowy Iskra Krzemień.** Klub powstał w 1968 roku. Swoje istnienie zawdzięcza miejscowej młodzieży oraz sympatykom piłki nożnej dyscypliny sportu. Od początku powstania, aż do dnia dzisiejszego, klub funkcjonuje dzięki finansowaniu przez Urząd Gminy w Dzwoli prowadzi sekcje piłki nożnej mężczyzn i kobiet

7. **Klub Sportowy AZS-AWF Warszawa** powstał 24 listopada 1949 roku w Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie – największej uczelni akademickiej kultury fizycznej w Polsce, założonej w 1929 roku. Klub wyrósł z entuzjazmu do sportu powojennej młodzieży studenckiej oraz doświadczenia sportowo-szkoleniowego nauczycieli akademickich uczelni.
8. Na zlecenie Górnik Łęczna SA szkolenie dzieci i młodzieży prowadzi powołana przez Spółkę **Fundacja Akademia Sportu Górnik Łęczna** (Fundacja Górnik Łęczna). Obecnie fundacja prowadzi zajęcia dla dzieci i młodzieży w zakresie piłki nożnej, oraz badmintonu.

Szczególne osiągnięcia sportowe mieszkańców Gminy Zamość w 2024 roku:

- **UKS CSW Lider Zamość**
I miejsca w Drużynowych Młodzieżowych Mistrzostwach Polski w Sumo
- **UKS Legion Zamość**
II miejsca w Mistrzostwach Polski Juniorów w Sumo;
- **KS Agros**
I miejsce w Mistrzostwach Województwa Lubelskiego U18 w biegu na 800 m;
II miejsce w Halowych Mistrzostwach Polski U18 w trójskoku;
- **UKS Kiko Zamość**
I miejsce w Mistrzostwach Województwa Lubelskiego w Badmintonie w grze pojedynczej i mieszanej, w kategorii młodzieżowców;

- **UKP Suchowiczteam**
 - Halowe Mistrzostwo Województwa Lubelskiego U-13 LZS
 - Brąz Mistrzostw Województwa Lubelskiego U-15 LZS
 - Wicemistrzostwo Województwa Lubelskiego U-13 LZS
 - Wicemistrzostwo Województwa Lubelskiego U-13 LZPN
 - Awans na Strefę Makro Klubowych Mistrzostw Polski U-13 PZPN po wygraniu eliminacji wojewódzkich
- **Ludowy Klub Sportowy Iskra Krzemień**
 - II miejsca w finale wojewódzkim Zrzeszenia LZS w Halowej Piłce Nożnej Dziewcząt
- **Klub Sportowy AZS-AWF Warszawa**
 - I miejsca w Mistrzostwach Polski w seniorskiej sztafecie 4X400 m
- **Stronhold Extreme Sports Zamość**
 - I miejsca w Mistrzostwach Polski Służb Mundurowych w brazylijskim jiu jitsu;
- **STS Gryf**
 - I miejsca w finale wojewódzkim Mistrzostw Zrzeszenia LZS w Piłce Nożnej Chłopców Piłkarska Kadra CzeKa
 - I miejsca w Lidze Okręgowej sezonu 2023/2024 i awans do II Ligi Wojewódzkiej
- **UKS Azymut**
 - I miejsca w Mistrzostwach Województwa Lubelskiego w BnO, bieg średni;
 - I miejsca w biegu sprinterskim podczas Międzywojewódzkich Mistrzostw Młodzików
- **UKS Terminator**
 - II miejsca w Drużynowych Mistrzostwach Polski Juniorek w Sumo;
- **Akademia Sportu Górnik Łęczna**
 - reprezentacja Województwa Lubelskiego LZPN na międzynarodowym turnieju w Las Vegas

- **UKS Sorga Zamość**

II miejsce w Mistrzostwach Województwa Lubelskiego w sumo w kategorii 45 kg

Zawodnikom, trenerom oraz działaczom za osiągnięte wyniki sportowe oraz osiągnięcia w działalności sportowej Gmina Zamość od 2014 roku przyznaje nagrody finansowe i rzeczowe. Kryteria przyznania nagród i wyróżnień określa Uchwały Nr XLIX/463/22 Rady Gminy Zamość z dnia 28 listopada 2022 r. w sprawie nagród i wyróżnień przyznawanych przez Wójta Gminy Zamość za osiągnięte wyniki sportowe oraz osiągnięcia w działalności sportowej. W ramach nagród Samorządu Gminy Zamość za osiągnięcia sportowe w 2024 roku wydano kwotę 105 436,00 zł. w tym na nagrody finansowe 45 900,00 zł., a na nagrody rzeczowe 59 536 zł. Nagrody otrzymali mieszkańcy Gminy Zamość zawodnicy i trenerzy z klubów Miasta Zamość: KS Agros Zamość, UKJ Legion Zamość, UKS Kiko Zamość, UKS Sorga Zamość, UKS CSW Lider Zamość, Stronhold Extreme Sports Zamość oraz z klubów i stowarzyszeń z terenu gminy: UKP Suchowiczteam, UKS Azymut, STS Gryf Gmina Zamość. Nagrody zostały wręczone podczas Gminnej Gali Sportu w dniu 26 lutego w Gminnym Ośrodku Kultury w Wysokiem. Przedsięwzięcia sportowe i sportowo-rekreacyjne o charakterze gminnym, realizowane w 2024 r. przez Gminę Zamość:

Organizacja wydarzeń:

3.02.2024 – Mistrzostwa Gminy Zamość w Warcabach 100-polowych – Lipsko Polesie

8.02. 2024 – Mistrzostwa Gminy Zamość w Szachach

24.02.2024 – Turniej Tenisa Stołowego o Mistrzostwo Sołectwa Szopinek

26.02.2024 – Gminna Gala Sportu – wręczenie nagród i wyróżnień za osiągnięcia sportowe w 2023 roku – 132 nagród rzeczowych i finansowych

30.04.2024 – Gminne Biegi Przełajowe z okazji Narodowego Święta Trzeciego Maja – 200 osób – sołectwo Skaraszów
30.06.2024 – udział 70 osobowej reprezentacji Gminy w Powiatowych Igrzyskach LZS – Łabunie - II miejsce w klasyfikacji Gmin;
1.06.2024 – Turnieje w Piłce Siatkowej i Koszykówce – Szopinek - 7 zespołów
28.07. 2024 - Wojewódzkie Igrzyska LZS – IX miejsce w klasyfikacji Gmin, złoty medal koszykarzy i brązowe medale koszykarek i siatkarzy i IV miejsce siatkarek;
18.07. 2024 - Turnieje siatkówki i piłki nożnej podczas Pikniku Charytatywnego
7.11.2024 – Gminne Biegi Przełajowe z okazji Narodowego Święta Niepodległości – 300 osób – Żdanów
25 - 26 kwietnia 2024 – Marsz Pieszy na orientację – Lipsko Polesie – 120 osób
8 grudnia 2024 – Rajd Pieszy z Mikołajem – Wierzchowiny – 80 osób
1 maja do 30 sierpnia 2024 – Organizacja konkursu „W poszukiwaniu Skarbów Gminy Zamość” – 20 osób

Wyjazdy reprezentacji Gminy Zamość na większe wydarzenia sportowe organizowane w 2024 r. przez podmioty zewnętrzne:

30.06.2024 – udział 70 osobowej reprezentacji Gminy w XXV Powiatowych Igrzyskach LZS – Łabunie

28.07. 2024 - Udział w Wojewódzkich Igrzyskach LZS – IX miejsce w klasyfikacji Gmin, złoty medal koszykarzy i brązowe medale koszykarek i siatkarzy i IV miejsce siatkarek;- II miejsce w klasyfikacji Gmin;

Przedsięwzięcia rekreacyjno-turystyczne o charakterze otwartym, organizowane w 2024 r. przez Gminę Zamość w celu popularyzacji walorów przyrodniczo-turystycznych Gminy Zamość:

- 25 - 26 kwietnia 2024 – Marsz Pieszy na orientację – Lipsko Polesie – 120 osób
- 8 grudnia 2024 – Rajd Pieszy z Mikołajem – Wierchowiny – 80 osób
- 1 maja do 30 sierpnia – Organizacja konkursu „W poszukiwaniu Skarbów Gminy Zamość” – 20 osób

Wydarzenia rekreacyjno-sportowe o charakterze otwartym o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym, organizowane w 2024 r. na terenie Gminy Zamość przez stowarzyszenia przy gminnym wsparciu organizacyjnym lub finansowym:

- XII Turniej w Piłce Nożnej im Jana Wojtaszka - organizator STS Gryf Gmina Zamość
- W dniach 01-02.06.2024, 08.06.2024 oraz 15.06.2024 odbyła się już kolejna edycja turnieju upamiętniająca zasłużonego działacza klubu sportowego z Zawady. Uczestniczyło w niej 56 drużyn piłkarskich w kategoriach dziecięcych i młodzieżowych.
- I Turniej Oldbojów im. Jerzego Szasta w Piłce Nożnej – organizator STS Gryf Gmina Zamość, Sołectwo Jatutów. Zawody odbyły się w dniu 8 września 2024 roku na boisku sportowym w Jatutowie. z inicjatywy Sołtysa i Rady Sołectwiej Sołectwa Jatutów i przy wsparciu Samorządu Gminy Zamość, został zorganizowany I Turniej Oldbojów.
- XI Memoriał im Zdzisława Strzemiecznego - organizator UKS Azymut Siedliska

- W dniach 11-12 maja 2024 roku, na terenie lasów wokół miejscowości Krasnobród, odbyła się XI edycja Memoriału im. Zdzisława Strzemiecznego w Radioorientacji Sportowej pod Honorowym Patronatem Wójta Gminy Zamość. W zawodach upamiętniających Honorowego Obywatela Gminy Zamość udział wzięli zawodnicy i zawodniczki z najlepszych klubów Polski i Ukrainy.
- Od przedszkola do seniora – otwarte zawody w biegach przełajowych oraz biegach i marszach na orientację” - organizator UKS Azymut Siedliska.
- Zawody w dniach 13 i 14 września 2024 roku zostały zorganizowane w partnerstwie z Ministerstwem Sportu i Turystyki oraz Gminą Zamość. W biegach przełajowych wzięło udział 240 uczestników reprezentujących 9 szkół podstawowych wraz z opiekunami. W biegach i marszach na orientację dla rodzin, dzieci i młodzieży oraz dorosłych w tym seniorów z kijkami nordic walking przystąpiło 70 uczestników.
- Mistrzostwa Szkół w Biegu na Orientację – organizator UKS Azymut Siedliska
- 22 czerwca br., na terenach zielonych przy Centrum Geoturystycznym w Lipsku Polesiu, odbyły się Wzięło w nich udział około 170 uczestników reprezentujących 4 szkoły z terenu Gminy Zamość
- Puchar Roztocza w biegach przełajowych i biegach na orientację z okazji 100-lecia roku Polskich Olimpijczyków - organizator UKS Azymut Siedliska. Zawody odbyły się w dniach 13-14 kwietnia br., przy wsparciu finansowym Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie, Starostwa Powiatu Zamojskiego i Gminy Zamość.

- „Moja Szkoła jest bezpieczna – szkolenia i zawody sprawnościowe” – organizator UKS Azymut Siedliska W dniu 9 listopada 2024 roku w Szkole Podstawowej w Sitańcu odbyły się zawody sprawnościowe podsumowujące cykl szkoleń zorganizowanych w Partnerstwie z Ministerstwem Obrony Narodowej oraz Gminą Zamość, których celem było zwiększenie szeroko pojętego bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej; poznanie procedur wzywania pomocy; budowanie świadomości o zagrożeniach w cyberprzestrzeni i płynących z dezinformacji; nabycie podstawowych umiejętności niezbędnych w przypadku wprowadzenia stanu nadzwyczajnego; rozwijanie umiejętności orientacji w terenie; nabycie umiejętności nawiązywania łączności radiowej i telefonicznej oraz upamiętnienie 25 lat działalności Polskich Sił Zbrojnych w strukturach NATO.
- X Ogólnopolskie Zawody w Karate Kyokushin – organizator Zamojski Klub Karate Kyokushin. Zawody odbyły się w dniu 05.10.2024 roku w hali sportowej Szkoły Podstawowej w Żdanowie. Do rywalizacji przystąpiło 244 karateka z 18 Klubów IKO Polska. Zawodnicy rywalizowali w kategorii kata i kumite.

Turystyka w Gminie Zamość.

Ścieżka Rowerowa Gminy Zamość. Długość: 40,5 km. Prowadzi przez południową część Gminy i wyznaczona jest dwukierunkowo. Swój początek/koniec ma na stacji paliw w miejscowości Płoskie, a koniec/początek jest w miejscowości Skokówka na ul. Targowej. Przebieg trasy: Skokówka - ul. Targowa (0,0 km), Białowola (8,6 kilometr trasy), Lipsko-Polesie (20,1 km), Wierzchowiny (24,6 km), Wólka Wieprzecka (26,9 km), Wychody (31,8 km), Hubale (35,2 km), Płoskie - stacja paliw (40,5 km). Gminna ścieżka rowerowa ma połączenie w Pniówku z niebieskim szlakiem rowerowym Gminy Łabunie oraz pośrednio ze Wschodnim Szlakiem Rowerowym „Green Velo”.

Warto dodać, że poza gminną ścieżką przez tereny Gminy Zamość przebiega jeszcze 5 szlaków rowerowych: „Po Wzgórzach Roztocza”, „Traktem Ordynackim”, niebieski szlak rowerowy Gminy Łabunie, nowa ścieżka rowerowa Sitaniec-Nielisz wzdłuż wyremontowanej gruntownie drogi wojewódzkiej nr 837 i tras rowerowa Zamość-Siedliska-Nielisz.

Te dwie ostatnie doprowadzają turystów rowerowych w Nieliszu do znanego w kraju Wschodniego Szlaku Rowerowego Green Velo.

Własne walory turystyczne Gminy Zamość skupiają się w kilku gminnych obiektach atrakcyjnych turystycznie oraz terenach atrakcyjnych przyrodniczo. Są to m.in.:

1. **Regionalna Izba Pamięci i Centrum Kultury Dawnej w Wysokiem** z ekspozycją ponad 1400 przedmiotów, udostępnioną do bezpłatnego zwiedzania. W 2024 r., kompleks odwiedziło **1664 osób**. Ekspozycja Izby i CKD była udostępniana w 2024 r. podczas dyżurów Opiekuna obiektu:

- w każdy czwartek w godzinach 13:00-17:00 w miesiącach lipcu i sierpniu,
- w każdy piątek w godzinach:
 - 09:00-13:00 w miesiącach styczniu, lutym, marcu oraz grudniu,
 - 10:00-15:00 w miesiącu kwietniu,
 - 10:00-17:00 w miesiącach maju, czerwcu, wrześniu i październiku,
 - 11:00-17:00 w miesiącach lipcu i sierpniu,
 - 09:00-16:00 w miesiącu listopadzie,
- w każdą sobotę w godzinach:
 - 13:00-16:00 w miesiącach styczniu, lutym, marcu, listopadzie i grudniu,
 - 13:00-17:00 w miesiącach kwietniu,
 - 12:00-18:00 w miesiącach maju, czerwcu, lipcu i sierpniu,
 - 12:00-17:00 w miesiącu wrześniu,
 - 14:00-17:00 w miesiącu październiku.

Centrum Geoturystyczne w Lipsku Polesiu. Wprawdzie generalny remont adaptacyjny obiektu po byłej szkole w Lipsku Polesiu wyremontowano w 2020 r. w ramach w/w projektu UE „RoweLove Roztocze - razem pomimo granic”, to jego oficjalne otwarcie odroczone z powodu epidemii. W rezultacie uroczyste otwarcie Centrum Geoturystycznego nastąpiło latem 2021 r. W skład kompleksu wchodzi budynek główny z bazą noclegową, wyposażeniem gastronomicznym i salką

konferencyjną, duża drewniana altana, miejsce na ognisko, ścieżka edukacyjna z gigantycznymi figurami owadów, zwierząt i grzybów, wypożyczalnia rowerów i toalety zewnętrzne. Centrum Geoturystyczne w Lipsku Polesiu ciągle poszerza swoją ofertę turystyczną co owocuje wieloma grupami zorganizowanymi przybywającymi tutaj z całej Polski. Roztocze, bliskość fauny i flory, ścieżki edukacyjne oraz bogata infrastruktura obiektu, są rzeczami, które niewątpliwie zachęcają liczne grupy do pozostania na dłużej w Gminie Zamość oraz skorzystania z bogatej oferty turystycznej. 3 marca 2024r. po raz pierwszy odbył się „EKOPIKNIK w Gminie Zamość”. Głównym założeniem akcji było: podniesienie świadomości ekologicznej, zwiększenie wrażliwości przyrodniczej mieszkańców regionu, aktywizacja mieszkańców Gminy Zamość do współtworzenia jej pozytywnego wizerunku, wspieranie idei samorządowej i budowanie tożsamości lokalnej mieszkańców Gminy Zamość. W dniach 11-16 kwietnia 2024 gościła mobilna wystawa archeologiczna pt. „Magia ornamentów. Skarby archeologii Lubelszczyzny”. Wykorzystując nowe technologie, a zwłaszcza skanowanie i druk 3D w atrakcyjny sposób prezentowała dziedzictwo archeologiczne regionu lubelskiego. Centrum Geoturystyczne w Lipsku Polesiu Gminy Zamość w dniu 12.07.2024 r. gościło również zespoły z XXI Międzynarodowego Festiwalu Folklorystycznego EUROFOLK - Zamość 2024 z Meksyku, Brazylii, Indonezji, Kenii, Portoryko, Czech i Polski oraz Zespół Pieśni i Tańca „Zamojszczyzna”. Niewątpliwą atrakcją jest możliwość poszerzenia swojej wiedzy z zakresu archeologii, dzięki znajdującym się w pobliżu Centrum Geoturystycznego średniowiecznym kurhanom oraz poświęconej im wystawie wewnątrz obiektu. W altanie odbywają się zebrania, szkolenia i prezentacje organizowane przez stowarzyszenia i lokalne instytucje. W dniu 01.09.2024r. po raz pierwszy na terenie obiektu odbyły się Dożynki Gminy Zamość. Samorząd Gminy Zamość, ciągle czyni działania aby obiekt Centrum Geoturystycznego tętnił życiem oraz był jak najbardziej otwarty dla wielu grup. Dodatkowo w obiekcie odbywają się różnego rodzaju konferencje oraz spotkania klubów sportowych lub innych organizacji pozarządowych.

Poniżej tabela prezentuje zaangażowanie środków budżetu Gminy Zamość 2024 roku w zakresie wydatków bieżących.

Tabela nr 58. GMINA ZAMOŚĆ. Realizacja zadań budżetu 2023 roku z zakresu sportu, rekreacji i turystyki - wydatki bieżące	
Opis	Urząd Gminy Zamość (bez kosztów osobowych i utrzymania obiektów)
Środki budżetu Gminy w układzie wykonawczym jednostek organizacyjnych (wydatki bieżące)	sport: 1 179 259,15 zł turystyka: 4 649,00 zł
w tym kwota udzielonych dotacji dla Stowarzyszeń	995 000,00 zł
w tym środki przeznaczone na nagrody za osiągnięcia sportowe	105 436,00 zł
w tym zadania Funduszu Sołeckiego	24 200,00 zł
Ilość zorganizowanych przedsięwzięć o charakterze gminnym	12
Ilość zorganizowanych przedsięwzięć o charakterze lokalnym	1

Promocja

Dysponentem większości środków gminnego budżetu, przeznaczonych na promocję zewnętrzną i wewnętrzną w 2024 r., był Wydział Społeczny i Promocji Gminy w Urzędzie Gminy Zamość. Ponadto, zadania z tego zakresu prowadził również w mniejszym zakresie niektóre jednostki organizacyjne.

W ramach promocji Gminy w 2024 r. realizowano następujące zadania:

1. **Wydawanie Biuletynu Samorządu Gminy Zamość** w wersji drukowanej i elektronicznej, który w 2024 r. ukazał się w liczbie 6 numerów, numery miały nakład po 3000 egzemplarzy. Średnia ilość stron wyniosła 48 na numer. Łącznie rozdyskrebowano 18 tysięcy egzemplarzy czasopisma w 64 punktach na terenie Gminy. Biuletyn to kolorowy miesięcznik o atrakcyjnej szacie graficznej i bogatej treści, traktującej o lokalnej tematyce. Wspiera i promuje inicjatywy społeczne, informuje i pobudza do aktywności obywatelskiej. Biuletyn obecnie jest jednym z głównych kanałów komunikacji i przekazu informacji samorządowych, dając możliwość dotarcia do niemal połowy gospodarstw domowych na terenie Gminy (przy ok. 7000 istniejących). Biuletyn jest również dostępny w formie plików pdf na gminnej stronie internetowej.
2. **Promocja Gminy Zamość w massmediach:**
 - a) W atrakcyjny i przystępny sposób upowszechniano ideę samorządową poprzez produkcję filmików i ich emisję w internecie. Tematyka promowała Gminę poprzez ukazywanie nie tylko jej walorów i zasobów kulturalnych, turystycznych i gospodarczych, ale także inicjatyw wspólnoty samorządowej mieszkańców Gminy Zamość i zaangażowania społecznego jednostek samorządowych i pomocniczych. Powstało łącznie 6 filmików. Filmy są dostępne na gminnym serwisie www, cztery z nich wykonał Wykonawca zewnętrzny, pozostałe dwa zostały stworzone przez pracownika urzędu gminy. Wykonawca zewnętrzny zapewnił także emisję w serwisie Telewizji Internetowej Zamość.TV pod adresem www.gminazamosc.tv.
 - b) Do mieszkańców z obszaru, obejmującego teren oddalony od Zamościa nawet o 120 km, docierały radiowe audycje promocyjne za pośrednictwem Katolickiego Radia Zamość, dotyczące aktywności mieszkańców Gminy Zamość w życiu kulturalnym i społecznym, promujące wybrane aspekty funkcjonowania Samorządu Gminy Zamość, z emisją w soboty o godz. 11:15 i powtórką w poniedziałki

wieczorem (w paśmie czasowym 20:00-22:00). Zakres umowy zawierał też 2 radiowe kampanie reklamowe z emisją po 24 spotów na potrzeby przekazania radiowych życzeń świątecznych od Samorządu Gminy Zamość (Wielkanoc i Boże Narodzenie).

c) Pokryto roczne koszty funkcjonowania i utrzymania:

- domeny i serwera oficjalnego serwisu internetowego Gminy Zamość: www.gminazamosc.pl,
- certyfikatu SSL dla domeny www.gminazamosc.pl.

Oficjalna gminna strona internetowa jako rozbudowany serwis informacyjny była w 2024 r. administrowana przez UGZ.

d) Zakupiono usługę promocyjną Gminy w magazynie turystycznym „Magiczne Roztocze”.

e) Wykorzystano ofertę okolicznościową popularnych w regionie mediów do przekazu życzeń świątecznych od Samorządu Gminy Zamość w formie ramek z grafiką świąteczną. Ta forma promocji Gminy ukazała się w następujących mediach: „Tygodnik Zamojski”, „Kronika Tygodnia” i „Roztoczański Głos”

3. **Współpraca ze środowiskami lokalnymi innych regionów, państw i samorządów.**

Podtrzymywano wcześniej nawiązane kontakty, w celu realizacji samorządowych zadań, wymiany doświadczeń, promowania wartości kulturowych, przyrodniczych i dziedzictwa regionu Roztocza. Zorganizowano partnerską wizytę w Gminie Sanok podczas której delegacja Gminy Zamość uczestniczyła w uroczystościach dożynkowych. Na Dożynki Gminy Zamość w Lipsku Polesiu przyjechała w rewizycie delegacja Gminy Sanok.

4. **Wydawnictwa i materiały promujące Gminę Zamość** (poza projektami UE).

W 2024 roku Urząd zabezpieczył się w drobne gadżety promocyjne, w tym: długopisy, ołówki, smyczki krótkie, smycze sublimacyjne długie, torby jednorazowe, kalendarze ścienne, kalendarze zeszytowe, notesy, opaski odblaskowe, koszulki promocyjne, kubki ceramiczne, bombki choinkowe, pudełeczka tekturowe, teczki promocyjne, pinsy oraz upominki jubileuszowe. Wszystkie materiały promocyjne opatrzone były herbem. Rozdane zostały w ramach akcji promujących gminę podczas wydarzeń lokalnych jak i6 poza gminnych.

5. Pozostałe działania promujące Gminę Zamość.

Gminę promowano i reprezentowano na kilkunastu wydarzeniach, organizowanych przez podmioty zewnętrzne. Te przedsięwzięcia miały różnoraki charakter, rangę i zasięg. Były to wydarzenia zarówno lokalne, jak i regionalne, krajowe oraz międzynarodowe. Należały do nich przedsięwzięcia o charakterze wystawienniczym, krwiodawczym, sportowym, kulturalnym, artystycznym, promocyjnym, medialnym, społeczno-integracyjnym.

Gmina Zamość była „widoczna” w kontekście promocyjnym podczas takich ważniejszych wydarzeń, jak:

- X Jubileuszowy Orszak Trzech Króli organizowany pod hasłem: „W jasełkach leży!” (6 stycznia 2024 r.)
- XXVIII edycja Międzynarodowych Dni Filmu Religijnego „Sacrofilm” (18 - 22 lutego 2024 r.)
- 46. Kiermasz Wielkanocny (24 marca 2024)
- Obchody 84. Rocznicy Zbrodni Katyńskiej (14 kwietnia 2024 r.)
- Piknik Lokalny – Dzień Lasu w Mokrem (25 kwietnia 2024 r.)
- XIII Międzynarodowy Festiwal i Konkurs Chóralny "Gaudete Barcelona" (30 kwietnia do 5 maja 2024 r.)
- Gala Gołębia Zamojskiego Wysokolotnego (11 maja 2024 r.)
- X Jubileuszowy Konkurs Wiedzy i Konkurs Plastyczny „Wierność bł. Karoliny Kózki i męczeństwo św. Stanisława Kostka” (21 maja 2024 r.)
- Ogólnopolski Puchar Polski Boccia Open (7 – 9 czerwca 2024 r.)
- Event motoryzacyjny – Promocja Nauki Zawodu w Rzemiośle (14 czerwca 2024 r.)
- Mistrzostwa Europy Młodzików Sumo w Kwidzynie (19 – 24 czerwca 2024 r.)
- Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny „Eurofolk” Zamość (8 - 11 lipca 2024 r.)
- XXXV Wystawa Zwierząt Hodowlanych, Maszyn i Urządzeń Rolniczych w Sitnie (5 - 7 lipca 2024 r.)
- „Z młodej piersi się wyrwało” Wspólne Śpiewanie pieśni Patriotycznych (1 sierpnia 2024 r.)

- 68. Międzynarodowy Wyścig Kolarski „ORLIKÓW” Przyjaźni Polsko-Ukraińskiej (7 sierpnia 2024 r.)
- Mistrzostwa Świata Koluchstyl w Mongolii (14 – 21 sierpnia 2024 r.)
- 32. Mistrzostwa Świata w Akrobacji Samolotowej Mokre/Zamość (21 sierpnia 2024 r.)
- Uroczystość wręczenia sztandaru dla 18 Zamojskiego Pułku Przeciwlotniczego im gen. bryg. Feliksa Kamińskiego (23 sierpnia 2024 r.)
- XXXV Bieg Pokoju Dzieci Zamojszczyzny (28 - 31 sierpnia 2024 r.)
- Jubileuszowa Konferencja Naukowa „Wyrastamy z tradycji i historii Regionu – 50 lat Roztoczańskiego Parku Narodowego w służbie przyrody i człowieka” (25 – 27 września 2024 r.)
- Zamojski Turniej Hetmański w brydżu sportowym par/ 14. Edycja Grand Prix Lubelszczyzny (12 października 2024 r.)
- XVIII Przegląd Poezji Recytowanej i Śpiewanej Osób Niepełnosprawnych „O księżyc Twardowskiego” (16 października 2024 r.)
- Akcja „Kroniki Tygodnia”, pt. „Napisz list do Mikołaja” (grudzień 2024) r.

Tabela 59. GMINA ZAMOŚĆ. Realizacja zadań budżetu Gminy 2024 roku z zakresu promocji (wydatki bieżące)

	Zadanie	Urząd Gminy Zamość
1.	Wydawanie Biuletynu Samorządu Gminy Zamość	38 880,00 zł
2.	Promocja Gminy Zamość w masmediach, w tym filmy, audycje, artykuły, reklamy	27 560,00 zł
3.	Wydawnictwa i materiały promujące Gminę Zamość, w tym drukowane oraz gadżety z herbem	41 765,39 zł

4.	Umowy promocyjne	79 999,99 zł
5.	Obsługa współpracy między partnerskiej	7 600,24 zł
6.	Zakup materiałów i wyposażenia działalności promocyjnej w tym gminne akcje promocyjne i sprzęt promocyjny	47 530,65 zł
7.	Dotacja promocyjna	12 000,00 zł
8.	Pozostałe działania promujące Gminę Zamość,	3 911,24 zł
9.	ŁĄCZNIE	259 247,51 zł

8.8. Współpraca z innymi samorządami, instytucjami, organizacjami i społecznościami lokalnymi

Gmina Zamość współpracuje z samorządami, stroną rządową i innymi instytucjami oraz organizacjami przy realizacji wspólnych inwestycji i innych zadań leżących w interesie społecznym i gospodarczym Gminy.

R

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej

Szczegóły w informacji opisowej z realizacji budżetu Gminy Zamość za 2024 rok

Wojewoda Lubelski

Szczegóły w informacji opisowej z realizacji budżetu Gminy Zamość za 2024 rok.

Samorząd Województwa Lubelskiego

Szczegóły w informacji opisowej z realizacji budżetu Gminy Zamość za 2024 rok.

Miasto Zamość

Szczegóły w informacji opisowej z realizacji budżetu Gminy Zamość za 2024 rok.

Komenda Wojewódzka Policji w Lublinie

W ramach zawartej umowy przekazano z budżetu Gminy Zamość kwotę **20.000,00 zł** na dofinansowanie bieżącej działalności Komendy Miejskiej Policji w Zamościu.

Członkostwo w stowarzyszeniach i organizacjach

Gmina Zamość jest członkiem niżej wymienionych stowarzyszeń. W 2023 roku na opłacenie składek członkowskich wydano z budżetu kwotę **31 322,58 zł.** Większość tej kwoty to wpłata dla Lokalnej Grupy Działania NASZE ROZTOCZE **23.770,00 zł.**

- 1) Lokalna Grupa Działania NASZE ROZTOCZE – od 2008 roku. Stowarzyszenie zrzesza Samorządy Gmin: Adamów, Józefów, Krasnobród, Zwierzyniec, Szczepleszyn, Zamość. Członkami stowarzyszenia są także inne podmioty i organizacje oraz osoby fizyczne prowadzące działalność w zakresie turystyki.
- 2) Lokalna Organizacja Turystyczna Zamość i Roztocze – od 2003 roku. Organizacja zrzesza Samorządy, podmioty i osoby fizyczne. Jej członkiem jest Miasto Zamość.
- 3) Stowarzyszenie Samorządów „Euroregion Bug” – od 2010 roku. Stowarzyszenie zrzesza Samorządy województwa lubelskiego – Gminy, Powiaty i Samorząd Województwa
- 4) Instytut Rozwoju Samorządu Terytorialnego Województwa Lubelskiego (dawne Stowarzyszenie „Dom Europy”) – od 2008 roku
- 5) Towarzystwo Agro -Socjalne „Agrarsoziale Gesellschaft e.v. w Niemczech (Getynga) – od 1996 roku. Niemieckie Stowarzyszenie Rolnicze.
- 6) Stowarzyszenie Samorządów Euroregion Roztocze – od 2020 roku. Stowarzyszenie zrzesza Samorządy województwa lubelskiego – Gminy, Powiaty związane z Roztoczem.

Zawarte umowy partnerskie

Gmina Zamość ma zawarte umowy partnerskie z Samorządami Gmin:

- 1) Gmina Sanok (województwo Podkarpackie) – w 2013 roku
- 2) Gmina Suwałki (województwo Podlaskie) – w 2014 roku
- 3) Gmina Ełk (województwo Warmińsko – Mazurskie) – w 2011 roku
- 4) Gmina Iwano – Frankowe (Ukraina) – w 2008 roku
- 5) Gmina Holoby (Ukraina) – w 2017 roku
- 6) Gmina Sedliska (Słowacja) – w 2012 roku

8.9. Funkcjonowanie jednostek organizacyjnych i jednostek pomocniczych Gminy

Jednostki organizacyjne Gminy

W Gminie Zamość funkcjonuje 15 jednostek organizacyjnych (§ 13 pkt.1 Statutu Gminy).

- 1) Urząd Gminy Zamość,
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zamościu,
- 3) Centrum Usług Wspólnych,

- 4) Gminny Zakład Obsługi Komunalnej Gminy Zamość,
- 5) Gminny Ośrodek Kultury Gminy Zamość z/s w Wysokiem,
- 6) Biblioteka Publiczna Gminy Zamość z/s w Mokrem oraz 7 fili:
 - a) w Kalinowicach, Lipsku, Sitańcu, Płoskiem, Wysokiem, Zawadzie, Żdanowie
- 7) Szkoła Podstawowa im. Ks. Jana Twardowskiego w Borowinie Sitanieckiej,
- 8) Zespół Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Kalinowicach,
- 9) Szkoła Podstawowa w Mokrem,
- 10) Szkoła Podstawowa im. Papieża Jana Pawła II w Płoskiem,
- 11) Szkoła Podstawowa im. Dzieci Zamojszczyzny w Sitańcu,
- 12) Szkoła Podstawowa im. Batalionów Chłopskich w Wólce Wieprzeckiej,
- 13) Szkoła Podstawowa im. Edwarda Kasprzysia w Wysokiem,
- 14) Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Zawadzie,
- 15) Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Żdanowie,

Trzy szkoły podstawowe – w Białowoli, Lipsku i Pniówku – nie są gminnymi jednostkami organizacyjnymi, gdyż prowadzi je Stowarzyszenie Rozwoju Lokalnego DOBRA SZKOŁA. Strukturę organizacyjną i zasady działania gminnych jednostek organizacyjnych określają ich statuty i regulaminy. Szczegółowe sprawozdania z działalności jednostek zawierają odrębne materiały przedkładane Radzie Gminy.

Poniżej bardzo skrótowa prezentacja działalności jednostek organizacyjnych Gminy Zamość. Uwaga – nie obejmuje Szkół.

Tabela nr 60. Gmina Zamość – Jednostki organizacyjne Gminy Zamość w statystyce (2024 rok).							
Opis	Urząd Gminy Zamość (Wójt Gminy)	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zamościu	Centrum Usług Wspólnych	Gminny Zakład Obsługi Komunalnej Gminy Zamość	Gminny Ośrodek Kultury Gminy Zamość z/s w Wysokiem	Biblioteka Publiczna Gminy Zamość z/s w Mokrem	Łącznie
Liczba osób zatrudnionych	76	28	10	51	7	6	178
Liczba wydanych decyzji administracyjnych	27.430	2.515	11	198	0	0	30.154
Liczba złożonych odwołań od wydanych decyzji	8	13	1	0	0	0	22
Liczba decyzji uchylonych w postępowaniu odwoławczym	2	12	0	0	0	0	14
Liczba załatwianych innych spraw	98.217	5.503	7.292	1.632	131	25	112.800
Liczba złożonych skarg na działalność administracji	5	0	0	0	0	0	5
Liczba przeprowadzonych postępowań przetargowych	44	3	1	29	0	0	77
Liczba zawartych umów	324	12	22	167	104	12	641
Liczba zleceń na zakupy materiałów lub usługi	87	47	205	230	95	25	689
Realizacja zadań budżetu Gminy 2024 roku - środki w układzie wykonawczym Jednostki	51.630.145,20	19.630.489,91	50.806.409,57	11.944.532,77	1.128.262,95	891.700,00	136.031.540,40

Jednostki pomocnicze Gminy

Jednostkami pomocniczymi Gminy Zamość są sołectwa. Jest ich 35. (§ 9 pkt.1 Statutu Gminy). Sołectwo może stanowić wieś, jej część lub kilka wsi (§ 9 pkt.2 Statutu Gminy). W Gminie Zamość jest 35 miejscowości (wsi). Miejscowość Siedliska Kolonia nie jest sołectwem, podzielona jest pomiędzy sołectwa Siedliska i Zawada. Inna sytuacja jest w przypadku miejscowości Wólka Wieprzecka. W jej granicach funkcjonują dwa sołectwa – Wólka Wieprzecka i Skarszów. Granice miejscowości i sołectw nie pokrywają się również w przypadku sołectw Płoskie, Mokre, Sitaniec, Łapiguz, Borowina Sitaniecka i Sitaniec Kolonia. Szczegóły w poniższym zestawieniu obrazującym funkcjonowanie organów sołectw. Organizację i zakres działania jednostki pomocniczej określa Rada Gminy odrębnym statutem (§ 11 Statutu Gminy). Sołectwa nie posiadają osobowości prawnej, nie tworzą własnych budżetów, lecz prowadzą gospodarkę finansową w ramach budżetu Gminy. (§ 12 pkt.1 i 2 Statutu Gminy). Wszystkie sołectwa Gminy posiadają statuty uwzględniające zmiany prawne 2018 roku w ustawie o samorządzie gminnym. Statuty przyjęte zostały uchwałą Rady Gminy Zamość z dnia 15 października 2018 roku nr L/486/18 opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego poz. 5672 z 04.12.2018 r., zmienioną uchwałą Rady Gminy Zamość nr IV/34/19 zmieniającą uchwałę nr L/486/18 z dnia 15 października 2018 roku w sprawie uchwalenia Statutów sołectw, opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego poz. 1124 z 12.02.2019 r.

Ubiegły, 2024 rok był czasem wyborów organów Gminy Zamość. Także organów 35 sołtysów i Rad Sołeckich 35 Sołectw Gminy. Poniżej w zestawieniach podstawowe informacje statystyczne z zebrań wiejskich.

Poniżej zestawienie frekwencji na połączonych zebraniach dot. wyboru Sołtysa i Fundusz Sołecki na 2025 rok

Lp.	Sołectwo	Liczba mieszkańców	Uprawnieni do głos.	Obecni	Frekwencja
1.	Białobrzegi	485	396	87	22%
2.	Bortatycze	375	302	44	14,56%
3.	Bortatycze Kolonia	322	274	70	25,54%
4.	Łapiguz	619	489	76	15,54%
5.	Pniówek	1023	789	82	10,39%
6.	Siedliska	538	443	98	22,12%
7.	Wieprzec	156	116	22	18,96%
8.	Wierzchowiny	170	134	47	35,07%
9.	Wólka Wieprzecka	265	219	53	24,20%
10.	Zarzeczce	198	161	24	14,90%
11.	Zwódne	234	185	42	22,70%
12.	Zalesie	68	60	11	18,33%
13.	Zawada	1929	1555	78	5,01%
14.	Żdanówek	354	297	34	11,44%
	Razem:	6736	5420	768	14,17%

Zestawienie frekwencji na zebraniach dot. przeznaczenia środków Funduszu Sołectkiego 2025 r.

Lp.	Sołectwo	Liczba mieszkańców	Uprawnieni do głos.	Obecni	Frekwencja
1.	Białowola	551	437	11	2,51%
2.	Borowina Sitaniecka	494	413	29	7,02%
3.	Hubale	258	214	24	11%
4.	Chyża	495	437	31	7,09%
5.	Jatutów	717	558	31	5,6%
6.	Kalinowice	2253	1749	98	5,60%
7.	Lipsko	815	671	16	2,4%
8.	Lipsko Kosobudy	131	105	11	10%
9.	Lipsko Polesie	409	330	19	6%
10.	Mokre	968	796	44	5,5%
11.	Płoskie	2407	1960	138	7,04%
12.	Sitaniec	1742	1433	53	3,70%
13.	Sitaniec Kolonia	367	288	7	2,43%
14.	Sitaniec Wolica	696	589	28	4,75%
15.	Szopinek	1070	817	50	6,11%
16.	Skokówka	836	694	28	4,03%
17.	Skaraszów	307	258	15	6%
18.	Wólka Panieńska	889	643	27	4,19%
19.	Wysokie	732	624	27	4,32%
20.	Wychody	235	199	11	5,5%
21.	Żdanów	873	701	57	8,13%
	Razem:	17245	13916	755	5,43%

9. PODSUMOWANIE

RAPORT o stanie Gminy jest dokumentem zbierającym w jednym opracowaniu informacje pozwalające szerzej spojrzeć na realizację gminnych zadań, oraz podjąć próbę oceny stanu gospodarowania gminnymi sprawami i wyzwaniami. Oczywistym celem RAPORTU jest także dokonanie oceny realizacji przyjętych gminnych strategii i programów. Dlatego jego treść zawiera informacje wykraczające poza działania podejmowane w 2024 roku. Dla mieszkańców Gminy i innych zainteresowanych RAPORT jest zbiorem informacji pozwalającym poznać specyfikę i uwarunkowania podejmowania samorządowych decyzji,

Przedkładane opracowanie jest też pewnego rodzaju podsumowaniem VIII samorządowej kadencji lat 2018-2024 i otwarciem IX kadencji lat 2024-2029. W zamierzeniach ma ono być materiałem pomagającym podejmować samorządowe decyzje najbliższych lat. Jest to materiał, który w zamierzeniach ma być pomocnym w podejmowaniu samorządowych decyzji lat 2024 – 2025..

RAPORT o stanie Gminy nie jest dokumentem w pełni obrazującym wyjątkowość Samorządowej Wspólnoty Gminy Zamość. Nie prezentuje on samorządowego społecznego i gospodarczego dorobku lat 1990-2024. Wierzę jednak, że będzie źródłem pożytecznych informacji dla prowadzenia rozmów i debat nie tylko o stanie gminnego spraw. Zapraszam do kontaktu poprzez www.gminazamosc.pl zakładka „zadaj pytanie Wójtowi”. Odpowiem na każdy e-mail przesłany na adres wojt@zamosc.org.pl.

WÓJT
Ryszard Gliwiński

Zamość, 30 maja 2025 roku.